

Plenaire 41

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

14 mei 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over langdurige afwezigheden bij schooldirecteurs	
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk De Cock tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de administratieve overlast voor de schooldirecties	1
ACTUELE VRAAG van de heer Hans Schoofs tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de door de minister aangekondigde evaluatie van de topsportscholen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de door de minister aangekondigde evaluatie van de topsportscholen	6
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de stand van zaken in het dossier van de benoeming van burgemeesters voor de faciliteitengemeenten Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem, naar aanleiding van het bezoek van een delegatie van de Raad van Europa	
ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het onderzoek van de rapporteurs van de Raad van Europa betreffende de niet-benoeming van de kandidaat-burgemeesters van de faciliteitengemeenten Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem	11
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over camerabewaking in bus- en tramstations van De Lijn	19
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de invoering van de slimme kilometerheffing	
ACTUELE VRAAG van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de invoering van de slimme kilometerheffing	
ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de invoering van de slimme kilometerheffing	22
ACTUELE VRAAG van mevrouw Els Van Weert tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het omvormen van expansiesteun naar ecologiesteun	29

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 19-A (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 18 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008 – 1608 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking (<i>Voortzetting</i>)	33
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 18 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze bespreking	39
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 19-A (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Artikelsgewijze bespreking	39
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008 – 1608 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6	
Artikelsgewijze bespreking	39
ONTWERP VAN DECREET betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering – 1541 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	39
Artikelsgewijze bespreking	46
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 20 september 2007 aan het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie – 1552 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	46
Artikelsgewijze bespreking	46
ONTWERP VAN DECREET houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1579 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	47
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot spoedbehandeling	52
ONTWERP VAN DECREET houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1579 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking (<i>Voortzetting</i>)	52
Artikelsgewijze bespreking	57
VERSLAG over het verzoekschrift over de bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad van het secundair onderwijs – 1674 (2007-2008) – Nr. 1	
Verslag	58

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Herman Schueremans, mevrouw Margriet Hermans, de heren Jan Roegiers en Piet De Bruyn en de dames Cindy Franssen en Michèle Hostekint betreffende een geïntegreerd gelijkemansbeleid voor holebi's en het actief uitdragen van de Jogjakartaprinicipes op internationaal niveau – 1685 (2007-2008) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling Bespreeking	58 59
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter betreffende de conclusies van de delegatie van de Kamer voor de lokale overheden van de Raad van Europa – 1688 (2007-2008) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	60
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 18 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	61
ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 19-A (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	61
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008 – 1608 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6 Hoofdelijke stemming	62
ONTWERP VAN DECREET betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering – 1541 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemming	62
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 20 september 2007 aan het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie – 1552 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	62
ONTWERP VAN DECREET houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1579 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	62
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marijke Dillen tot besluit van de op 29 april 2008 1° door de heer Bart Caron in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen van hoogsensitieve kinderen; 2° door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problematiek van psychische problemen, depressies en zelfdodingen onder jongeren; 3° door mevrouw Anne Marie Hoebeke in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, en tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het hoge aantal kinderen met een laag welbevinden; 4° door mevrouw Mieke Vogels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de geestelijke gezondheid van kinderen en jongeren in het algemeen en de realisatie van de zesde gezondheidsdoelstelling, met name naar kinderen en jongeren, in het bijzonder – 1670 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	63

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	63
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	67
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	67

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Anne Marie Hoebeke, Sabine Poleyn, Gerda Van Steenberge, John Vrancken: gezondheidsredenen;

Jaak Gabriels, Luc Van den Brande: buitenslands;

Vera Dua, Herman Schueremans: ambtsverplichtingen;

Fientje Moerman, Anissa Tamsamani: familieverbindingen.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Gatz bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, ik wil graag een punt aan de agenda toevoegen. Het is een voorstel van resolutie van de heer Schueremans, mevrouw Hermans, de heren Roegiers en De Bruyn en de dames Franssen en Hostekint betreffende een geïntegreerd gelijkheidsbeleid voor holebi's en het actief uitdragen van de Jogjakartaprinicipes op internationaal niveau. Als de vergadering dat toestaat, zal een van de indieners de resolutie later toelichten.

De voorzitter: De vergadering zal daar straks over beslissen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over langdurige afwezigheden bij schooldirecteurs

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk De Cock tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de administratieve overlast voor de schooldirecties

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, gisteren lazen we in de krant dat een op zes scholen van het vrije onderwijsnet zonder vaste directeur zit. Vandaag werden die berichten al heel wat gerelativeerd. De vaste directeurs zijn vervangen door tijdelijke of door een leidinggevend team van leerkrachten. Er werd ook direct gesteld dat het steeds moeilijker wordt om mensen te overtuigen dergelijke functies waar te nemen. Bovendien geven mensen die wel overtuigd kunnen worden er al na 2 jaar de brui aan. Nog eens 10 procent werd bedankt voor bewezen diensten.

De oorzaken hiervoor waren velerlei. De ene schreef het toe aan te hoge planlasten. In andere artikels las ik dat er te veel niet-onderwijsgebonden regelgeving bestaat, zoals milieuregelgeving en gezondheidswetgeving. Nog anderen vonden dat er te weinig omkadering was, dat er een overbevraging was, of de functie werd opgegeven om tijdelijk een andere opdracht waar te nemen. Dit betreft natuurlijk een analyse van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO). Ik vermoed dat ook andere netten met deze problemen kampen. Ik verwijs naar een artikel in De Standaard van eind april. Daarin verwees een directeur van het GO! naar dergelijke problematiek.

U hebt zelf al aangegeven dat een goede directie onmiddellijk blijkt uit de dynamiek van een school. De directeur doet dienst als motor net als in het bedrijfsleven een goede directeur allesbepalend kan zijn voor de werking van het bedrijf. Een motor kan pas goed lopen als hij goed gesmeerd is. Het belang van een vaste directeur mag niet worden onderschat.

Hebt u al onderzocht of de andere netten met dezelfde problemen kampen? Bestaat daar ook nood aan omkadering en ondersteuning? Zijn de oorzaken dezelfde? Hebt u enig zicht op de mogelijke gevolgen voor de scholen? Hebt u oplossingen binnen handbereik die u kunt aanbieden om tegemoet te komen aan de langdurige afwezigheden?

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Demeulenaere. Een jaar geleden, begin 2007, werden hier een aantal vragen gesteld over het ambt van de directeur, meer bepaald in het basisonderwijs. Het zou niet langer aantrekkelijk zijn en zo meer. Ondertussen werd een en ander financieel gecureerd, maar toch blijft een op zes directeurs een ad-interimjob vervullen, om welke reden dan ook, want het is niet allemaal kommer en kwel, wel integendeel.

Mevrouw Mieke Van Hecke refereert aan de enquête van het VSKO bij zijn directeurs. Daarin zegt men dat de administratieve overlast, die we kortweg 'planlast' noemen, nog altijd heel bepalend is voor de werkdruk van een directie of een directeur. Er zou een pak federale regelgeving op de scholen afkomen, maar ook onderwijsregelgeving van onszelf. Ik refereer aan meer stage in de lerarenopleiding en aan de doorlichtingsteams die langskomen en toch ook voor een beetje planlast zouden kunnen zorgen – ik weet het niet en ik druk me dus voorzichtig uit. Er zijn tal van heel goede maatregelen die toch wel voor iets meer planlast zorgen.

In de schoot van de Vlor was een werkgroep bezig met planlast. De werkgroep heeft een instrument ontwikkeld: PLEVIN of Planlast Evaluatie Instrument. Het biedt bijna gesneden koek aan een school. De school zou er zelf de eigen pijnpunten op kunnen aanduiden met betrekking tot de planlastwerkdruk. Het instrument werd in het tweede trimester van 2006-2007 uitgetest in drie scholen. Er zou een evaluatie volgen in het najaar van 2007. Ik ben benieuwd naar die evaluatie en ik zou graag vernemen of het instrument werkbaar is.

Mijnheer de minister, vandaar mijn vragen. Gaat u akkoord met de inzichten van mevrouw Van Hecke die zegt dat er overall, bij elke regelgeving, een onderwijs-toets zou moeten komen?

Hoe ver staat het met de werkgroep Planlast binnen de Vlor? Is die ter zake nog aan het verder werken?

Is het Planlast Evaluatie Instrument een werkbaar instrument voor de scholen? Kan het in alle scholen geïmplementeerd worden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik zou eerst iets heel algemeen willen zeggen. We moeten natuurlijk maatregelen nemen en we hebben die ook genomen, om in het algemeen het ambt van directeur of directrice in een school aantrekkelijker te maken en om deze mensen te blijven motiveren. Het gaat inderdaad om een belangrijke verantwoordelijkheid die heel wat ver-

schillende klussen en zorgen met zich meebrengt; mensen onderschatten dat, denk ik, wel wat.

We hebben in het begin van deze legislatuur niet voor niets gekozen voor een herwaardering van de lonen van de directies, want die zijn voor sommige directies echt wel belangrijk. We hebben er ook niet voor niets voor gekozen om met name in het secundair onderwijs nog een inspanning te doen om een extra beleidskader te brengen in de scholen, waarbij directies kunnen worden ondersteund. Het is ook niet voor niets dat ik zo sterk de klemtoon leg op de samenwerking tussen scholen. Als scholen in scholengemeenschappen samenwerken, dan kunnen bepaalde problemen met een meer juridisch-technisch karakter, boekhoudkundige kwesties en technische kwesties op een hoger niveau voor verschillende scholen tegelijkertijd bekeken worden. Op die manier kan men, via de samenwerking in de scholengemeenschap, de last van de schouders van de individuele directeur een beetje wegnemen, waardoor men de directeur in die school wat meer directeur laat zijn. Dus, lonen herwaarderen, in een beleidskader voorzien en samenwerking organiseren zijn belangrijke algemene lijnen.

Er zijn inderdaad twee zorgpunten. Een ervan heeft mevrouw Demeulenaere aangereikt: de instabiliteit van directies, de afwezigheid, waardoor men geen vastbenoemde, nieuwe directeur krijgt. Het andere zijn de administratieve lasten, de planlasten. Mevrouw Demeulenaere zal het me niet kwalijk nemen dat ik begin met het laatste.

Ik heb heel goed geluisterd naar wat Mieke Van Hecke heeft gezegd, en ik ben het deels met haar eens. Ik ben het er absoluut mee eens dat elke overheid, ook de federale, zich moet afvragen wat de gevolgen van een genomen maatregel zijn op alle mogelijke organisaties. Niet alleen bedrijven, maar ook non-profitorganisaties en scholen worden immers gevat door milieuwetgeving, vzw-wetgeving en zo meer. En dat ziet men wel eens over het hoofd.

Ik steun dus de oproep van mevrouw Van Hecke om voortaan rekening te houden met de gevolgen van bepaalde regelgeving voor organisaties die niet gewend zijn om met een uitgebreide boekhouddienst en juridische staf te werken, maar die wel evenzeer aan al die verplichtingen moeten voldoen.

Of men dan ook voor elke wetgeving een andere wetgeving, specifiek gericht op de scholen, moet uitschrijven, is dan weer een andere zaak. Ik weet dat de scholen dat vragen, maar dat lijkt mij geen goede oplossing. Want dan krijg je voor één thema, bijvoorbeeld milieu, verschillende wetgevingen naargelang de doelgroep. En dat is een andere vorm van onoverzichtelijkheid in het beleid. We kunnen dat dus beter niet doen. De algemene regelgevingen moeten van dien aard zijn dat de scholen ermee kunnen omgaan.

Dat betekent evenwel niet dat wij binnen de bestaande federale of Vlaamse wetgeving nooit proberen iets afzonderlijks te doen voor de scholen. Ik geef een voorbeeld. Ik ben momenteel in onderhandeling met SABAM om tot een systeem van jaarcontracten tussen scholen en SABAM te komen, waardoor de individuele formaliteiten en de afzonderlijke afrekeningen per activiteit verdwijnen. Er lopen ook gesprekken met het departement Milieu om het aantal documenten inzake milieuvergunningen te verminderen voor scholen. We hebben ook aangedrongen om een energieprestatiecertificaat te kunnen geven voor 10 jaar in plaats van 5 jaar.

Ik overleg dus wel met een aantal administraties om te bekijken of we een aantal zaken niet eenvoudiger kunnen regelen. Maar het idee dat de basisreglementen anders moeten zijn omdat het over scholen gaat, krijg je moeilijk uitgelegd. Bovendien leidt dat tot een andere soort onoverzichtelijkheid in het beleid.

Ik kom tot uw vraag over de werkgroep Planlast. Ik vergader niet meer met de werkgroep, ik ben nu bezig met meer praktische zaken. We brengen nu een aantal verwezenlijkingen in de praktijk, met minder formulieren en minder procedures, zoals het elektronisch maken van de formulieren bestemd voor de fondsen voor kinderbijslag en van nog een aantal andere formulieren, de fusiereglementering in het basisonderwijs en de harmonisering van de bepalingen betreffende ziekteverlof van het onderwijspersoneel. Dat is toch wel een belangrijke realisatie. Alleen al met betrekking tot de kinderbijslag gaat het op jaarbasis over ongeveer 200.000 formulieren die we afschaffen en vervangen door elektronische communicatie.

Ik ben ook van plan om iets te doen aan de zeer ingewikkelde en contraproductieve cumulatiereregelingen, al ligt dat een beetje gevoelig. We zijn ook bezig met het personeelsdossier, enzovoort.

Een ander punt, dat mij nogal na aan het hart ligt, is dat van de instabiliteit bij directies. Dat baart mij grote zorgen. Het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs heeft daar absoluut een punt, en het is misschien ook niet toevallig dat ze daar nog eens mee komen. We hebben in cao VIII immers afgesproken dat we daar iets aan zouden doen.

Ik citeer uit de cao: "De langdurige afwezigheid van een directeur op school omwille van het feit dat hij gebruik maakt van een aantal verlofstelsels, kan een hypotheek leggen op een stabiele schoolorganisatie. In overleg met de inrichtende machten, de vakorganisaties en de overheid zal tegen het einde van schooljaar 2006-2007 worden nagegaan in welke gevallen en op welke wijze hiervoor een oplossing kan worden gevonden."

Ik wou daar absoluut iets aan doen. U merkt dat de deadline van 2006-2007 al verstreken is, maar ik sta nu

vrij dicht bij een akkoord met de vakbonden en de inrichtende machten over een oplossing. Die regeling moet er bij een langdurige afwezigheid wegens een of ander verlofstelsel – ik heb het dan niet over ziekten of ongevallen, maar over typische verlofstelsels die men vrijwillig opneemt en waarbij men langdurig afwezig is – voor zorgen dat er onder bepaalde voorwaarden een nieuwe, vaste, stabiele benoeming van de schooldirectie kan komen. Op die manier blijft die plaats niet in de lucht hangen, zoals vandaag vaak gebeurt.

Ik heb trouwens gegevens over afwezigheid laten verzamelen om dat werk te kunnen voorbereiden en om die onderhandelingen goed te kunnen voeren. Ik deel u een aantal gegevens mee. Tijdens het schooljaar 2006-2007 waren 569 directeurs langdurig afwezig. Dat is ongeveer 15 percent van de scholen. Dat is veel. Van die 569 waren er 445 of 78 percent reeds afwezig tijdens het schooljaar 2005-2006. Van die 569 waren er 260 of bijna 46 percent reeds afwezig tijdens het schooljaar 2004-2005. 192 directeurs waren vier jaar afwezig. 154 directeurs waren reeds afwezig in het schooljaar 2002-2003.

Die mensen zitten niet met hun vingers te draaien. Zij hebben bepaalde functies en dragen soms belangrijke verantwoordelijkheden. De onderwijsreglementering laat echter niet toe dat iemand anders opnieuw vast wordt aangesteld als directeur, en dat is een probleem. Het betreft hier een zeer gevoelige kwestie. Mijnheer Decaluwe, het gaat bijvoorbeeld over mensen die een functie van algemeen directeur hebben in een scholengemeenschap of scholengroep. Het gaat dus niet over mensen die ergens de bloempjes aan het tellen zijn.

Ik hoop dat ik uit dat probleem geraak en dat ik deze bepaling uit de CAO binnenkort kan omzetten in een concreet besluit.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb echter geen oplossing gehoord. Het imago van directeur heeft een flinke deuk gekregen. U moet daar nodig en snel iets aan doen. In het andere geval zullen er geen benoemingen meer nodig zijn aangezien er geen kandidaten meer gevonden worden. Moet er geen bijkomende oplossing worden gezocht opdat mensen nog steeds bereid zouden worden gevonden om die stap te zetten?

In het onderzoek wordt verwezen naar spiritualisme. Ik houd het veeleer bij idealisme, maar daar kan niet verder op geteerd worden. Het is uw opdracht, mijnheer de minister, ervoor te zorgen dat er in de toekomst nog mensen bereid worden gevonden om die functie waar te nemen. Het blijft een zware taak die blijkbaar niet alleen met geldelijke maatregelen kan worden gecompenseerd.

De heer Dirk De Cock: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Er zijn al heel wat

maatregelen genomen, en er staan er nog heel wat op stapel. Ik blijf wel een beetje op mijn honger bij de vraag over het PLEVIN. Is dat een werkbaar instrument? Of is dat nog niet duidelijk?

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Mijnheer de minister, de feiten zijn wat ze zijn. Er zijn veel afwezigen onder de directeurs. Bovendien zijn er te weinig kandidaten om de directeursfuncties in te vullen. Op basis van een studie naar het welbevinden van directeurs uit het basisonderwijs werd een top vijf van de meest negatieve factoren opgesteld. Die top vijf bestaat uit wetten en decreten, administratieve verplichtingen, diverse inspecties, werkbelasting en werkvoorwaarden.

We zitten nog altijd met het probleem van de werkbelasting. Door het totaalvolume blijft er in verhouding te weinig tijd over voor het pedagogische aspect.

Bij die statutaire voorwaarde is het ontegensprekelijk zo dat de ondermaatse verloning het welbevinden van de directeurs onderuit haalt. Bij een eerdere vraag om uitleg hebt u die problemen wat geminimaliseerd. U beloofde wel extra maatregelen. Zoals we vandaag merken, blijft de problematiek echter actueel.

Op mijn vraag om uitleg van december 2006 antwoordde u dat via cao VIII, waarnaar u daarnet ook verwees, allerlei maatregelen zouden genomen worden. In september van dit schooljaar hebben directeurs al tal van acties opgezet. Ze dringen er bij u op aan structurele maatregelen te nemen.

Mijnheer de minister, wat is de reden dat de huidige maatregelen, vooral via cao VIII, onvoldoende blijken te zijn? Bij de onderhandelingen was het al een beetje te verwachten dat ze ontoereikend zouden zijn. Welke acute en structurele maatregelen zult u nemen om de omkadering van de directies voor het basisonderwijs meer op hetzelfde niveau te brengen met die voor het secundair onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, de problemen zijn niet nieuw. Tijdens deze legislatuur hebt u al initiatieven genomen om tegemoet te komen aan de problemen van de directies. We kunnen ook stellen dat die zaak ernstiger is in het basisonderwijs dan in het secundair onderwijs. De ondersteuning van de directies in het basisonderwijs is immers toch wel beperkter dan in het secundair onderwijs. Ik vraag dan ook opnieuw extra aandacht voor de directiefuncties binnen het basisonderwijs.

Eerder hebt u al gezegd dat de keuze gemaakt is om vooral iets te doen aan de verloning van de directies. De

vraag die ik toen heb gesteld, wil ik vandaag herhalen. In welke mate moeten we het blijven mogelijk maken dat directies voor het basisonderwijs ook nog een klasopdracht krijgen? Als we kijken naar de taken die ze moeten vervullen, is het toch wenselijk dat ze ontlast worden van die opdracht, zodat ze alle aandacht kunnen besteden aan het werk dat van hen verwacht wordt. In welke mate zijn er nog mogelijkheden om de extra administratieve omkadering van de directies in het basisonderwijs uit te breiden?

In hun communicatie maken de directies duidelijk dat ze niet altijd over de financiële middelen beschikken om hun opdracht naar behoren uit te voeren. In welke mate zal de nieuwe financiering, die straks in het parlement behandeld wordt, daaraan tegemoet komen?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou willen beginnen met me aan te sluiten bij de concrete en terechte bijkomende vragen. Ik wil een en ander echter ook in een breder kader plaatsen. Deze week gaat het over de problemen in verband met de directies. Vorige week ging het om het tekort aan leerkrachten. Blijkbaar is er wat aan de hand met ons onderwijs.

Een samenleving heeft ontzettend veel vertrouwen in het onderwijs. Ze stelt er echter ook alsmaar meer eisen aan. Het verwachtingspatroon van een samenleving en een overheid ten opzichte van dat onderwijs groeit, neemt hand over hand toe. Dat geldt ook voor onze beleidsambities. Misschien is dat terecht. Daarnaast zien we echter dat de aantrekkelijkheid om die job uit te oefenen en dingen waar te maken wat afneemt.

Mijnheer de minister, in een hoogconjunctuur is dat altijd al een probleem geweest. Vandaag hoor ik echter dat het tekort op de arbeidsmarkt in de toekomst zal blijven bestaan. Het zal dus waarschijnlijk moeilijk blijven om mensen met kwaliteiten aan te trekken in het onderwijs. En dat geldt dan niet alleen voor de directies, maar ook voor de leerkrachten. We moeten ons daar eens ernstig over bezinnen. We moeten nagaan hoe we kunnen zorgen voor een soort peoplemanagement, zodat de beste krachten in het onderwijs terecht komen. Dat is toch wel essentieel voor onze samenleving.

Ik zal een concreet voorbeeld geven. Vanuit goede bedoelingen hebben we bij de lerarenopleiding de lat een stuk hoger gelegd. Dat brengt planlast met zich mee. Het maakt het echter ook niet zo makkelijk voor mensen die in eerste instantie niet voor die functie gekozen hebben om leraar te worden. Voor hen, die op latere leeftijd na enkele jaren ervaring in de industrie deze keuze maken, vraagt dit niet enkel een bijkomende opleiding volgen, bijkomende stage lopen maar op de koop toe een belangrijke inlevering op hun wedde.

Een concreet voorbeeld: een licentiaat die de industrie verlaat om in een secundaire school les te geven, moet niet enkel de bijkomende opleiding volgen en de stage doorlopen. Hij wordt tevens op het niveau van een regent in plaats van het niveau van een master betaald. Indien hij in het hoger onderwijs lesgeeft, wordt hij zonder pedagogisch diploma toch dadelijk als master betaald. Op die manier is de stap naar het onderwijs verre van aantrekkelijk.

We hebben hier een opsomming van problemen en van concrete vragen gehoord. We kunnen antwoorden op die vragen bedenken. Mij lijkt het echter belangrijk eens dieper na te denken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we ook in de toekomst blijvend kwalitatieve mensen voor alle jobs in het onderwijs zullen kunnen aantrekken?

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me uiteraard grotendeels aan bij alle punten die al naar voren zijn gebracht. We moeten het onderscheid tussen een directie in het basisonderwijs en een directie in het secundair onderwijs maken. Uit de door mevrouw Van Hecke verspreide informatie blijkt dat beide problemen verschillende oorzaken hebben.

Ik zou hier vooral de nadruk willen leggen op het punt dat mevrouw Helsen heeft aangebracht. De ondersteuning van de directies in het basisonderwijs blijft duidelijk ver onder het niveau van de ondersteuning die, bijvoorbeeld, de directies in het secundair onderwijs ontvangen.

In dit verband wil ik even naar een enquête van het Netoverschrijdend Overlegplatform Directeurenorganisaties Basisonderwijs (NODB) verwijzen. Uit een bevraging bij verschillende directies blijkt aan welke effectieve taken de directies van de basisscholen meer tijd besteden dan ze op basis van hun eigen benadering wenselijk achten. Het gaat om drie specifieke taken, met name de uitvoering en de opvolging van de administratie, de zorg voor het patrimonium en het uitvoeren van klusjes.

Zeker in het basisonderwijs moeten de directeurs heel wat taken uitvoeren die niet onmiddellijk als directietaken kunnen worden beschouwd. Hoewel ze die taken misschien graag uitvoeren, krijgen ze hiervoor onvoldoende ondersteuning. Ze zijn verplicht die taken zelf te verrichten. Het gaat niet enkel om de verloning of om andere aspecten van de problematiek. De ondersteuning van de directies moet in belangrijke mate worden verbeterd.

Minister Frank Vandenbroucke: Er zijn hier heel wat behartenswaardige uitspraken gedaan. Om te beginnen zou ik me bij de woorden van de heer Sannen over de druk vanuit de samenleving willen aansluiten. Die druk is zeer groot. Ik denk dat te weinig mensen beseffen in welke mate onze scholen worden bevraagd en allerlei diensten moeten leveren. Dat gaat zomaar niet.

De samenleving zou de scholen meer moeten helpen. We hebben meer nood aan bondgenoten dan aan mensen die enkel eisen stellen. Eerlijk gezegd zie ik die bondgenoten naderen. Met het bedrijfsleven loopt het beter. Onze ideeën met betrekking tot brede scholen leiden tot samenwerkingsverbanden met de culturele sector en met het verenigingsleven.

Deze ochtend hebben minister Ceysens en ikzelf een kleuterschool in Halle-Booienhoven bezocht. De Roger Van Overstraete Society ondersteunt daar een fantastisch project. Ik zie de samenleving de scholen helpen. We moeten dat nog meer te zien krijgen.

Ik wil iedereen waarschuwen voor de idee dat we dit met behulp van grootschalige bijkomende ondersteuning kunnen oplossen. Het fundamentele probleem met de arbeidsmarkt in Vlaanderen is net dat ze droog staat. Indien ik nu verklaar dat we voor volgend jaar een bijkomende beslissing zullen nemen en dat we voor miljoenen euro's mensen zullen aanwerven, dan zullen we vacatures openen. Het is evenwel niet gezegd dat we die vacatures ook zullen kunnen invullen. Als oplossing begint de aanwerving van steeds meer mensen tegen een grens aan te botsen. We vinden die mensen immers niet.

Dit betekent niet dat we geen aanwervingsplannen hebben. Er komt een bijkomend beleidskader voor de secundaire scholen. Voor het basisonderwijs zal vanaf september 2008 een inspanning van 21 miljoen euro worden geleverd. Het gaat hier om honderden bijkomende jobs. De zorgcoördinatie in de basisscholen speelt in op een zorgbehoefte van de kinderen, maar helpt tevens de directies. We voorzien nog in andere aanwervingen, die momenteel nog op stapel staan. De idee dat we de problemen door middel van grootschalige bijkomende voorzieningen voor het personeelskader kunnen oplossen, is in feite een illusie.

We moeten wel wat frissere paden bewandelen. Ik blijf denken aan samenwerking tussen scholen waarbij boekhoudkundige kwesties, administratief-juridische kwesties en technologische problemen worden aangepakt op het niveau van scholengemeenschappen en de directies daarvan een beetje worden bevrijd. Dat zou moeten gebeuren, maar dan moet men natuurlijk over het muurtje kijken.

Men vraagt hier om dieper na te denken. Ik ben het daar absoluut mee eens. Ik heb een afspraak met de inrichtende machten van onderwijs en met de onderwijsvakbonden dat we in twee tijden zullen werken met betrekking tot de krapte. Ik wil eerst een aantal punctuele voorstellen doen op korte termijn. Ik hoop die zo snel mogelijk te kunnen vastleggen. Dan wil ik een soort van kleine rondetafel beleggen en vooruitkijken naar de lange termijn en het leraarsambt.

Ik wil een b-mol plaatsen bij de opmerking van de heer Sannen over de lerarenopleiding. Ja, we leggen de lat hoger. We moeten dat doen, maar dat heeft ook een positief effect op de instroom. Als we willen voorkomen dat jonge leerkrachten en meer bepaald jonge mensen die van een universiteit komen met weinig klaservaring, afknappen door de praktijkschok, dan kunnen we de lat beter wat hoger leggen. Het is beter om veel meer praktijkvoorbereiding en begeleiding te eisen. Dan zullen er misschien minder studenten voor kiezen, maar diegenen die ervoor gekozen hebben, zullen wel beter gewapend zijn en blijven. Dat is mijn gok en mijn hoop. We moeten zien of dat klopt. Dat is de inzet.

Is de cao voldoende? Ik weet dat niet. Het zou vreselijk pretentius zijn om dat te zeggen. Ik veronderstel het niet want anders kunnen we samen gaan vissen. Als de politiek alles opgelost heeft, moeten we hier niet zitten. Ik denk, eerlijk gezegd, dat die cao niet voldoende is. U moet er wel rekening mee houden dat de cao nog lang niet is uitgevoerd. Er moeten nog zorgcoördinatoren komen en ook het beleidskader moet er nog voor een deel komen. Er zitten ook verdere loonsverhogingen aan te komen. De beslissing over datgene waar de vraag van mevrouw Demeulenaere eigenlijk over gaat – hoe kunnen we stabiliteit van directies krijgen, gegeven de vele afwezigheden van mensen die in andere functies zitten? – was een heel moeilijk punt. Ik denk dat ik er zal door geraken, maar dat moet nog komen. Er moeten dus nog een aantal initiatieven worden genomen.

De heer De Cock wil weten wat ik denk van de metingsmethode met betrekking tot planlast. Als we geen praktische maatregelen nemen op het terrein, blijft het allemaal nogal theoretisch. We lopen dan als een hond achter de eigen staart aan. Ik geef daarom minder aandacht aan de commissie en de meting. Ik ben bezig met een reeks concrete maatregelen. Ik gaf u het voorbeeld van de elektronische verzending van de formulieren kinderbijslag. Ik heb nog een paar andere voorbeelden gegeven. We zullen daarmee niet het paradijs op aarde realiseren, maar het moet eerst gebeuren vooraleer we blijven vergaderen met de commissie Planlast.

Is dit allemaal perfect? Neen. Is de uitdaging groot? Ja. Is ze fundamenteel? Ik denk van wel, omdat we op de Vlaamse arbeidsmarkt een fundamentele periode van schaarste krijgen. Het gaat dan om langetermijnschaarste. Dat zal heel wat benaderingen van dit soort problemen moeten veranderen.

Mijnheer Tavernier, ik deel uw gevoel dat de basisscholen het nog wat moeilijker hebben omdat er minder omkadering is. Het probleem van de instabiliteit is bij mijn weten erger in de secundaire dan basisscholen. Dat blijkt uit mijn cijfers. Het is iets dat op alle niveaus moet worden aangepakt.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en bijkomende motivaties.

We zullen dit op de voet blijven volgen. Het is erg belangrijk voor een school om een vaste directeur te hebben die de school draaiende kan houden. We zullen het daar ongetwijfeld nog over hebben in de toekomst.

De heer Dirk De Cock: Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik dank de collega's voor het kleine debat. De minister legt de vinger op de wonde: de krapte op de arbeidsmarkt zal bepalend zijn voor de evolutie in de komende tijd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Hans Schoofs tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de door de minister aangekondigde evaluatie van de topsport-scholen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de door de minister aangekondigde evaluatie van de topsport-scholen

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we zijn nog 86 dagen van het begin van de Olympische Spelen verwijderd. Ze staan dus voor de deur. Ik denk dus dat het moment is gekomen om even stil te staan bij het deelnemersveld van Vlaanderen. Het toeval wil dat we afgelopen week werden geconfronteerd met enkele negatieve berichten in dat verband. De leerlingen van onze topsportscholen zijn zwak vertegenwoordigd in onze afvaardiging.

We hebben op dat vlak nochtans grote inspanningen geleverd. De budgetten voor topsporters stijgen zinderogen. In 2006 ging het om 10,7 miljoen euro, en tegen het einde van deze legislatuur zal het gaan om niet minder dan 17,5 miljoen euro. Dat is een stijging met 65 percent, en een flink aandeel van het budget wordt besteed aan de topsportscholen. Die stijging is een goede zaak. De financiële steun voor sporttakken stond niet altijd in verhouding tot het maatschappelijke belang ervan.

Eén deelnemer komt uit een van onze topsportscholen. Dat is weinig. Er is blijkbaar een en ander aan de hand. Er is sprake van een evaluatie van de topsportscholen. Er komt nogal wat kritiek uit het veld. De topsportscholen zouden hun doel missen. Sommigen stellen dat er te veel zijn. Er zijn er zes: waarom niet één? Topsportscholen moeten immers worden geleid door top-

trainers, en die zijn niet bij bosjes te vinden. Er is ook het probleem met de federaties, en daarover wordt uitvoerig in de kranten bericht. De relatie tussen de federaties en de topsportscholen is problematisch.

Kortom: we stellen vast dat de topsportscholen nu al tien jaar bestaan, maar nooit zijn geëvalueerd. Vandaag is het topsportbeleid op kruissnelheid, maar de input en output van de topsportscholen is nooit geëvalueerd. Dat moet ons aan het denken zetten.

Mijnheer de minister, u hebt zware doelstellingen vooropgesteld. U hebt uw eigen lot verbonden aan dat van de topsportmanager. We moeten in 2016 tien medailles halen, zegt u. Ik denk dat het nu het goede moment is om een tussentijdse evaluatie te maken en te bepalen waar we naartoe moeten. Als we dat objectief bekijken, dan zullen we wellicht vaststellen dat de af te leggen weg nog lang is.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in oktober 2007 heb ik u in de commissie een vraag gesteld over het topsportbeleid. In uw antwoord zei u dat u er resoluut voor kiest om de implementatie van het uitgetekende topsportbeleid "waarvan de positieve resultaten nu reeds zichtbaar zijn" voort te zetten. U voegde eraan toe: "Geloof me: ik zie de topsporttoekomst positief tegemoet. Het is duidelijk dat ik op het ogenblik niet meer op zoek hoef te gaan naar oplossingen om mijn topsportbeleid te kunnen realiseren aangezien er geen noemenswaardige problemen zijn. Atleten, trainers en federaties die topsportsucces kunnen afleveren, weten dat ze op het beleid en de Vlaamse Regering kunnen rekenen. Ik krijg van hen alleen maar de vraag om op de ingeslagen weg te blijven doorgaan."

Ik heb u toen ook gevraagd of die ambitie van tien medailles in 2016 behouden blijft. U antwoordde met een kort en duidelijk "ja". Vandaag blijkt dat de topsportscholen, die een zeer belangrijk instrument zijn van het topsportbeleid, niet goed presteren. Vandaag is slechts één leerling uit dergelijke school geselecteerd voor de Olympische Spelen. U geeft toe dat u andere verwachtingen had en dat het beter kan, en dat u alles wilt evalueren.

Ook topsportmanager Ivo Van Aken deelt die mening. Hij gaat echter nog een stap verder. Hij zegt dat er drie op de vier talenten niet naar de topsportschool gaan. Hij bepleit al drie jaar dat de topsportscholen zouden moeten worden opengesteld voor een groot publiek, maar binnen de federaties is daar geen draagvlak voor te vinden. Om een topsportstatuut te bekomen, moet men worden voorgedragen door een federatie. Het aantal federaties is gestegen van twaalf naar zeventien, en ook het aantal leerlingen van de topsportscholen is de voorbije tien jaar quasi verdubbeld.

Daarom, mijnheer de minister, had ik graag van u geweten of u de samenwerking met de federaties wilt behouden. Of wilt u, naar Nederlands model, meer kansen geven aan clubprojecten en private projecten?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, eerst en vooral: de topsportscholen afschrijven als niet interessant en niet gelukt, lijkt mij een brug te ver. Toch is het belangrijk om na tien jaar, zoals de heer Schoofs heeft gezegd, een heel open evaluatie te houden en te kijken waar er verbeteringen mogelijk zijn.

Het is niet alleen maar kommer en kwel in de topsportscholen. Sommige topsportscholen werken op een schitterende wijze. Het concept van de topsportscholen als dusdanig is een interessante piste, die wél tot succes kan leiden. We moeten alleen weten dat op dit ogenblik de gemiddelde leeftijd van de topsporters die we naar de Olympische Spelen sturen tussen de 25 en de dertig jaar ligt. De oudste topsportschool bestaat tien jaar. Het is dus eigenlijk nog te vroeg om een volledige evaluatie van de topsportscholen te maken louter en alleen op basis van de output of van het succes of de selecties voor de Olympische Spelen. We moeten iets genuanceerder te werk gaan en niet alleen maar de knelpunten uitvergroten.

Maar die knelpunten zijn er ook. Er zijn vragen waarop we heel open een antwoord moeten kunnen geven. We zullen concreet stappen ondernemen om met alle betrokkenen aan tafel te zitten en na te gaan hoe we de werking van de topsportscholen kunnen verbeteren als een van de onderdelen van het topsportbeleid.

We kunnen een aantal redenen geven waarom vandaag, zoals Ivo Van Aken heeft gezegd, slechts één op de vier talenten naar de topsportschool gaat, en waarom we vandaag een relatief klein aantal ex-topsport-scholieren echt tot onze topsporters kunnen rekenen.

Niet elke topsporttak of topsport heeft de topsportschool nodig om er te geraken. En er zijn ook een aantal talenten die er zonder topsportschool geraken. Topsport is een piramidale structuur. Velen voelen zich geroepen en weinigen bereiken de top. Dat verklaart waarom er in de topsportscholen veel meer kandidaat-topsporters aanwezig zijn dan diegenen die uiteindelijk echt topsporter worden. Dat is een van de redenen waarom we enerzijds selectiever zullen moeten zijn, en anderzijds opener. Selectiever in de criteria die we stellen om te mogen toetreden tot topsportscholen. De openheid, ik kom er straks op terug, heeft te maken met de relaties met de clubs en federaties, en met andere mogelijkheden dan louter en alleen het volgen van het federatieprogramma.

Als we het plaatje maken van de topsportscholen, moeten we ook vaststellen dat een aantal sporten zeer degelijke resultaten afleveren. In het volleybal is men zonder meer zeer goed bezig, het is een van de sporttakken waar men erin slaagt om op een degelijke wijze een ploegsport aan te bieden. Daar gaat het er niet alleen om zich individueel als topsporter te vervolmaken, men leert er ook in een ploeg te spelen. Dat is toch positief, daar kunnen we lessen uit trekken.

In het turnen en het zwemmen zijn de resultaten fors verbeterd dankzij de topsportscholen. Ook triatlon is een sporttak waar het goed gaat.

Toch zijn er nog een aantal bedenkingen. Voor een aantal late specialisatiesporten, waar men ouder moet zijn vóórleer men zich kan specialiseren in die sport, komen de topsportscholen te vroeg. Voor gymnastiek moet men heel jong starten, wat bijna ideaal is voor een topsportschool. Voor een aantal sporten komt de specialisatie veel later. Het is dus niet voor elke sporttak vanzelfsprekend om de absolute talenten op te merken op jonge leeftijd.

Een aantal talenten die niet in topsportscholen zitten, krijgen via een club of via private initiatieven een hele goede begeleiding, vergelijkbaar met de begeleiding in de topsportscholen.

Bij de opstart van de topsportscholen heeft het toenmalige beleid, in samenspraak met de federaties, ervoor gekozen om gesloten circuits te hebben. In een gesloten circuit volgt men via de federatie het aangeboden programma en wordt men geselecteerd door de federatie. Er zijn een aantal zeer sterke clubs die niet altijd zo'n fantastische relatie met de federatie hebben. Ze kunnen door dit gesloten circuit geen gebruik maken van de faciliteiten van de topsportschool. Nochtans zou het perfect kunnen dat die leerlingen voor de algemene vakken topsportschool volgen, maar voor hun sportopleiding naar hun club zouden kunnen gaan. Het open-trekken van dat toch wel erg gesloten circuit, is misschien wel nodig. In de huidige topsportscholen wordt een beperkt aantal studierichtingen aangeboden. Het aanbieden van meer richtingen zou ook meer talenten bijeen kunnen brengen.

Er zijn dus knelpunten waar we na de Olympische Spelen heel open over moeten praten. We kunnen het nu al voorbereiden met alle betrokkenen, zodat we voor de nieuwe Olympiade de werking van de topsportscholen misschien kunnen bijsturen. Ik ben zelf vragende partij om het aantal topsportscholen te beperken. Dat is deze legislatuur al een paar keer aan bod gekomen, maar er is geen draagvlak, noch politiek, noch bij de federaties om te komen tot één topsportschool. De besprekingen in de commissies en met de betrokkenen waren heel duidelijk. We hebben het zoveel mogelijk proberen te reduceren door naar zes topsportscholen te gaan, wat al

een verbetering is. Maar het is nog geen ideale situatie zoals in het buitenland.

Er zijn heel veel positieve elementen, maar een aantal dingen moeten we evalueren. Dat zullen we ook doen met het oog op de volgende Olympiade, die start op 1 januari 2009. Tegen dan willen we klaar zijn om topsportscholen te optimaliseren zoals het ook in het beleid was aangekondigd.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er is inderdaad nog een hele weg te gaan. U spreekt duidelijk over een piramidaal systeem, wat ik kan onderschrijven, maar toch blijft het sportlandschap in Vlaanderen nog wat verdeeld. U gaat zelf een Huis van de topsport oprichten. Er is Bloso, er zijn tal van instanties die zich met topsportbegeleiding bezighouden. In de ons omringende landen heeft men één structuur, spreekt men uit één mond, heeft men één begeleidingssysteem, is er één selectiesysteem.

We zitten met zes topsportscholen, in een land van ocharme een zakdoek groot. Ik denk dat daar nog een weg te gaan is. Ik refereer ook aan de problemen die u ondervindt met een aantal federaties. Ik wens u daar veel succes mee, onder andere met het overleg met de Belgische Voetbalbond, want daar hebt u nog een eind te gaan. De middelen liggen klaar, maar ik denk dat die federaties ook stilaan moeten beseffen dat er een winwinsituatie op tafel ligt. Ik hoop dat u daar alleszins succes kunt boeken.

Mijnheer de minister, misschien kunt u toch nog een woordje toelichting geven over hoe u dat verder gaat benaderen en hoe u de hoeveelheid scholen met het statuut van topsportschool zult afstemmen op de selectie en de goede begeleiding.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ga volledig met u akkoord, als u zegt dat het toegankelijker maken van de topsportscholen een prioriteit zou moeten zijn. Het selecteren moet aan de ene kant selectiever gebeuren en aan de andere kant meer open.

Ik heb wel nog een opmerking. Als u zegt dat u tien gouden medailles wilt halen in 2016, dan denk ik dat al dat talent nu al op die topsportschool zou moeten zitten. Ze zijn nog niet geselecteerd, maar ik hoop dat die talenten nu al in een topsportschool aanwezig kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, het verbaast me enigszins dat u nu pas tot deze conclusies komt. Al jaren worden er vragen gesteld bij de werking van de topsportscholen. Ik verwijs naar krantenartikels van begin 2006, met koppen als 'Vlaamse topsportscholen

kosten handenvol geld, maar leveren nauwelijks topatleten af. Het probleem is dus inderdaad niet nieuw.

In verband met uw plannen om de topsportscholen te laten doorlichten, haasten u en de topsportmanager zich om te stellen dat dat geen blijk van wantrouwen is. Maar tegelijkertijd stelt u dat de topsportscholen misschien niet het juiste instrument zijn om atleten doelmatig op te leiden. Dat is voor een deel contradictorisch. De vraag rijst waarom nu al een doorlichting wordt gepland en of dit gebeurt in functie van een wijziging van het beleid.

Het draagvlak is niet groot. U hebt daar ook al naar verwezen. Mensen als Frans Van den Wijngaert stellen dat er te veel topsportscholen zijn. Hij zegt dat twee topsportscholen het maximum zou moeten zijn in Vlaanderen. Vlaanderen is te klein voor zes topsportscholen, heb ik ook u horen zeggen, dus u bent het blijkbaar eens met deze visie, maar de vaststelling blijft dat er geen draagvlak is. Het blijft dus bij intenties.

Mijnheer de minister, u plant blijkbaar grote veranderingen tegen het schooljaar 2009-2010. Dat konden we lezen, hoewel het hier niet uitdrukkelijk aan bod is gekomen. Hebt u al een actieplan voorliggen of wacht u de resultaten af van de doorlichting die u plant bij de Vlaamse topsportscholen?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, ik denk dat niemand het pleidooi dat ik van velen hoor voor minder topsportscholen zal tegenspreken. Alleen krijgen we hier het tegenovergestelde van het nimbyndroom, not in my backyard, want hier wil iedereen het in zijn backyard en niemand zegt dat het niet hoeft en het beter is de krachten te bundelen. Maar ik denk dat het dat moet zijn.

Mijnheer de minister, ik denk dat we ook de vraag moeten stellen wat we van de topsportschool juist verwachten. Ik vind het belangrijk dat jongeren met talent hier terecht kunnen, maar zeker voor de doorstroming hebben de scholen een verantwoordelijkheid. Het gaat hier wel degelijk over jong talent, over het secundair onderwijs, terwijl veel sporten nadien eigenlijk tot ontplooiing moeten komen. Er moet dus aandacht zijn voor doorstroming.

Ik blijf een beetje op mijn honger over hoe u de doorstroming ziet, want ik denk dat daardoor veel problemen naar voren komen. We zien de jongeren uit de topsportscholen niet onmiddellijk op de olympiades verschijnen, maar hoe zit het eigenlijk met de doorstroming?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, u zegt dat we eigenlijk meer studierichtingen zouden kunnen gebruiken.

Maar als je veel studierichtingen hebt, heb je nood aan superspecialisten voor de opleiding. Het is niet gemakkelijk om voor iedere school die superspecialisten te vinden. Paardensport, tennis, voetbal, judo, fietsen enzovoort zijn allemaal verschillende opleidingen. Ik stel me de vraag, mijnheer de minister, of het niet interessant zou zijn om met naburige landen, zoals Frankrijk, Italië of Engeland, waar misschien die superspecialisten van een of andere branche aanwezig zijn, samenwerkingsovereenkomsten te sluiten. Indien er voor een bepaalde studierichting maar een klein aantal jongeren zou worden gekozen, zouden die naar dat andere land kunnen gaan en zouden we zelf een toegeving kunnen doen voor wat betreft onze typische scholen, met de nadruk op typische, om daar buitenlandse kinderen toe te laten.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Toen tien jaar geleden de ministers Van den Bossche en Martens de topsportschool lanceerden, is er een soort collectieve verdwazing ontstaan. We dachten namelijk dat we door iets topsport te noemen en daar een aantal zaken voor te organiseren, topsporters zouden gaan opleiden. Quod non. Had men echt gekozen voor topsportscholen, dan had Vlaanderen één topsportschool gemaakt. Dat zegt de wet van het getal wanneer je 6 miljoen Vlamingen hebt en aan topsport wil doen, het woord topsport waardig, namelijk zorgen dat je een bepaald niveau haalt op internationaal vlak. Daar gaat het over, het gaat niet over de beste zijn in Hasselt, Kortrijk of zelfs in Vlaanderen. Het gaat erover de beste te zijn in Europa of op wereldvlak. Dat was de ambitie van de topsportscholen. Iedereen heeft toen gezegd dat we er een aantal zouden oprichten. De verzuiling heeft meegespeeld, de regionale spreiding ook. We hebben de topsportscholen een beetje in aantal laten zakken, maar uiteindelijk hebben we ons allemaal in Vlaanderen wijsgemaakt dat door dit systeem er topsporters in Vlaanderen zouden ontstaan. Ook de vorige minister van Onderwijs en van Sport, en uzelf hebben dat mee in stand gehouden.

Uit dergelijke scholen komen er zeer goede sporters, soms heb je eens een witte raaf, maar die heb je waarschijnlijk anders ook. Als je effectief kiest voor het systeem van topsportscholen, dan zal je moeten gaan naar één per discipline voor heel Vlaanderen, dat kan niet anders. Ofwel moet je de naam topsportschool veranderen en zeggen dat we goede sportscholen gaan maken. Die politieke keuze zullen we moeten maken. Als we kiezen voor het provincialisme, daar valt iets voor te zeggen, zodat de leerlingen niet pakweg 300 kilometer verder naar school moeten gaan, dan moet je het systeem van topsport op internationaal niveau laten vallen. Dat werkt niet met dit soort systeem waar we veel geld in steken. Dat zal nooit tot de tien medailles leiden die u beoogt.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik ben het eens met de analyse die men maakt, maar het is wel degelijk de bedoeling om te gaan naar een structuur voor topsport en niet voor sport voor allen. Een van de fouten in de algemene besprekingen over sport, sport voor allen en topsport is dat men ervan uitgaat dat het sportgebeuren een piramidale aangelegenheid is. Quod non. Het topsportgebeuren is een piramidale aangelegenheid. Het sport voor allen-gebeuren is geen piramide waar de top de topsport is. Zo zit het niet in elkaar. Het is relatief fout als men van die eenvormige visie uitgaat. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Ik ben het er niet mee eens dat het ingewikkeld gemaakt wordt. Enkele jaren geleden sprak iemand van een draak met twaalf koppen. Ik kan u garanderen dat wat betreft de topsport, we zullen proberen om een draak met één kop te hebben en dat alles heel duidelijk in één structuur zit. Binnen de meerderheid zijn we het er althans over eens dat we moeten gaan naar één structuur.

Topsportscholen garanderen ouders niet automatisch dat leerlingen topsporters zullen worden. In die zin moeten we selectiever zijn, en dat ook duidelijker maken aan de ouders. Nogal wat ouders denken dat hun dochters allemaal Justine Henin heten. Nogal wat ouders denken dat ze bij hen thuis allemaal een nieuwe Kim Gevaert hebben. Dat is niet het geval, en dat is ook geen schande.

Of we kunnen evolueren naar één topsportschool, betwijfel ik. Laat ons duidelijk zijn: politiek is ook de kunst van het haalbare. We kunnen echter de nadelen van versnippering vermijden door dat topsportbeleid in grote mate te laten sturen door één instituut. Dan kunnen dezelfde criteria worden gehanteerd en kan er veel meer samenwerking tussen de topsportscholen worden verwezenlijkt. Er zijn dus andere mogelijkheden. Het is niet allemaal kommer en kwel: dat heb ik al gezegd. We kunnen stappen voorwaarts zetten. Het is goed dat we die discussie nu voeren, met het oog op de volgende olympiade.

Het resultaat van tien medailles is inderdaad niet iets dat op korte termijn te plannen valt. Enkele jaren geleden, bij het begin van deze zittingsperiode, hebben we moeten vaststellen dat, als we nieuwe talenten willen vinden, we inderdaad moeten werken met het oog op 2012 en 2016. Wie vandaag naar de Olympische Spelen gaat, was eigenlijk al een topsporter in het begin van deze zittingsperiode. We hebben daar geen topsporters van gemaakt: ze waren dat al, en we moeten er alleen voor zorgen dat ze de meest ideale omkadering hebben. Er is dus een verschil tussen het ontdekken, begeleiden en omvormen van talenten tot topsporters enerzijds en het begeleiden en ondersteunen van bestaande topsporters anderzijds. Laten we duidelijk zijn: dat eerste vergt gemiddeld twaalf jaar. Die laatste categorie hoeft natuurlijk niet meer naar de topsportschool te gaan.

De heer Van Dijck heeft gelijk dat dit ook een kwestie is van doorstroming na de topsportschool. Van heel wat leerlingen die gymnastiek volgen en naar de topsportschool gaan, weten we op het einde van de humaniora – en zelfs al voeger – wie de echte topsporters zullen zijn. Voor heel wat anderen wordt die keuze eigenlijk zelfs nog later gemaakt, afhankelijk van de sport die ze beoefenen. Daarom zijn er ook andere instrumenten, zoals het statuut dat we geven aan studenten opdat ze als topsportstudent voort kunnen studeren en die studie kunnen combineren met hun sport. Ik denk ook aan het statuut dat we geven aan de topsporters zelf. Er is sprake van een aantal schakeringen, bijvoorbeeld voor personen die nog net geen topsporter zijn, maar enorm talentrijk zijn. Ik denk aan al die vormen van ondersteuning, samen met de federaties, met de scholen, met de universiteiten, met internationale instellingen. Er is hier al gewezen op de internationale samenwerkingsverbanden: Topsport Vlaanderen bouwt een stevig samenwerkingsverband uit met het Australian Institute of Sport, dat bevoegd is voor topsport in Australië. Ik stel vast dat dit een van de weinige samenwerkingsverbanden is dat de Australiërs willen aangaan. Zij vinden de samenwerking met Topsport Vlaanderen een win-winsituatie.

Dat zijn mogelijkheden en middelen. Bij topsport is een veelheid aan instrumenten noodzakelijk. Vanzelfsprekend is er talentdetectie en talentontwikkeling. Daarvoor dienen de topsportscholen ook, maar niet uitsluitend. Er is dan ook nog de talentbegeleiding en alle mogelijke andere essentiële stappen op het vlak van topsport. Het komt er inderdaad op aan goede trainers te vinden.

In onze pool zitten ook toptrainers met internationale ervaring die van het buitenland komen. We zoeken werkelijk de beste trainers. We werven die aan, ze hebben een contract met de Vlaamse Gemeenschap. Ze worden ter beschikking gesteld van de federatie of van de topsportschool. Voor zwemmen hebben we bijvoorbeeld een fantastische toptrainer, en er zijn er nog vele andere. U hebt gelijk, we hebben hier een omgekeerde nimby. Iedereen wil de topsportschool in zijn buurt. We moeten opletten dat het democratisch genoeg blijft. De verplaatsing moet eenvoudig zijn. Niet iedereen is geneigd om op internaat te gaan. We moeten daar rekening mee houden, al is Vlaanderen niet verschrikkelijk groot.

Het is geen blijk van wantrouwen om te wijzen op de verbeterpunten. Dat is een proces waar we al jaren aan werken en waarin na de Olympische Spelen, samen met de federaties, knopen moeten worden doorgemaakt.

De heer Hans Schoofs: Ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, mijnheer de minister.

Dit debat leert ons dat er nog heel wat pijnpunten zijn en nog een hele weg af te leggen valt. U hebt zelf de draak met de dertien koppen aangehaald. U hebt de

oprichting aangekondigd van het topsporthuis. Ik hoop dat dat geen veertiende kop wordt. Ik hoop dat u de politieke moed zult hebben om in een aantal beleidsvelden knopen door te hakken. Ik zal u daarin steunen. Ik hoop dat deze meerderheid dat ook doet.

U bent het engagement aangegaan om de topsportkalender aan te pakken dit jaar. Ik wil u dat nog even in herinnering brengen. We hebben alleszins nog een hele weg af te leggen om de ambities die zijn aangegaan bij het begin van deze legislatuur, waar te maken.

Mevrouw Martine Fournier: We zullen het thema nog verschillende keren oppakken in de commissie. We zullen daar ook concreter ingaan op de problematiek. Ik hoop dat er ooit eens een politiek draagvlak wordt gecreëerd om tot één topsportschool te komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de stand van zaken in het dossier van de benoeming van burgemeesters voor de faciliteitengemeenten Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem, naar aanleiding van het bezoek van een delegatie van de Raad van Europa

ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het onderzoek van de rapporteurs van de Raad van Europa betreffende de niet-benoeming van de kandidaat-burgemeesters van de faciliteitengemeenten Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt gisteren – zoals we al een tijdje wisten – de Raad van Europa, meer bepaald de Kamer voor Lokale Besturen, op uw dak gekregen. Ik heb het u ooit al in de commissie gezegd. Ik vind het een schande dat u zich voor dergelijke maatregelen – het niet-benoemen van drie burgemeesters – moet verantwoorden ten aanzien van de internationale gemeenschap. Laten we wel wezen en elkaar geen Liesbeth noemen, de Franstaligen zijn er weer eens in geslaagd om een internationale organisatie voor hun kar te spannen om het imago van Vlaanderen te bekladden en om ons af te schilderen als een onverdraagzaam en bekrompen volkje.

Ik las in de krant het commentaar dat u gaf na de ontmoeting met de delegatie van de Raad van Europa. U

vindt dat we niet het voordeel van de twijfel hebben. Dat is nogal logisch. Het feit dat de delegatie hier geraakt is, is al een nederlaag op zich. Het is een overwinning voor de Franstaligen die tegenover de internationale gemeenschap nog eens kunnen uitleggen hoe verdrukt zij in de rand wel zijn. Dat we niet het voordeel van de twijfel hebben, betekent dat dat u niet gerust bent in de afloop? Bent u niet gerust in de beslissing van de Kamer voor de Lokale Besturen?

Het verwondert me dat u blijft zeggen dat dit een juridisch dossier is en geen politiek. Dat is nonsens. Het is natuurlijk wel een politiek dossier, tegen uw wil. U zou graag hebben en wij ook dat het een juridisch dossier blijft, maar de Franstaligen hebben er een politiek dossier van gemaakt. Ze hebben dat maanden geleden al gedaan en ze doen dat de laatste dagen en weken op nieuw. De Franstaligen, de heer Reynders, mevrouw Onkelinx, de heer Di Rupo, de heer Maingain uiteraard, die leggen het dossier van de benoeming van de drie burgemeesters opnieuw op de communautaire tafel in het kader van BHV.

We hebben dat de heer Reynders deze zondag nog horen zeggen. Mevrouw Onkelinx zei twee weken geleden dat er zelfs geen eerste pakket van de staats-hervorming komt indien de drie burgemeesters niet benoemd worden.

Mijnheer de minister, de burgemeesters hebben hun kandidatuur opnieuw ingediend op 11 april, in het bijzijn van boegbeelden van alle Franstalige partijen. Ze zeggen gewoon: “Wat Keulen doet, is verkeerd. We aanvaarden de omzendbrief niet en wij aanvaarden de rechtspraak daarover niet”. Gisteren zei de heer Van Hoobrouck over u: “Ik aanvaard geen onwettige beslissing van een onbevoegde minister.” De kandidaat-burgemeester van Linkebeek zegt dat hij alleen de federale wetgeving aanvaardt, dat de rest hem niet interesseert en dat hij geen enkele fout heeft gemaakt.

Mijnheer de minister, wat nu? Dit is een politiek dossier en ik houd mijn hart een beetje vast. U hebt op 20 november in de bevoegde commissie van dit parlement naar aanleiding van het niet-benoemen van de drie van Linkebeek, Kraainem en Wezenbeek-Oppem, gezegd dat als ze opnieuw hun kandidatuur indienen, u ze niet zult benoemen. Dat was duidelijk op 20 november. U hebt dat op 9 april van op de tribune waar u nu ook staat, opnieuw gezegd en nu lees ik hetzelfde in de krant. Ik zou u wel willen geloven, maar ik houd mijn hart een beetje vast, want gisteren hoorde ik de federale premier in Terzake zeggen dat men een beetje water bij de wijn zal moeten doen. Ik las ook dat de heer Caluwé, fractievoorzitter van CD&V, op 3 mei in Het Belang van Limburg en de Gazet van Antwerpen liet noteren: “Wat niet kan in het kader van BHV, is de benoeming van de burgemeesters van Linkebeek, Kraainem en Wezenbeek, indien zich geen nieuw feit voordoet”.

Wat zou dat nieuwe feit dan wel kunnen zijn? Wat zou in uw ogen een nieuw feit kunnen zijn op basis waarvan u beslist om ze toch te benoemen? U vertelde op 14 november dat u hen niet zult benoemen, ook niet als ze opnieuw hun kandidatuur indienen, maar de fractievoorzitter van CD&V van het Vlaams Parlement stelt dat als zich een nieuw feit voordoet, alles misschien bespreekbaar wordt. Wat zou zo'n nieuw feit dan kunnen zijn?

Minister Marino Keulen: Dat moet u aan de auteur vragen.

De heer Joris Van Hauthem: Neen, mijnheer de minister, ik vraag het aan u. Wat denkt u van die uitspraak? U hebt beslist in een dossier met feiten uit het verleden. Die feiten veranderen natuurlijk niet.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u de komst van de delegatie van de Raad van Europa, Kamer van Lokale Besturen?

Blijft u erbij dat u de burgemeesters niet zult benoemen en dat de benoeming geen element mag uitmaken van de discussies over de staatshervorming, noch van de discussies over Brussel-Halle-Vilvoorde? Distantieert u zich met andere woorden van het denkspoor van de heer Caluwé, fractieleider van CD&V?

Het enige antwoord dat u hier duidelijk kunt geven, is zeggen dat u ze effectief niet zult benoemen.

De voorzitter: Laat de minister straks zelf antwoorden, mijnheer Van Hauthem.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ministers mogen hier een kwartier antwoorden, parlementsleden mogen wel iets zeggen – maar bon.

Mijnheer de minister, mijn vraag is niet of u hen niet zult benoemen, mijn vraag is wanneer u hen niet zult benoemen en waarom het zolang duurt voor u voor de tweede keer beslist om de drie die voorgedragen werden, niet te benoemen?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, na zo'n lange inleiding kan ik het misschien wat korter houden. De drie rapporteurs van de Raad van Europa hebben hun neus in ons wespennest gestoken – en een neus in een wespennest steken, kan nare gevolgen hebben.

Ik beperk me tot een reflectie over wat ik vandaag in de pers heb gelezen. Ik lees dat u uitgebreid de tijd en de kans hebt gekregen om uw standpunten duidelijk te maken en om de zaak te verdedigen. U hebt vooraf ook altijd gezegd dat u recht in uw schoenen staat en dat u er

alle vertrouwen in hebt. U hebt ook altijd op onze steun kunnen rekenen.

Er zijn mij een aantal zaken uit de krantenberichten bijgebleven. U zegt onder meer dat de rapporteurs van de Raad van Europa de Franstalige standpunten duidelijk beter kennen dan de Vlaamse. Dat moet ons toch aan het denken zetten. U stelt ook dat de Frans-taligen vooral het imago van de Vlamingen in het buitenland willen bekladden en dat ze daarbij absoluut geen blijk geven van federale loyaliteit.

U hebt het daar bij vroegere gelegenheden ook al over gehad. Zij zijn inderdaad niet naar de Raad van State gestapt, wat perfect had gekund. Ze weten wellicht dat ze de zaak daar niet kunnen halen en dat u juridisch recht in uw schoenen staat. Daarom zijn ze meteen naar de Raad van Europa gestapt, meteen naar het internationale forum, dus. Blijkbaar hebben ze zich erop toegelegd om in het buitenland het beeld op te hangen dat zij een verdrukte groep vormen binnen België.

En blijkbaar maakt dat indruk. Het feit alleen al dat een delegatie van de Raad van Europa naar hier komt, bewijst dat dat verhaal aanslaat. En wat nog erger is, het slaat ook aan bij een deel van onze publieke opinie en een deel van onze opiniemakers.

Wat betreft onze overtuigingskracht op internationale fora hebben we dus nog een heel lange weg af te leggen en kunnen we nog een aantal lessen leren. Ik heb de heer van Hoobrouck, kandidaat-burgemeester van Wezembeek-Oppem, in het vrt-journaal horen zeggen dat hij “de onwettige beslissing van een onbevoegde minister” nooit zou aanvaarden. En dat is de kern van de zaak: zij aanvaarden de Vlaamse voorgedij over deze Vlaamse gemeenten niet. Zij doen dat omdat de politieke partijen waartoe zij behoren, deze Vlaamse gemeenten op termijn gewoon willen losscheuren van Vlaanderen.

Zij zeggen zelf dat ze doorgaan met het overtreden van de wet, met het koeioneren van de provinciale overheid en van de Vlaamse overheid die hun zagezegd de les komt spellen. We kunnen niet meer doen alsof we dat niet horen. Waarop wachten wij om de tuchtsanctie tegen deze drie heren op te starten?

Het is mij ook opgevallen dat niemand van de gemeenten zelf, behalve de kandidaat-burgemeesters, gehoord is. De Vlaamse oppositie is dus blijkbaar niet gehoord. Men is het onderzoek integendeel zelfs begonnen bij de Brusselse minister-president Picqué, die nota bene geen enkele bevoegdheid heeft in deze kwestie.

Mijnheer de minister, u bent altijd overtuigd geweest dat u uw gelijk zou halen. Welk gevoel hebt u nu, na het kruisverhoor door de drie rapporteurs van de Raad van Europa? Hebt u zicht op hun andere ontmoetingen? Hebben zij die ontmoetingen zelf bepaald en

gepland? Hoe komt het dat een aantal voor de hand liggende ontmoetingen niet hebben plaatsgevonden, terwijl andere die niet voor de hand lagen, wel hebben plaatsgevonden? Hadden wij bijvoorbeeld geen suggesties kunnen doen?

Hoe verloopt de procedure nu verder? Wanneer kunnen we een rapport of een uitspraak van de Raad van Europa verwachten?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik vind het ten aanzien van de Vlaamse publieke opinie belangrijk om erop te wijzen dat die onderzoekscommissie er gekomen is onder druk van Franstalig lobby. Die commissie is niet spontaan naar hier gekomen. Sommige mensen hebben de indruk dat de Raad van Europa naar Vlaanderen komt om ons op de rooster te leggen. Dat is niet het geval. Er speelt hier duidelijk een Franstalige agenda.

Ik heb aan de heren van de onderzoekscommissie duidelijk gemaakt dat ze te vroeg komen, al was het maar omdat de tweede voordracht nog altijd in onderzoek is. Ik heb wat dat betreft nog altijd geen advies gekregen van de gouverneur van Vlaams-Brabant, noch van de procureur-generaal. Maar zover ik weet, zijn er in dit dossier geen nieuwe elementen. En dus blijf ik op mijn lijn, daarbij gesteund door de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, om niet te benoemen. Laat dat duidelijk zijn.

Die onderzoekscommissie heeft zelf haar agenda en programma bepaald, alsook de personen die ze zou ontmoeten. Wij hebben daar geen inspraak in. Ik heb wel van de gelegenheid gebruik gemaakt om te verduidelijken dat wij niets hebben tegen Franstaligen. Het schijnt trouwens niet algemeen geweten te zijn dat ik drie Franstalige burgemeesters wel heb benoemd. In Drogenbos en Wemmel gebeurde dat meteen, in Sint-Genesius-Rode met een jaar vertraging. Die laatste burgemeester had een fout gemaakt bij de organisatie van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 8 oktober 2006. Zij heeft zich echter herpakt tijdens de parlementsverkiezingen voor Kamer en Senaat van 10 juni 2007.

Daarnaast heb ik zes Franstalige voorzitters benoemd van de OCMW's in die randgemeenten. Ik waak ook over een correcte toepassing van de faciliteitenwetgeving in de betrokken gemeenten. Als een Franstalige in een van die gemeenten naar het gemeentehuis of naar het OCMW gaat en zich uitdrukt in het Frans, dan moet hij ook in het Frans worden verder geholpen. Wat dat betreft, staan wij recht in onze schoenen. Dat is nu eenmaal de rechtstaat. Ik ben de eerste om de wettelijke bepalingen nauwgezet op te volgen in de twee richtingen.

Ik heb aan de onderzoekscommissie moeten uitleggen dat de betrokkenen herhaaldelijk in de fout zijn gegaan.

Bovendien wilden zij het Vlaamse gezag niet erkennen en de Vlaamse decreten niet toepassen. Ik heb de commissie duidelijk gemaakt dat een burgemeester ervoor moet zorgen dat alle wetten en decreten worden toegepast op zijn grondgebied. Hij mag het 100 percent oneens zijn met de inhoud van de decreten, maar hij moet er wel voor zorgen dat ze worden toegepast. Burgemeesters zeggen wel vaker dat ze vragen hebben bij de wetgeving die ze lokaal moeten implementeren, maar ze zorgen er wel voor dat dit gebeurt. Zij vertegenwoordigen de regeringen, niet alleen de federale regering maar ook de Vlaamse Regering.

Buitenlanders kunnen soms niet vatten dat iemand die zo populair is en die drie vierde van de stemmen haalt, toch niet wordt benoemd. Ik heb dat uitvoerig kunnen toelichten. Ik heb uitgelegd dat er in ons bestel twee graadmeters zijn, waarvan populariteit er een is. Het lokale draagvlak is uitermate belangrijk. Daarnaast is een burgemeester echter ook de vertegenwoordiger van de regering op het lokale vlak. Bovendien is de burgemeester, en alleen de burgemeester, bekleed met een stukje staatsmacht. De burgemeester heeft exclusieve bevoegdheden op het vlak van veiligheid, politie en openbare gezondheid. Zo kan een burgemeester een woning onbewoonbaar verklaren. Dat is geen bevoegdheid van het college of van de gemeenteraad, maar van de burgemeester.

Op politiek vlak mag een burgemeester er een volledig andere mening op nahouden. Wij moeten echter op hem kunnen rekenen als het gaat over de toepassing van wetten en decreten.

Het was allesbehalve evident om deze situatie uit te leggen. Op heel wat plaatsen in Europa is de burgemeester de populairste figuur op lokaal vlak. Hij wordt dan ook meteen burgemeester. Hij heeft daar echter geen grip op politie en veiligheid.

Als de betrokkenen kandidaat-burgemeester zouden zijn geweest in Borgloon, Antwerpen of Oudenburg, dan zouden ze ook niet benoemd zijn.

Het is belangrijk aan te geven – en die kans heb ik ook benut – dat de taalwetgeving een federale wetgeving is. De drie niet-benoemde burgemeesters geven de indruk dat dit een Vlaamse bevoegdheid is. Die wetgeving is tot stand gekomen met een bijzondere meerderheid in elke taalgroep. Het is een van de steunpilaren waar het koninkrijk België op stoelt. Burgemeesters die deze wetgeving bewust met voeten treden, spelen met de toekomst van dit land.

Ik heb ook duidelijk gemaakt dat wij exclusief bevoegd zijn voor de gemeenten.

Wat ook altijd vreemd is voor buitenlanders en wat steeds opnieuw moet worden uitgelegd, is dat in ons

bestel de regio op hetzelfde niveau staat als de federatie, dat de federale regering op hetzelfde niveau staat als de regionale regeringen, dat een decreet dezelfde rechtskracht heeft als een wet. Voor een buitenlander is dat absoluut niet evident.

Ik heb kritiek gegeven op het feit dat ze een delegatie hebben ontmoet van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik heb duidelijk gemaakt dat er institutioneel geen enkele link is tussen die drie gemeenten en Brussel, en dat die ontmoeting in Vlaanderen als een vorm van vooringenomenheid wordt beschouwd. De delegatie heeft dat meteen ontkend. De uitleg was dat ze wil weten wat de burgemeenten daarover denken. Ik heb daarop geantwoord dat Brussel daar niets mee te maken heeft. Het gaat om Vlaamse gemeenten waarover de Vlaamse Regering de exclusieve bevoegdheid heeft. Als dat in vraag wordt gesteld, dan volgt men toch wel een erg gevaarlijke piste.

Wat me inderdaad opviel, is dat de onderzoekscommissie zeer vertrouwd was met de Franstalige lezing van de feiten. De argumenten die we te horen kregen, werden al heel vaak aangehaald door die niet-benoemde burgemeesters. Ik ben dan ook zeer voorzichtig over de uitkomst van dat onderzoek.

We hebben wel meer dan anderhalf uur met die mensen kunnen praten. Bij de ondervraging loste de ene de andere af. We hebben ons punt kunnen maken en zeggen waarom we een bepaalde beslissing hebben genomen.

Mijnheer Van Hauthem, het is heel belangrijk aan te geven dat het geen politiek, maar een juridisch dossier is. Die mensen zijn niet benoemd omdat ze wetten hebben overtreden. Bij ons speelt niet de politieke voorkeur van mensen een rol om iemand al dan niet te benoemen, maar wel het feit dat ze wetten met voeten treden, dat ze wetten overtreden. Dat is net de kracht van onze argumentatie. Dat geeft ook aan dat bij ons geen willekeur speelt, maar wel dat we ons houden aan het kader van de rechtstaat.

Daarom heb ik gezegd dat ik, ongeacht de uitkomst van die onderzoekscommissie, op mijn lijn blijf. Anders zou ik aangeven dat ik voorheen niet binnen het kader van de rechtstaat heb gewerkt en dat ik argumenten uit mijn mouw zou hebben geschud. Dat is niet zo. Ik heb me altijd gehouden aan de wetten die mijn criterium moeten zijn. Ik heb hen op dezelfde manier beoordeeld als andere kandidaten, niet strenger maar ook niet soepeler. Anders zou het onrechtvaardig zijn tegenover die 305 andere gemeenten, waar de wetten wel correct worden toegepast.

Ik heb aan de onderzoekscommissie ook duidelijk gemaakt dat het inderdaad niet veel voorkomt dat een burgemeester niet benoemd wordt. Het is echter ook niet uitzonderlijk. In het Brusselse Gewest is de Brusselse regering bevoegd. Daar werd de voorgedragen burgemeester

van Sint-Pieters-Woluwe, de heer Vandenhoute, de ouderdomsdeken van alle burgemeesters, niet benoemd omdat hij de wetgeving op de verkiezingsuitgaven heeft overtreden. Ook de burgemeester van Westerlo is nog altijd niet benoemd omdat er een correctie procedure loopt. We wachten het resultaat af.

We zijn niet bepaald strenger voor die drie niet-benoemde kandidaten. Als men naar het hele plaatje kijkt, ziet men dat alles past binnen een heel verhaal.

Mevrouw de voorzitter, ik heb tot slot ook gezegd dat ik vind dat die drie niet-benoemde burgemeesters louter een electorale strategie hebben gevolgd. Ze zijn er altijd van uitgegaan dat de zaak wel geregeld zou worden aan de federale onderhandelingsstafel. Mijnheer Van Hauthem, laat me duidelijk zijn: wij en wij alleen zijn bevoegd. Het gaat om een gewestelijke bevoegdheid. We hebben nog maar pas in 2002 afspraken gemaakt met dezelfde Franstalige leidende politici die daar vandaag de lakens uitdelen. We hebben dat gedaan met Di Rupo, Reynders en Milquet. Pacta sunt servanda. Toen lagen die gemeenten ook al in Vlaanderen. Ze wisten precies hoe de vork in de steel zat en zit. Wij bemoeien ons niet met hun zaken, we verwachten van hen hetzelfde.

Ik heb een negatief advies ontvangen van de gouverneur. Ik kan het niet zomaar onder de tafel vegen. Ik blijf bij mijn standpunt om die mensen niet te benoemen.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, net zoals de vorige keer moet ik vaststellen dat u veeleer voor de galerij praat.

Minister Marino Keulen: Dat is niet waar! Ik geef uitleg aan het parlement! Wat u zegt, is ongehoord, is ongehoord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, de heer Demesmaecker noch ikzelf hebben gevraagd wat de minister aan die commissie heeft gezegd. Dat wisten we al.

Minister Marino Keulen: Dan moet u die vraag ook niet stellen.

De heer Joris Van Hauthem: Op zich heb ik er niets op tegen als u dat nog eens graag doet. Op de duur spreekt u echter voor de pers. U antwoordt niet op de vragen.

Minister Marino Keulen: Ik richt me hier tot de leden van het Vlaams Parlement.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, u moet onze vragen beantwoorden. U hebt hier een interessant exposé gebracht, maar u hebt de vragen niet beantwoord.

Ik ben blij dat u eindelijk toegeeft dat het hier een Frans-talig manoeuvre betreft.

Minister Marino Keulen: Dat heb ik ook altijd gezegd.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik wil er gerust de Handelingen op naslaan. We hebben u tijdens een commissievergadering gevraagd hoe het komt dat de Franstaligen er steeds weer in slagen de Europese Commissie, de Verenigde Naties, de Raad van Europa of een onderdeel daarvan tegenover de Vlaamse Regering en tegenover heel Vlaanderen in te schakelen. U hebt toen verklaard dat u dat niet wist en dat het om een beslissing van de Kamer van de Lokale Besturen gaat.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, u hebt me toen om namen gevraagd en die heb ik niet.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik heb toen gezegd dat het om de Franstaligen ging. U hebt daarop gezegd dat u dat niet wist en dat u wel zou zien. Nu geeft u eindelijk toe dat het om een Franstalige machinatie gaat.

Wat mij aan deze hele Vlaamse Regering en aan heel dit Vlaams Parlement stoort, is dat we er op tien jaar tijd niet in zijn geslaagd ervoor te zorgen dat die internationale organisaties dergelijke zendingen niet hoeven te sturen. We worden elke keer weer het slachtoffer van het ingenuus en efficiënt lobbywerk van de Franstaligen.

Volgens u gaat het om een juridisch dossier. We willen allebei dat het een juridisch dossier blijft. Het is echter geen juridisch dossier. Wij willen dat wel, maar aan de andere kant wordt er een politiek dossier van gemaakt. De Franstaligen blijven dit dossier op de politieke en de communautaire agenda plaatsen.

U hebt steeds verklaard dat u recht in uw schoenen staat. U hebt gelijk. U staat recht in uw schoenen. In de politiek gaat het evenwel niet enkel om gelijk hebben, maar ook om gelijk krijgen. U wilt de kandidaat-burgemeesters niet benoemen. Ik vraag me af wanneer u die beslissing zult nemen. U verwijst enkel naar een advies dat u nog niet hebt ontvangen.

Minister Marino Keulen: Ik volg de procedure.

De heer Joris Van Hauthem: Op 20 november 2007 hebt u verklaard dat u, indien u opnieuw kandidaturen van de afgewezen kandidaat-burgemeesters zou ontvangen, ze weer niet zou benoemen. Nu zegt u dat u op de gouverneur en op de procureur-generaal wacht. U zou de gouverneur eens kunnen vragen hier wat spoed achter te zetten. Het kan namelijk ook iets met de timing te maken hebben. Wanneer het om de speelpleinwerking in Liedekerke ging, had u de gouverneur niet nodig. U hebt meteen het reglement opgevraagd en vernietigd. Toen

moest u niet op het advies van de gouverneur wachten. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

U moet redelijk blijven. Ik ben blij dat u dit standpunt inneemt. Ik hoop dat u zich eraan zult houden. Wat u nu zegt, is eigenlijk vrij belangrijk. Los van het advies van de gouverneur, wilt u niet tot benoemingen overgaan.

Minister Marino Keulen: Ik heb duidelijk gezegd dat me geen nieuwe elementen bekend zijn. Ik zie dan ook niet in waarom ik van mijn eerdere lijn zou moeten afwijken. Ik blijf op die lijn en bij mijn gekende standpunt. Ik zal ze niet benoemen. Volgens mij vallen geen nieuwe elementen te verwachten. Indien er geen nieuwe elementen zijn, blijf ik mijn lijn volgen en blijf ik bij mijn gekende standpunt.

De heer Joris Van Hauthem: In dat geval hoop ik dat de gouverneur snel zal ageren en u welk advies dan ook zal bezorgen. Indien u effectief zou beslissen om de kandidaat-burgemeesters niet te benoemen, zou dit dossier alvast volledig van de baan zijn. Zolang u niet effectief een beslissing hebt genomen, blijven de Franstaligen dit dossier op tafel leggen. Hoe sneller u een officieel besluit met betrekking tot de niet-benoeming kan nemen, hoe sneller dit dossier van de onderhandelingstafel met betrekking tot de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde zal verdwijnen.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, we noteren dat u uw lijn blijft volgen. Wat dat betreft, zult u, net als in het verleden, op al onze steun kunnen rekenen. Dit is voor ons duidelijk.

Uiteraard moeten de procedures worden gevolgd. We verwijten een aantal kandidaat-burgemeesters dat ze soms procedures niet volgen en wetten overtreden. Wij houden ons wel aan de procedures. Het is duidelijk dat u uw lijn wilt aanhouden.

U geeft toe dat het om een politiek spel van de Franstaligen gaat.

Wat ons betreft, is het een juridische aangelegenheid. Voor hen is het een politieke zaak. Het is goed dat heel Vlaanderen zich daarvan bewust is.

Ik blijf erbij dat we nog een lange weg af te leggen hebben als het gaat over onze verdediging op internationaal vlak en het proactief optreden op internationale fora.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Van Hauthem, het feit dat de Vlaamse Regering zo consequent op haar lijn blijft, doet het Vlaams Belang blijkbaar pijn. De Vlaamse Regering volgt in dit dossier een heel

klare lijn, en die is voor een stuk juridisch. We zouden in de val van de Franstaligen trappen om dit als een politiek dossier te beschouwen. Het feit dat die burgemeesters het Vlaamse gezag niet erkennen, dat ze weigeren een federale wetgeving toe te passen, dat ze de Vlaamse Regering vijanden noemen, dat ze in alle duidelijkheid niet geschikt zijn om het gezag uit te oefenen als burgemeester, is de grond van de argumentatie van de Vlaamse Regering om ze niet te benoemen. Ik vind dit de juiste lijn en de regering moet daarop blijven.

Voor de Franstaligen gaat het niet enkel over de benoeming van de drie burgemeesters. Ze willen eigenlijk zeggen dat de faciliteitengemeenten bij Brussel moeten horen. Dat is hun hefboom. Maingain zegt in alle duidelijkheid dat ze 'une entente Wallonie-Bruxelles' willen om 'un lien territorial' te creëren 'entre les deux'. Die burgemeesters zijn het symbool van een soort van territoriale uitbreiding waarbij de faciliteitengemeenten bij Brussel worden gevoegd. Dat de Vlaamse Regering zo duidelijk standpunten inneemt en geen overhaaste politieke argumentatie ontwikkelt, vind ik een uitstekende zaak. Het is ongelooflijk dat u nu vraagt dat de regering zich haast om te niet te benoemen. Net de Franstaligen zijn grote vragende partij opdat we procedurefouten zouden maken.

Maingain zegt vandaag: "S'ils ne veulent rien entendre à ce sujet, la discussion institutionnelle s'arrête. Cette nomination est pour nous le pas-de-porte obligé avant d'entamer une négociation institutionnelle." Het is duidelijk dat ze dit beschouwen als een soort van hefboom om de hele discussie van staatshervorming, meer Vlaamse autonomie, homogeniteit van ons taalgebied te blokkeren. De Vlaamse Regering verwoordt in alle duidelijkheid ons standpunt op een ogenblik dat de Franstaligen zich warmlopen, denkende dat de Raad van Europa hun gelijk zal geven. Vlaanderen moet een heel duidelijk signaal geven en dat krijgen we ook vanuit de Vlaamse Regering.

Op een ogenblik dat de Franstaligen zich profileren en proberen een doorbraak te forceren om in de randgemeenten meer bevoegdheden te krijgen, betreurt ik het dat minister Anciaux erin slaagt om de draak te steken met het 'Vlaams politiek cynisme, de neerwaartse spiraal, de strategie die vanuit Vlaamse zijde verkeerd wordt gevoerd door de radicalen, door de Barten De Wever en de Eric Van Rompuys'. Minister Anciaux pleit ervoor dat de Franse Gemeenschap culturele activiteiten kan ondersteunen en organiseren binnen de Vlaamse Gemeenschap. Mijnheer de minister-president, als de Vlaamse minister van Cultuur ervoor pleit dat de Franse Gemeenschap op dit moment initiatieven moet kunnen organiseren en stimuleren, dan is dit onaanvaardbaar. Het opent de deur voor wat het FDF eigenlijk wil: dat in de faciliteitengemeenten de Franse Gemeenschap bevoegd kan worden inzake cultuur, media, onderwijs enzovoort.

Ik betreurt dat dit op dit ogenblik wordt gezegd. Ik weet dat het vrijblijvend is, maar als een Vlaams minister dat zegt, dan moet dat worden betreurd. In het algemeen steunt CD&V de regering. Ik vind dat u de juiste toon vindt. Ik betreurt wel dat het Vlaams Belang die houding probeert verdacht te maken en ook dat de minister van Cultuur de Franse Gemeenschap meer bevoegdheden wil geven in de rand. Dat is onaanvaardbaar.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik wil een opmerking maken aan het adres van mijn collega's, en ook een vraag of oproep tot de regering richten. Er is gevraagd waarom de delegatie met de Brusselse minister-president aan tafel gaat zitten. De minister heeft terecht gezegd dat de vraag vooral uit Straatsburg komt.

Verder is het zo dat de Senaat als 'verbindingspersoon' een belangrijke rol speelt. Enkele jaren geleden heb ik dat zelf goedschiks en kwaadschiks ondervonden, toen ik klager in een andere zaak was. Als de klagers Nederlandstaligen zijn, dan krijgen ze een Nederlandstalige attaché van de Senaat als begeleider, de Franstaligen krijgen een Franstalige attaché toegewezen. Ik heb zelf vastgesteld dat dit tot een zekere vorm van beïnvloeding vanwege de Senaat kan leiden, en dat zou toch niet mogen. Ik merk dat terzijde op, want het zijn vijgen na Pasen.

Ik ben er zeker van dat minister Keulen zijn huiswerk goed heeft gedaan toen hij de rapporteurs van de Raad van Europa heeft ontvangen. Ik denk dat dit ook hier, in dit huis, het geval zal zijn als er een overleg met de voorzitter van het parlement komt. We moeten er ons wel van bewust zijn dat we een beetje met een ijsberg hebben te maken. Ik heb dat in het verleden ook al gezegd, weze het dan vooral binnenskamers. Datgene boven de waterlijn zijn de protocollaire contacten, maar ze zijn slechts goed voor 10 procent. De rest bevindt zich onder de waterlijn, en dat is het gelobby in Straatsburg – en de Franstaligen zijn daar vrij goed in.

De afgelopen tijd hebben wij toch ook inspanningen geleverd, op diplomatiek maar ook op politiek vlak. Als het nog niet is gebeurd – wat ik me niet kan voorstellen – wil ik de Vlaamse Regering toch oproepen een tandje bij te steken en alle voorzorgen te nemen. Over de partijgrenzen heen beveel ik onze collega, de heer Van den Brande aan, want die heeft in het verleden al bewezen dat hij ter zake efficiënt kan optreden en in Straatsburg al zeer goede resultaten heeft behaald. Naast een goed juridische voorbereiding en een duidelijke communicatie zoals we die de afgelopen dagen hebben gekregen, is dat nodig om een rechtvaardig oordeel vanwege Straatsburg te verkrijgen. Dat oordeel is natuurlijk wat het is: het is een advies, geen

echt oordeel of een veroordeling. Maar voor de internationale positie en het imago van Vlaanderen is het helaas niet onbelangrijk.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ons standpunt is altijd erg duidelijk geweest: deze drie kandidaat-burgemeesters kunnen absoluut niet worden benoemd. Samen met u, als minister van Binnenlands Bestuur, moeten we besluiten trekken uit de uitspraken van de afgelopen dagen en uren. Een van de kandidaat-burgemeesters heeft gezegd dat u, "als zogenaamd bevoegd minister", onwettige beslissingen neemt. Die uitspraak is voor alle lokale mandatarissen een zware kaakslag. Het is immers de taak van de lokale mandatarissen om de wetten en decreten correct toe te passen. We moeten daar besluiten uit trekken.

Verder moeten we spijtig genoeg vaststellen dat de Raad van Europa en de rapporteurs u hebben gemeld dat ze het belangrijk vinden om hierover de buurgemeenten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te horen. De afgelopen uren hebben bepaalde Vlaamse schepenen geprobeerd om die rapporteurs te woord te staan, maar daar zijn ze niet in geslaagd. Verder stellen we vast dat geen enkele poging is ondernomen om andere burgemeesters uit de regio Halle-Vilvoorde te horen. Dat is een grote teleurstelling. Hebt u het met hen daarover gehad? Wat is hun visie in dat verband? Als ze het belangrijk vinden om met de buurgemeenten te praten, dan is het toch merkwaardig dat ze niet praten met de Vlaamse schepenen en andere burgemeesters uit de regio.

Minister Marino Keulen: Ik heb de indruk, mijnheer Van Hauthem, dat de warmte u geen goed doet. Normaal gezien zien wij u hier op een andere manier bezig. Ik vind u supercynisch. U kent de procedures zeer goed. U weet dat de kandidatuur niet bij mij binnenkomt maar gaat via de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant. Wij moeten de procedures heel nauwgezet volgen. Dat moeten wij altijd doen, maar hier moeten we superalert rekening houden met de adviezen van de provinciegouverneur en van de procureur-generaal. Als er geen nieuwe elementen zijn, zal ik niet benoemen. Dat is altijd de conditie. Het feit dat u op een zeer provocerende manier van mij probeert af te dwingen dat ik hier zou verklaren dat ik ze hoe dan ook niet benoem, dient eigenlijk de zaak van de Franstaligen.

Wij hebben hen in eerste instantie niet benoemd. Er is een nieuwe voordracht. Laat de procedure werken. Waarom gaan de niet-benoemde burgemeesters niet naar de Raad van State? Omdat ze bang zijn dat ze daar ongelijk zullen krijgen en dat ze zonder argumenten achterblijven. Wij, als bevoegde overheid, als bevoegde regering, moeten dus zeker geen enkele aanleiding geven om hen een kans te geven om naar die Raad van State te stappen. Het

eenvoudigste is: procedurefouten maken. Dat is helemaal in de kaart spelen van de Franstaligen, van de niet-benoemde burgemeesters. En daarvoor pleit u, mijnheer Van Hauthem, u die de procedures beter dan wie ook in dit parlement kent. Dat vind ik supercynisch van u. We zullen de procedure haar gang laten gaan. We zullen dat doen zoals het hoort. Wanneer het dossier uiteindelijk bij mij komt en het is hetzelfde dossier als het eerste dossier, wat iedereen verwacht, dan blijf ik op mijn lijn, dan blijf ik op mijn standpunt van de niet-benoeming. Ik sta daarmee niet alleen. De hele regering en het hele Vlaams Parlement steunen mij. Dat signaal is andermaal heel erg duidelijk.

Mevrouw De Wachter, wat betreft de gesprekspartners: het is de onderzoekscommissie die de agenda en het programma bepaalt. Het is de overtuiging van Vlaanderen dat het feit dat men met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest rond de tafel zit de indruk geeft van partijdigheid. Dat hoeft niet meteen in ons nadeel te spelen. Het idee van de burens eens te horen is in de Belgische context nooit onschuldig, zeker als die gemeenten in Vlaanderen liggen en dus alleen en uitsluitend de Vlaamse Regering ervoor bevoegd is. Maar dat hoeft niet in ons nadeel te spelen.

Voor het overige raad ik u aan om aan die onderzoekscommissie, aan de Raad van Europa te vragen waarom de dingen organisatorisch gelopen zijn zoals ze uiteindelijk hun beslag hebben gekregen. Dat is de volle verantwoordelijkheid van de Raad van Europa en van de delegatie van de Kamer van de Lokale Besturen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, omwille van een persoonlijk feit vraag ik het woord.

Ik weiger mee te lopen met een bepaald simplisme dat er alleen maar op gericht is om veel radicalisme te vertolken zonder dat er een stap vooruit wordt gezet. Ik geloof als flamingant in een grote autonomie en een grote zelfbeschikking voor de Vlaamse Gemeenschap. Ik geloof er ook in dat we vanuit die autonomie en zelfbeschikking het recht kunnen hebben om zelf verantwoordelijkheid op te nemen ten aanzien van alle minderheden en culturele minderheden die in de Vlaamse Gemeenschap aanwezig zijn. Ik geloof dat de Vlaamse Gemeenschap, mijnheer Van Rompuy, een interculturele gemeenschap is. Dat 'Vlaamse Gemeenschap' een verzamelnaam is van verschillende culturen. In dat verband pleit ik ervoor dat de Vlaamse Gemeenschap, en dat is helemaal niet nieuw, een cultureel samenwerkingsverband zou opzetten met de Franse Gemeenschap, zoals zij dat doet met zo goed als de helft van de hele wereld. Dit zou ook voor de Franse Gemeenschap een win-winoperatie zijn. Dit wil zeggen dat de Vlaamse en de Franse Gemeenschap samen

zouden bepalen welke culturele activiteiten zouden kunnen worden gerealiseerd, uiteraard op basis van een gemeenschappelijk akkoord.

Dat staat ook in dat artikel, ik nodig u uit het te lezen. Het zou, collega's, minstens een nieuw licht kunnen werpen op de verhoudingen in dit land.

Ik ben een confederalist. Ik geloof in een samenwerking tussen de gemeenschappen vanuit een heel grote vorm van identiteit, maar dus ook vanuit wederzijds respect. Dat is in dit land nooit aanwezig geweest. Ik heb wat dat betreft, mijnheer Van Rompuy, van u geen enkele les in flamingantisme te krijgen, wel integendeel.

De heer Eric Van Rompuy: Een minister van de Vlaamse Gemeenschap zegt zwart op wit – en u moet niet zeggen dat u het niet hebt geschreven – dat de Franse Gemeenschap culturele activiteiten kan organiseren en ondersteunen. Dat veronderstelt een wijziging van de bijzondere wet waardoor de Franse Gemeenschap bevoegd wordt in Vlaanderen. Dan heeft de hele discussie over Brussel-Halle-Vilvoorde, over taalfaciliteiten, over Vlaamse autonomie – het staat hier letterlijk in – geen zin. U bent verantwoordelijk voor wat u schrijft en zegt. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux)*

Minister Bert Anciaux: Op basis van een cultureel verdrag. U doet aan misleiding en dat is werkelijk onwaardig.

De heer Eric Van Rompuy: U probeert hier een rolletje te spelen in dat dossier.

Minister Bert Anciaux: Ik heb het gevoel dat u de laatste jaren in ieder geval een rolletje speelt. Ik heb het recht om er een andere mening op na te houden en respect te vragen voor de Vlamingen in Brussel, in wie u geen greintje interesse meer hebt.

De heer Eric Van Rompuy: Ik sta al 30 jaar op de barricade van de Vlaamse rand.

Minister Bert Anciaux: Ik ben u daar nog niet vaak tegengekomen.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, wij moeten ons aan onze tijd houden en af en toe laat u toe dat we erover gaan. Maar mijnheer Van Rompuy, als u minister Anciaux wilt ondervragen, dan moet u een actuele vraag indienen en niet aansluiten bij een andere vraag om dan een minister te interpellieren, hoe interessant uw tussenkomst ook was. Ik vind het perfide dat u op deze manier een andere minister interpelleert.

Mijnheer de minister, u zegt dat ik last heb van de warmte omdat ik de procedures niet zou willen respecteren bij het niet-benoemen van de burgemeesters.

Minister Marino Keulen: Bewust niet respecteren.

De heer Joris Van Hauthem: Als u mij daarvan beticht, dan bent u zelf al zwaar in de fout gegaan. U hebt op 20 november het volgende gezegd: “Ik heb de kandidaat-burgemeesters niet benoemd en ik zal ze ook niet benoemen over drie dagen of over drie maanden. Laat het duidelijk zijn dat ik op mijn lijn blijf. Het is niet zo dat er een soort van herexamen of deliberatie komt. De kandidaten die ik niet heb benoemd als burgemeester, zal ik niet benoemen. Diegenen die ik gisteren of eergisteren heb afgewezen, ga ik overmorgen niet benoemen. Die mensen zijn niet benoemd en worden door mij ook niet binnen twee of drie maanden wel benoemd”.

Minister Marino Keulen: Ze zijn ook niet benoemd.

De heer Joris Van Hauthem: Nee, het was na hun niet-benoeming. U hebt toen gezegd dat als ze opnieuw hun kandidatuur indienen, u ze niet zal benoemen.

Minister Marino Keulen: Nu loopt er een nieuw dossier en we laten de procedure haar gang gaan.

De heer Joris Van Hauthem: En de minister zegt al op voorhand dat hij ze niet zal benoemen. *(Opmerkingen van minister Marino Keulen)*

Dan vraag ik gewoon op basis van wat u toen hebt gezegd – ze mogen nog 25 keer afkomen maar ik ga het niet doen – waarom het zo lang moet duren. Waarom moet het advies zo lang duren? Uw beslissing ligt al vast. U hebt die op 20 november genomen.

Minister Marino Keulen: De procedure volgen.

De heer Joris Van Hauthem: U zegt dat u in de organisatie van de missie van de Raad van Europa geen zeggenschap hebt. Dan mag u zich als Vlaamse Regering toch wel eens vragen stellen. Ik zie op de televisie de fractieleider van de Parti Socialiste van de Senaat, de heer Mahoux, met die gasten uit het parlement komen. Die hebben het blijkbaar allemaal georganiseerd maar de Vlaamse Regering, die in deze de geviseerde is, heeft blijkbaar geen enkele inspraak in de manier waarop die delegatie hier te werk gaat.

Het is nog maar eens een bewijs dat we internationaal, ver achter staan op wat de Franstaligen kunnen bekomen. Niet alleen kunnen ze bekomen dat de Raad van Europa, nu voor dit dossier, nog eens naar hier komt, maar ze slagen er ook in om de organisatie op zich te nemen. Wij staan erbij en wij kijken ernaar.

U hebt veel verklaringen afgelegd, maar op een aantal concrete vragen hebt u niet geantwoord. Nog eens is hier de vraag gesteld wanneer u die drie burgemeesters niet alleen niet zult benoemen – het was mijn vraag om

het zo snel mogelijk te doen zodat er geen pasmunt zou zijn voor de onderhandelingen over Brussel-Halle-Vilvoorde –, maar wanneer gaat u nu eindelijk eens tuchtmaatregelen nemen, zeker in het licht van wat die heren de voorbije uren alweer hebben verklaard. Zij zullen er gewoon verder een politiek dossier van maken.

Zolang u niet het signaal geeft dat u ze niet alleen niet benoemt, maar ook de tuchtprocedure om ze af te zetten, inschakelt, zal het bij de Franstaligen niet overkomen. *(Opmerkingen van minister Marino Keulen)*

Zij zullen het dossier van de benoeming van de burgemeesters op de communautaire tafel blijven leggen.

Minister Marino Keulen: De Raad van Europa kwam vragen waarom ik ze niet benoem. Dat kan toch tellen als signaal.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, u blijft onze volledige steun behouden. U staat op de goede lijn in dit dossier. Doe zo voort.

Ik sluit me ook aan bij de echo's uit dit halfroond. Mevrouw De Wachter zegt dat de Brusselse burens wel worden gehoord en die uit Halle-Vilvoorde niet. Ook de oppositie uit die gemeenten werd helemaal niet gehoord door deze mensen. Bovendien is Brussel niet alleen aan naaste buur, het is een ander geweest en dan nog een geweest dat een vijandig overnamebod heeft gedaan en blijft doen op die Vlaamse gemeenten rond Brussel. Het wrange gevoel dat overblijft, is dat deze missie van de Raad van Europa op een bevooroordeelde manier van start is gegaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over camerabewaking in bus- en tramstations van De Lijn

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, hier ben ik weer. Er zijn zo van die dossiers die met de regelmaat van een klok terugkomen en jammer genoeg moeten terugkomen. Het dossier van de veiligheid op De Lijn is er daar één van.

Mevrouw de minister, u zult zich herinneren dat we onmiddellijk na de gruwelijke moord op de heer Demoor in Antwerpen samen met u hebben geprobeerd om te zoeken naar oplossingen om de veiligheid op De Lijn te verbeteren. De voorstellen die u ons toen aanreikte,

hebben we in den beginne, zij het sceptisch zoals het een oppositiepartij past, welwillend willen volgen.

U kondigde aan dat u meer dan 700 camera's in de toestellen van De Lijn ging plaatsen en u kondigde ook aan dat u minstens 30 camera's ging plaatsen op een aantal centrale bus- en tramstations en minstens in alle stations van de premetro van De Lijn.

Het is de verdienste van mevrouw Franssen, die daar heel bescheiden op de achterste bank zit, om dit weekend bekend te maken dat minstens voor het laatste deel van uw aangekondigde politiek uw beleid aan het falen is. De 30 camera's, gepland in de tram- en metrostations, gaan er wellicht niet komen. Mevrouw Franssen heeft als jong, beginnend parlementslid de fout gemaakt om er eerst mee naar de pers te stappen en heeft daarmee pers gehaald, maar het is natuurlijk de verantwoordelijkheid van elke politicus om u als minister daarvoor ter verantwoording te roepen. Mevrouw de minister, ik denk dat mevrouw Franssen een punt heeft gescoord en dat u hier vandaag ter verantwoording moet komen.

Als u ons twee jaar geleden beloofde dat u camera's ging plaatsen in meer dan 700 toestellen van De Lijn en 30 centrale bus- en tramstations, moet u die belofte hard kunnen maken. In het begin probeerde u weg te komen met de mededeling dat het hier over ingewikkelde procedures gaat en het Europees aanbestedingsrecht speelt, dus we mochten u niet te vlug afrekenen op wat u hebt aangekondigd en moesten rekening houden met de complexiteit van het dossier. Dat hebben we gedaan. Maar de mededeling die u blijkbaar aan mevrouw Franssen hebt gedaan, is van dien aard dat u zegt dat er in de bus- en tramstations wellicht geen camera's gaan komen binnen afzienbare tijd. Niet alleen omdat het complexe Europese aanbestedingsdossier speelt, maar we moeten blijkbaar ook de goodwill van de lokale politiekorpsen van de betrokken steden hebben.

Mijnheer Peumans, ik zie u uw wenkbrauwen fronsen: de betrokken steden zijn Antwerpen, Gent en Leuven.

Ik had graag de burgemeester van Antwerpen hierover mee in het debat betrokken. Het is al vier uur, maar hij is er nog niet. Ik had graag naar zijn standpunt ter zake geïnformeerd maar ik weet dat de burgemeester van Antwerpen – over Gent en Leuven ben ik niet bevoegd – geen tegenstander is van het plaatsen van camera's op bepaalde openbare plaatsen. In heel de Antwerpse Seefhoek staan er op de meest kritische plaatsen al camera's, alleen in de busstations zijn ze er niet. Daarmee moeten we het stellen.

De minister blijft zich wegsteken achter duizend en een drogredenen om niet te moeten uitvoeren wat ze ons twee jaar geleden heeft beloofd, namelijk het plaatsen

van camera's op cruciale plaatsen die de veiligheid van de passagiers en van de busbestuurders alleen maar ten goede kunnen komen. Mevrouw de minister, klopt de informatie die mevrouw Franssen ons ter zake het afgelopen weekeind heeft aangereikt via de pers? Zo ja, wat denkt u daaraan te kunnen doen?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, zoals u weet omvat het plan van de veiligheid op het openbaar vervoer heel wat maatregelen en te gepasten tijde evalueren we die ook. Ik gun iedereen aandacht in de pers, maar dit is niets nieuws. Dat hebben we ook bij de evaluatie naar aanleiding van het vorige debat al gezegd. Het is opgewarmde kost, maar desalniettemin is het een dossier dat tot op heden niet is uitgevoerd. De redenen daarvoor heb ik al vermeld, niet alleen in de pers maar ook in het parlement.

Ik zou willen dat de verschillende dossiers niet met elkaar gemengd zouden worden. Dit heeft echt niets te maken met het dossier van de camera's op de bus en de tram of met de Europese aanbesteding. Dit is een apart dossier, waarvoor in het veiligheidsplan middelen zijn vrijgemaakt omdat we het belangrijk vinden dat ook busstations, premetrostations en dergelijke een goede bewaking kennen en dat we moeten voorzien in de kwaliteit daarvan.

Ik heb echter ook altijd gezegd dat het niet aan ons is om via de dispatching van De Lijn de camera's aan de busstations te sturen en te bekijken. Die moeten geïntegreerd worden met ten eerste het netwerk van de steden en gemeenten en ten tweede, waar het gaat over busstations, geïntegreerd met stations van de NMBS, met de NMBS. In middelen daarvoor is voorzien. We hebben altijd gezegd dat de dertig stations indicatief zijn. Als de steden en gemeenten en de NMBS niet wensen mee te werken, dan zullen we op die plaatsen ook geen camera's hangen. Dan zullen we die middelen in andere steden en gemeenten inzetten of heralloceren naar andere investeringen die te maken hebben met het veiligheidsplan.

Wat is de stand van zaken nu? De onderhandelingen tussen De Lijn en de NMBS aan de ene kant en al de steden en gemeenten aan de andere kant zijn volop aan het lopen of hebben plaatsgehad. Er is beslist dat er een samenwerking komt voor het plaatsen van camera's in volgende steden en gemeenten: Herentals, Mechelen, Turnhout, Sint-Niklaas Markt, Brussel, Halle, Leuven, Genk, Hasselt, Oostende en Knokke. Plaatsen waar de lokale besturen nog een beslissing moeten treffen, zijn Antwerpen, Gent, Kortrijk en Sint-Niklaas station. Er is geen samenwerking in volgende gemeenten, die gezegd hebben geen camera's op de busstations te wensen omdat ze die niet wensen of kunnen bewaken: Mol, Dendermonde, Tienen, Landen, Sint-Truiden en Aalst.

Betekent dat dat er vandaag geen camera's in busstations hangen? Neen. Het merendeel van de tijd hebt u over Antwerpen gesproken. Ik zou het liefst hebben dat sommige van die typisch Antwerpse debatten in de gemeenteraad zouden plaatsvinden en dat u dat forum zou gebruiken in plaats van het Vlaams Parlement. In Antwerpen hangen aan het Astridplein en de Rooseveltplaats vandaag camera's, die geïntegreerd zijn in het netwerk en door de lokale politie worden bekeken. Ook in Brussel, Hasselt, Sint-Niklaas en Mechelen station hangen er vandaag camera's die geïntegreerd zijn in het globale netwerk. Bovendien hangen er in verschillende premetrostations in Antwerpen ook camera's, maar dat is meer de bevoegdheid van De Lijn.

In conclusie: de besprekingen zijn dus nog bezig. In heel wat gemeenten zijn er beslissingen genomen. Daar zullen de camera's er ook komen. In andere moeten er nog beslissingen worden genomen of is beslist dat er geen camera's zullen worden geplaatst. Het geldt dat daar niet is ingezet, zal desgevallend bij andere investeringen worden ingezet. We zullen dat bekijken bij de evaluatie van het veiligheidsplan, tegen het zomerreces.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, het debat wordt nu minder vrijblijvend, en dat is maar goed ook. Het gaat nu over de vraag wie de camera's gaat bewaken die eventueel in openbare bus- en tramstations zouden worden geplaatst. Excuseer me omdat ik het opnieuw over Antwerpen heb, maar daar zijn nu al camera's geplaatst in een aantal premetrostations. Ik hoop althans dat ze er zijn, en dat ze werken. Wie bewaakt die camera's nu? Ik had de indruk dat dat niet de lokale politie is, maar mensen van De Lijn. Ik had de indruk dat u op eerdere vragen die we in dit dossier ter zake hadden gesteld, had geantwoord dat u de bewaking van die camera's zou overlaten aan mensen van De Lijn, van uw eigen organisatie, die daartoe speciaal zouden zijn opgeleid en eventueel de nodige vergunningen zouden hebben. Ofwel heb ik me vergist, maar dan moet u er de commissieverslagen ter zake maar op nalezen. Het monitoren van die camera's is niet alleen voor mij, maar ook voor mevrouw Franssen en naar ik meen zelfs voor mevrouw De Ridder, altijd een grote zorg geweest. Ofwel hebt u ons in de waan gelaten dat u ter zake zelf de verantwoordelijkheid zou opnemen en dat u binnen het budget dat u van ons zou krijgen – als ik me niet vergis, gaat het over 178.000 euro – in mensen zou voorzien om dat te organiseren, ofwel zegt u vandaag dat ik en alle leden die hetzelfde denken, zich vergissen. Dan zegt u dat dit enkel en alleen een taak van de lokale politiekorpsen is en blijft. Dan zijn we afhankelijk van de bereidheid van die korpsen om ter zake hun verantwoordelijkheid op te nemen. Wel, wat Antwerpen betreft, heb ik nog geen enkele indicatie dat de lokale politie ter zake haar verantwoordelijkheid niet zou willen opnemen. Het zou me verbazen mocht dat in Herentals, Leuven, Mechelen, Gent of om het even waar ook het geval zijn.

Wees nu eens eerlijk: zeg ons waar het op staat. Wie zal die camera's bewaken en wat is het probleem ter zake? Ik zie het niet. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Mevrouw de voorzitter, ik wil wat duidelijkheid schetsen over mijn bezorgdheden. Die zullen vanuit een totaal andere hoek komen dan die van de heer Penris. Voor alle duidelijkheid: het ging over een antwoord van de minister op een schriftelijke vraag over een gelijkemansactieplan in het kader van de open coördinatiemethode om de gendergelijkheid te vergroten en te blijven waarborgen inzake de veiligheid van bushaltes. Het plaatsen van de camera's in de dertig busstations is een van de preventieve veiligheidsmaatregelen van wat we een goed veiligheidsplan van De Lijn vinden. Uiteraard moeten hier dan ook de nodige middelen tegenover worden gesteld.

Mevrouw de minister, dat u samenwerking zoekt met gemeentebesturen voor het plaatsen van de camera's en een integratie met de bestaande politiestructuren voor het screenen van de beelden wilt invoeren, kan ik alleen maar toejuichen. Ik ben dan ook blij dat ik vandaag een stand van zaken heb gekregen over de samenwerkingsverbanden met de gemeentebesturen. Wel wil ik vragen dat er versneld werk zou worden gemaakt van de gesprekken met gemeentebesturen waarmee nog geen samenwerkingsakkoord is afgesloten, en dat in het kader van de gendergelijkheid.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, we hebben al meermaals van gedachten gewisseld over De Lijn, en meer specifiek over het veiligheidsbeleid. Die camera-bewaking in dertig minder veilige bus- en tramstations of locaties maakt voor onze fractie een belangrijk deel uit van dat veiligheidsplan. Ik was dan ook verontrust door het nieuws dat er nog geen enkele van die camera's was geplaatst. De redenen die u aanhaalt in diverse media, zijn nogal uiteenlopend. Enerzijds zei u dat, als we die camera's willen plaatsen in lokale stations, we vergunningen moeten hebben, daar het gaat over openbaar domein. In een ander persorgaan werd gesteld dat u afhankelijk bent van de politie, daar het de politie is die die beelden moet kunnen bekijken. Tot op heden was de politie daar volgens u niet toe bereid.

In een andere bron meldt u dat u bij de steden en gemeenten op zoek bent naar financiële middelen. Daar spreekt u nu niet over. U zegt enkel dat u nog aan het overleggen bent met de steden en gemeenten om uit te zoeken wie geïnteresseerd is.

Wat is nu de werkelijke reden voor de niet-plaatsing van de camera's? In de pers haalt u er drie aan en hier een vierde.

Ik ben verontrust door de vertraging. We zijn het er allemaal over eens dat we een veilig openbaar vervoer willen en dat we daar zo snel mogelijk werk van moeten maken. Zitten er nog andere maatregelen in het veiligheidsplan die in hetzelfde bedje ziek zijn en vertraging zullen oplopen? Ik denk aan de 750 camera's die er tegen deze zomer zouden moeten zijn. U hebt gezegd dat die vertraging veroorzaakt wordt door de Europese aanbesteding. Zijn er nog maatregelen die u niet in uw eentje kunt treffen en waarvoor u ook een vertraging ziet aankomen?

Minister Kathleen Van Brempt: Ik wil hier gerust elke week een stand van zaken van het veiligheidsplan komen geven. Maar ik zal niet elke week nieuwe zaken te melden hebben. We hebben hier niet zo lang geleden over de 750 camera's gepraat en ik heb u gebriefd. Intussen zijn er natuurlijk weer camera's geplaatst. De Lijn heeft mij dat bevestigd. Er komen er wekelijks bij, maar ik ken de cijfers niet uit mijn hoofd.

De diverse redenen die ik opgaf, tonen aan dat dit dossier niet enkel afhankelijk is van De Lijn. Dat maakt een groot verschil, ook in verantwoordelijkheid. Ik vind de verantwoordelijkheid van De Lijn in de plaatsing van camera's in bussen en trams veel groter dan in de plaatsing in stations. Camera's in busstations gaan we enkel plaatsen als de steden of gemeenten er achter staan. Ik dacht dat iedereen het erover eens was: de dispatching van De Lijn heeft niet als hoofdtaak te zorgen dat alle camerabeelden worden bekeken. Die taak behoort toe aan de lokale politie. Ik heb geen personeel bij De Lijn om al die camerabeelden te bekijken. Daar zitten geen middelen voor in het veiligheidsplan. Het heeft geen zin om camera's plaatsen als de steden en gemeenten niet zinnens zijn via de lokale politie de beelden te bekijken. Zij zullen tevens moeten aangeven waar de camera's moeten komen. Die besprekingen lopen nu.

Als we het niet op deze manier aanpakken, komen we zeker tot bizarre situaties. Aan een busstation kan dan bijvoorbeeld een camera van de stad hangen om het sluikstorten tegen te gaan, en een beetje verder kan een camera van De Lijn staan omwille van de veiligheid. De Lijn en de politie kunnen dan elk hun eigen beelden gaan bekijken. Dat is niet de bedoeling. Veiligheid verdient een geïntegreerd beleid. Dat zijn trouwens politietaken.

Wat de premetro betreft, ik wil dat dubbelchecken. De premetro beschouwen we net als de tram en de bus als een verantwoordelijkheid van De Lijn. Dat is iets anders dan verantwoordelijk zijn voor heel het Astridplein. Daar gebeurt nog heel wat meer dan openbaar vervoer. Dat onderscheid vind ik belangrijk.

De heer Jan Penris: Ik hoop dat u uw huiswerk doet en de premetro dubbelcheckt. Ik ga ervan uit dat dat

een verantwoordelijkheid is van onze eigen instelling en dat we de nodige middelen en personeel gaan vrijmaken.

U hebt ons uitgedaagd om het debat voort te zetten op lokaal niveau. Ik ga die uitdaging aan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de invoering van de slimme kilometerheffing

ACTUELE VRAAG van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de invoering van de slimme kilometerheffing

ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de invoering van de slimme kilometerheffing

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, zoals het veiligheidsprobleem waarover de heer Penris het had, komt ook het verhaal over het wegvignet en de kilometerheffing vaak aan bod. Gisteren stond het op de eerste bladzijde van de Vlaamse kwaliteitskrant De Standaard, het was groot nieuws. Ik dacht dat er dingen werden verteld die totaal nieuw voor me waren, maar na een grondige analyse van het artikel, kwam ik tot de conclusie dat er – voor mij tenminste – niets nieuws in stond.

Mevrouw de minister, dit is de tiende vraag die we over het onderwerp stellen. We hebben de minister-president al ondervraagd, we hebben de minister van Openbare Werken erover ondervraagd en we hebben u de nodige vragen gesteld. Voor mij wordt het beeld steeds onduidelijker.

In 2004 stond in het regeerakkoord voor 2004-2009 dat er een wegvignet zou komen. We zijn in feite heel stom geweest, want we hadden in 2004 gewoon moeten beslissen om een wegvignet zoals in Zwitserland, in te voeren. Wie Zwitserland binnenrijdt, krijgt een wegvignet op het venster geplakt. Men betaalt er 36 Zwitserse frank voor en men kan er een jaar mee rondrijden op alle Zwitserse autosnelwegen. Als we een wegvignet hadden ingevoerd, dan hadden we die centen nu ten minste gehad. Uw gezellige Waalse collega, de heer Daerden, zou dan – al dan niet nuchter – heel tevreden

geweest zijn, want dan had hij de nodige middelen gehad voor zijn Waalse wegen, die er spijtig genoeg nog veel slechter bijliggen.

Het gesprek ging de hele tijd heen en weer. De heer Daerden zegt de ene keer iets heel anders dan de andere keer, en de heer André Antoine zegt nog iets anders. De heer Demotte, de heel achtbare minister-president van Wallonië, is uiteindelijk bij Balkenende op bezoek geweest en heeft gezegd dat het nu maar eens gedaan moet zijn en dat er een beslissing genomen zal worden.

Mevrouw de minister, u weet dat ik altijd heb gelachen met de beroemde quick scan. Daarmee is het hele probleem begonnen. U hebt 75.000 euro betaald voor die rappe jongens met een pc. Niemand had er ooit aan gedacht dat bij de invoering van de Maut in Duitsland werd gezegd dat er geen compensatie aan de eigen inwoners mocht worden gegeven. Dat van die compensatie heeft men hier gewoon over het hoofd gezien. Op het einde van heel de discussie is het probleem aan de oppervlakte gekomen. De conclusie was dus dat men geen compensatie mag geven.

Nu zijn we 2008 en ik zou toch wel eens willen weten wat nu de exacte stand van zaken is. Men zegt dat men een kilometerheffing zal invoeren voor de vrachtwagens. Ik verwijs naar de twee studieopdrachten, de ene door Transport & Mobility en de andere door het Verkeerscentrum, waaruit blijkt dat de invoering van een kilometerheffing voor vrachtwagens niet het beoogde effect zal hebben.

Mijnheer de minister-president, mijn excuses dat ik dit nu weer aanhaal, maar om de juiste stand van zaken inzake de kilometerheffing in België te kennen, kijk ik dus even naar de mededeling van de Nederlandse minister Eurlings aan de Tweede Kamer, want dan weet ik perfect wat de stand van zaken is.

De laatste stand van zaken werd er meegedeeld op 28 april 2008. Ik vraag mij af hoe we het kluwen zullen afwickelen, want Eurlings heeft het volgende, heel belangrijke uitgangspunt: "Kilometerheffing voor vrachtwagens maakt eigenlijk bijkomend plaats voor gewone auto's." Dat is een heel belangrijke conclusie, die ook in de twee studies staat. Eurlings beslist nu om de kilometerheffing niet alleen voor de vrachtwagens, maar ook voor de auto's in te voeren. Een van zijn argumenten zal de heer Penris bijzonder interesseren, want het heeft te maken met het vrijwaren van de haven van Rotterdam.

Mevrouw de minister, u moet de visie van de Nederlanders hierop toch maar eens bekijken. Er zou veel sneller uitsluitel moeten komen door niet alleen voor de vrachtwagens, maar ook voor de auto's, een kilometerheffing in te voeren.

U kent mijn vragen. Hoe zit het nu met het Benelux-overleg? Wat is het precieze standpunt van Wallonië? Wat doen we met het feit dat de kilometerheffing voor auto's beter vandaag dan morgen wordt ingevoerd? De heer Bart Martens heeft naar aanleiding van een vraag om uitleg trouwens een ander standpunt ingenomen, ik weet niet of het goedgekeurd was door de partij en dat zijn ook mijn zaken niet, maar ik weet wat hij gezegd heeft.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil beginnen met twee vaststellingen. In de eerste plaats is er de vaststelling dat de Europese Commissie aan ons land, zoals aan alle andere landen, doelstellingen heeft opgelegd voor de reductie van de CO₂-uitstoot in het post-Kyototijdperk, dus tegen 2020. Een belangrijk deel van de reductie van broeikasgassen zal net binnen de transportsector gerealiseerd moeten worden. Dat is een belangrijke eerste vaststelling in dit hele debat.

Een tweede vaststelling is dat er in Vlaanderen tot nu toe weinig of niets gebeurd is rond bijvoorbeeld de fiscaliteit van het wegverkeer. Er zijn inderdaad wel een aantal intentieverklaringen geweest. Er zijn overeenkomsten binnen de regering om de fiscaliteit van het wegverkeer te vergroenen, maar in de praktijk is daar nog maar weinig van terechtgekomen.

Er is ook een principeovereenkomst om een kilometerheffing in Benelux-verband in te voeren. Maar we merken dat u zelf gaat dwarsliggen, mevrouw de minister, als het gaat over het doortrekken van die kilometerheffing naar het personenvervoer, toch een belangrijk segment van die overeenkomst in Benelux-verband.

In Vlaanderen is er tot nu toe dus, ondanks een aantal principeakkoorden, bijzonder weinig concreet gerealiseerd op dit vlak, en dat in tegenstelling tot Wallonië. U hebt de Waalse politici een veeg uit de pan gegeven omdat zij de kilometerheffing zouden tegenhouden. Maar in de praktijk stel ik vast dat men in Wallonië ten minste het lef heeft gehad om te zeggen dat wie een nieuwe wagen koopt die een slechtere milieukwaliteit heeft dan de vorige wagen, daarvoor extra zal moeten betalen. Men heeft daar dus een systeem van ecomalus ingevoerd, iets wat de Vlaamse Regering zelfs niet durft te doen.

Het wordt hoog tijd dat we duidelijk maken wat we nu willen doen met die kilometerheffing. We moeten duidelijk maken dat we van die domme verkeersbelasting, zoals ze vandaag bestaat, willen overschakelen op een slim systeem waarbij je betaalt per gereden kilometer en dat bovendien ecologisch gemoduleerd is. Dat is bijzonder belangrijk.

De tijd dringt, omdat we tegen 2011-2012 een dergelijk systeem moeten hebben. We moeten vandaag weten

waar we naartoe willen, zodat we met de concrete implementatie kunnen starten. De tijd dringt ook omdat Nederland en Frankrijk intussen al aan het praten zijn om verder te gaan, terwijl Vlaanderen nog altijd niet goed weet wat het wil.

Om die reden had ik mijn vraag graag ook tot minister-president Peeters gericht. Ik denk dat hij een probleem heeft. Hij is evenwel niet zelf het probleem, want hij heeft tot nu toe de correcte weg gevolgd. Hij zegt dat we in Benelux-verband gaan onderhandelen over de slimme kilometerheffing en dat het niet meer dan logisch is dat er na de invoering van een heffing voor vrachtwagens, op termijn ook een heffing voor personenwagens komt. Dat heeft hij heel terecht gezegd, maar ik stel nu vast dat hij zijn troepen binnen de regering niet helemaal meeheeft en dat er intern enige tegenkanting is.

Wat is nu eigenlijk het standpunt waarmee de Vlaamse Regering naar dat overleg in Benelux-verband gaat? Hoe zit het met de ecologische modulering? Welke criteria zullen daarvoor weerhouden worden? Gaat men ook overgaan tot bijvoorbeeld de invoering van sociale correcties bij het systeem van kilometerheffing?

Dat zijn allemaal concrete vragen waarover de Vlaamse Regering redetwist. Hoe kun je dan met een eensgezind standpunt naar een dergelijk overleg gaan? Het is belangrijk dat er heel snel antwoorden komen en dat deze Vlaamse Regering een concreet voorstel heeft waarmee ze niet allen in Benelux-verband tot een overeenkomst kan komen, maar waardoor dit parlement ook eindelijk te weten zal komen wat het standpunt van de regering ter zake is. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit is een dankbaar dossier. Er zijn weinig dossiers waarover zoveel vragen worden gesteld en waarover zoveel wordt geschreven als de problematiek van de kilometerheffing. Het is echter ook een dossier waarin er momenteel weinig of niets concreet operationeel is. Dat is de harde realiteit.

Het is een dankbaar dossier. Wanneer er enig gebrek is aan actualiteit in het kader van de mobiliteit, dan zorgt de minister wel voor verklaringen zodat wij opnieuw vragen kunnen stellen.

Mevrouw de minister, deze week hebt u een oproep gedaan aan uw Waalse collega om snel tot een standpunt te komen over de invoering van de kilometerheffing in Wallonië. De Vlaamse Regering heeft immers in oktober 2007 een beslissing genomen om in Beneluxverband een kilometerheffing in te voeren. Mevrouw de minister, als ik die beslissing goed lees, dan blijkt dat maar een

halve beslissing te zijn. In die beslissing staat immers niets over het gewicht van de vrachtwagens. Dat is een cruciaal element in heel het dossier. Er staat ook niet in over welk type van wegen het gaat. Gaat het enkel over de snelwegen of over het volledige wegennet? Dat is niet onbelangrijk in het kader van het sluisverkeer. Deze elementen moeten nog worden uitgeklaard.

Mevrouw de minister, de grote zorg van mijn fractie is dat het niet de bedoeling kan zijn om met de kilometerheffing te komen tot een verkapte vorm van extra belastingen voor wie momenteel met de wagen rijdt. Op dit moment liggen de diesel- en benzineprijzen historisch hoog. Als er een hervorming wordt doorgevoerd, dan moet die neutraal zijn en aansluiten bij de geest van het regeerakkoord. Het moet de bedoeling zijn dat de buitenlanders eindelijk bijdragen voor het gebruik van onze wegen. Dat is tot op vandaag niet het geval.

De heer Peumans heeft er daarnet op gewezen dat we op dit moment 700 miljoen euro per jaar mislopen. Dat blijkt ook uit de studie die u hebt besteld.

Mevrouw de minister, voor de invoering van de kilometerheffing is het belangrijk dat Brussel en Wallonië meedoen. Samen uit samen thuis. Maar mijn vraag is hoe het nu zit met de hervorming van de autofiscaliteit die daaraan gekoppeld moet worden. Waar zitten de voorstellen inzake sociale correcties en groene correcties in dat algemene pakket?

Mevrouw de minister, hoe zit het met de invoering gekoppeld aan de hervorming van de autofiscaliteit? Hoe zit het met de principes van het regeerakkoord die ik zonet heb geschetst? En hoe zit het met de timing? Het is hoog tijd dat er word gehandeld.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Voor de duidelijkheid is het belangrijk een aantal dossiers goed uit elkaar te houden.

Op 17 januari en 9 mei was er overleg op Benelux-niveau. Tijdens die laatste vergadering is de stand van zaken in Nederland toegelicht. Nederland wil tijdens het tweede kwartaal van dit jaar al een wetgeving ontwikkelen en die voorleggen aan de adviesraden. Zij willen tegen de zomer een volledige aanbesteding op papier zetten. Zij boeken dus duidelijk vooruitgang. Daarbij hebben ze de kilometerheffing voor vrachtvervoer en de kilometerheffing voor personenvervoer van elkaar losgekoppeld. Tijdens het bilateraal overleg heeft minister Eurlings bevestigd dat ze zullen beginnen met de kilometerheffing voor vrachtvervoer.

Tijdens diezelfde vergadering was er ook een vertegenwoordiger van de Franse administratie aanwezig. Hij

heeft de stand van zaken in Frankrijk toegelicht. Men is daar overgegaan tot de principiële beslissing met betrekking tot het invoeren van de kilometerheffing voor vrachtvervoer op de zogenaamde routes nationales.

We hebben uiteraard ook toegelicht wat bij ons de stand van zaken is. Conform de principebeslissing zijn de Vlaamse Regering en de administratie bezig met de zaak. Maar – en dat is de essentie van wat ik deze week heb gezegd – we kunnen op een dergelijke vergadering niet zeggen dat we vanuit Vlaanderen en België overgaan tot een eerste stap, met name het invoeren van een kilometerheffing voor vrachtvervoer, omdat er nog geen akkoord is op het Belgisch niveau. Dat baart me zorgen. Op initiatief van minister-president Peeters is er op 16 januari en 18 maart 2008 een Belgisch intergewestelijk overleg gevoerd.

Wat is nu het standpunt van de Waalse regering? Ik ga ervan uit dat de Waalse regering morgen een volgende principebeslissing zal nemen. Tot nu toe heeft de Waalse regering in het overleg tussen de gewesten herhaald dat ze voorstander is van wat zij het ‘evolutief wegenvignet’ noemt. Ze houdt dus vast aan het onmiddellijk invoeren van een wegenvignet. In het begin van de legislatuur hebben wij daar ook aan gewerkt. De heer Peumans heeft verwezen naar de beroemde quick scan. De Waalse regering voegt er wel aan toe dat later eventueel kan worden overgestapt naar een kilometerheffing.

U kent het dossier net zo goed als ik. We hebben er immers al veel over gediscussieerd in het parlement. U weet dus ook dat de Vlaamse Regering is afgestapt van het plan om een wegenvignet in te voeren en dat ze een principebeslissing heeft genomen in verband met een slimme kilometerheffing voor vrachtvervoer. We zijn absoluut geen vragende partij om tussentijds nog een wegenvignet voor het personenvervoer in te voeren. Ik zou trouwens niet weten hoe we dat zouden moeten doen.

Op het Belgisch niveau kunnen we geen beslissing nemen bij gebrek aan een akkoord tussen de drie gewesten. Ondertussen is er wel een akkoord in Frankrijk. Mijnheer Decaluwe, ik ben het er helemaal mee eens dat nog heel wat beslissingen moeten worden genomen. We moeten nu de principebeslissing nemen en dan in overleg met de Benelux, en eigenlijk ook met Frankrijk, samen beslissen wat de modaliteiten van een dergelijke kilometerheffing zijn. We kunnen vandaag niet meestappen in dat proces omdat er geen akkoord is tussen de drie gewesten.

Ondertussen is er al een werkgroep in Nederland en Frankrijk bezig om dat dossier verder voor te bereiden. Mijn vrees en die van de Vlaamse Regering is dat we op die manier de boot zullen missen en dat Nederland en Frankrijk een systeem op poten zullen zetten waar we niet aan kunnen meedoen.

Ik pleit ervoor dat de Waalse regering mee zou stappen in het systeem van kilometerheffing voor vrachtvervoer en dat we ook die eerste stappen kunnen zetten. Het is heel belangrijk dat we vooruitgang maken in dat dossier.

Wat de personenwagens betreft, haal ik nog eens de principebeslissing van de Vlaamse Regering aan. De Vlaamse Regering wenst verder te gaan met de hervorming van de autofiscaliteit in de richting van een grotere variabilisering van de kosten in functie van de gereden kilometers en in functie van de ecoscores van de wagens. Ze zal verder overleg plegen met Nederland over de wegbeprijzing en de weerslag hiervan op de wederzijdse bijdrage die inwoners van de buurlanden leveren in de kosten van de wegeninfrastructuur. Het is de minister van Leefmilieu die bezig is met dit deel van de principebeslissing. Ze is volop bezig met het bekijken hoe de hervorming van de verkeersbelasting en de BIV op basis van de ecoscore er moet uitzien. Mij is gezegd dat er ook in de commissie daarover al een debat is geweest. Binnen de regering wordt daar verder werk van gemaakt.

Wat de kilometerheffing voor personenwagens betreft, kan ik in alle duidelijkheid zeggen dat de regering daarover geen beslissing heeft genomen. Uit de ervaring in Nederland leren we dat we eigenlijk de eerste stap moeten zetten op het vlak van de kilometerheffing voor vrachtwagens. Wat mij betreft, kunnen we alle debatten voeren. Met het oog op wat er gebeurt in Frankrijk en Nederland, is het wel heel belangrijk dat we snel de eerste stap zetten inzake de kilometerheffing voor vrachtwagens.

De heer Jan Peumans: Al wat de minister net heeft verteld, staat eigenlijk in de brief die minister Eurlings op 28 april 2008 aan de voorzitter van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal in Den Haag heeft geschreven. Ik heb geen nieuwe elementen gehoord.

De minister heeft keurig uitgelegd wat het Waalse Gewest wil. Ik vraag me af waarom ik deze actuele vraag heb gesteld. *(Applaus van de heer Ludo Sannen)*

Mijnheer Sannen, u hoeft niet te klappen. De minister heeft in de pers verklaringen afgelegd over een dossier dat we in onze commissie al vier jaar zonder resultaten behandelen. Vlaanderen en Wallonië staan voor financiële uitdagingen. Ik kom veel in Wallonië. De wegen liggen er daar nog slechter bij dan hier. Eigenlijk was minister Daerden zo dom nog niet. We hadden vier jaar geleden gewoonweg een ordinair wegvignet moeten invoeren. *(Opmerkingen)*

Dat heeft niets met premier Leterme te maken. Ik had wel verwacht dat hier naar premier Leterme zou worden verwezen.

De huidige situatie is voorspelbaar. We hebben 75.000 euro aan een consultant gegeven om op een pc na te gaan

welke tolheffingen in Europa zoal bestaan. Aangezien hij niet heeft opgemerkt dat de Europese Commissie het invoeren van compensaties niet toelaat, had die consultant geen 75.000 euro mogen krijgen. Het verschil is dat we dan nu niet met dit verhaal zouden zitten.

De heer Eloi Glorieux: Wat het antwoord van de minister betreft, ben ik enigszins op mijn honger blijven zitten. De minister heeft verklaard dat binnen België geen akkoord bestaat. Dat klopt. Ik heb evenwel de indruk dat er binnen de Vlaamse Regering ook geen akkoord is.

De minister heeft mooi het standpunt van het Waalse Gewest weergegeven. Ik vraag me af wat nu eigenlijk het standpunt van het Vlaamse Gewest is. Het principesakkoord vermeldt de invoering van een kilometerheffing. De minister wil met de Nederlandse overheid overleggen. Of de heffing al dan niet naar personenwagens zal worden doorgetrokken, is niet duidelijk. Het debat is open. Ik vraag me af hoe de minister op een geloofwaardige manier met de Nederlanders over een systeem wil onderhandelen wanneer ze nog niet eens weet waar ze met dat systeem in de toekomst heen wil. Indien de minister de Nederlanders vertelt dat ze met hen wil overleggen, maar dat het debat in ons land nog volledig open is, plaatst ze zich in een onderhandelingspositie van waaruit ze enkel zal kunnen meelopen. Dat is misschien zelfs nog het beste. Ik heb namelijk de indruk dat de Nederlanders dit ook voor personenwagens zullen invoeren.

Om het nut en het belang van deze maatregel te beklemtonen, wil ik nog even het verslag van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Mineraad) over de mogelijke invoering van een kilometerheffing citeren: “De verschillende baten en doelstellingen zullen pas volledig tot uiting komen als zowel het goederentransport als het personenvervoer in het systeem van de kilometerheffing betrokken zijn. Daarom pleit de raad ervoor om de tweede fase zo snel mogelijk op te starten. Ook in het licht van de fijnstofproblematiek, waar zowel het goederenvervoer als het personenvervoer quasi een even grote verantwoordelijkheid dragen, zal een snelle invoering van de tweede fase belangrijk zijn.”

Een snelle invoering van een kilometerheffing, ook voor personenwagens, is van wezenlijk belang. De minister heeft net verklaard dat er binnen de Vlaamse Regering geen akkoord is, maar dat het debat open is. Ik vind dat een slecht beleid. Dit betekent dat we de door de Europese Commissie en door anderen opgelegde dringende ecologische doelstellingen en inhaalbewegingen zeker niet zullen bereiken of realiseren. *(Applaus bij Groen!)*

De heer Carl Decaluwe: Na beluistering van het non-antwoord van de minister ben ik ontgoocheld. Ik

verwacht dat de minister met betrekking tot dergelijke dossiers een voortrekkersrol binnen de Vlaamse Regering vervult.

Indien we met de Duitsers, de Nederlanders, de Luxemburgers en de Fransen moeten onderhandelen, moeten we over een afgewerkt dossier beschikken. Hoe kunnen we over een dossier onderhandelen indien we nog niet weten over welke wegen of over welk gewicht het gaat? Bij de Fransen gaat het om de routes nationales. Ik vraag de minister zo snel mogelijk een duidelijk standpunt in te nemen. Pas dan zal ze door de Nederlanders en de andere betrokkenen ernstig worden genomen. Uit het antwoord van de minister blijkt dat ze constant anderen achteraloopt en naar de voorstellen van anderen luistert. Ondertussen gebeurt er niets. Ik verwacht een concrete timing. Wanneer zal de minister met een concreet voorstel naar de Vlaamse Regering stappen?

Ik zie dat u lacht. (*Opmerkingen van minister Kathleen Van Brempt*)

U bent er verantwoordelijk voor dat we al jaren miljoenen euro laten liggen die geïnvesteerd kunnen worden in een beter onderhoud van fietspaden, in het openbaar vervoer etcetera.

Na jaren van studies vraag ik u wanneer er een concreet voorstel komt waarmee we kunnen onderhandelen met de Nederlanders, Fransen en Duitsers. Pas dan zullen ze u au sérieux nemen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik heb hier vanmiddag weinig nieuws gehoord. Ik had ook niets anders verwacht. Het persbericht waarop de collega's zijn afgegaan, is het herkauwen van wat in onze commissie al lang is besproken.

In een van zijn laatste communiqués blijft minister Daerden uitgaan van het behoud van het papieren vignet. Ik ga ervan uit dat minister Daerden op dat moment helder van geest was. Ik twijfel daar niet aan want een papieren vignet is zo dom nog niet. De heer Decaluwe en ikzelf hebben het papieren vignet altijd verdedigd. Ik heb vandaag nog genoeg argumenten om het samen met minister Daerden te blijven verdedigen.

De heer Decaluwe is iemand van de Westhoek. Hij is het gewoon om in een stellingenoorlogstrategie te denken. Ik heb hem vandaag zijn laatste stelling horen innemen. Hij gaat een eind mee op weg met deze regering. Hij kan ook moeilijk anders. Hij vraagt wel garanties, en die vragen we allemaal. Het hele verhaal dat u met uw linkerzijde wil voeren, moet natuurlijk fiscaal neutraal blijven voor de eigen ingezetenen. Daar, mevrouw de minister, hebt u uitgerekend geen antwoord op kunnen geven. Ik betreur dat.

De voorzitter: De heer Van Aperen heeft het woord.

De heer Jul Van Aperen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik sluit me aan bij de vragen van de collega's. Dit dossier sleept al heel lang aan. Ik wil nog even wijzen op de bekommernissen die Open Vld steeds heeft geuit. Het invoeren van het wegenvignet of de kilometerheffing moet concurrentieel neutraal zijn voor de transportsector. Zoals de heer Decaluwe zegt: we worden al met genoeg geconfronteerd. Zo zijn er de hoge brandstofprijzen en hebben we de laatste weken ook kunnen horen dat er een verschuiving is van diefstallen op geldtransporten naar het vrachtwagenverkeer. Er is voor ongeveer 150 miljoen euro aan vrachtwagendiefstallen gepleegd. De sector wordt geconfronteerd met zware uitdagingen.

Ik stel me de vraag of iedereen hier wel weet waarover hij of zij spreekt. Er wordt gesproken over Frankrijk en de kilometerheffing op de routes nationales. In Frankrijk kan niet overal zomaar een kilometerheffing worden toegepast want de meeste autostrades zijn er voor 30 jaar of langer verpacht aan privémaatschappijen, die instaan voor de aanleg, het onderhoud en de uitbating ervan. Er wordt gezegd dat de invoering van het wegenvignet en de kilometerheffing moeilijk is. Wat doet men in Zwitserland? Wat doet men in Oostenrijk? Daar zijn er eenvoudige systemen waarbij er voor het vrachtwagenverkeer een kilometerheffing geldt en voor het personenvervoer een wegenvignet. Dat is technisch vrij simpel.

Onze Vlaamse wegen hebben nood aan dringend onderhoud, niet alleen de Waalse. Er moeten bepaalde uitbreidingen gebeuren en blijkbaar is daar niet genoeg geld voor. Ik vraag dat er dringend op Belgisch niveau wordt overlegd en een oplossing wordt uitgewerkt. Het mag geen dertig jaar duren zoals Brussel-Halle-Vilvoorde. Er moet ook binnen Benelux-verband worden overlegd. Er moet eenzelfde systeem komen voor de Benelux-landen. Ik heb er geen probleem mee om Frankrijk er bij te nemen. Het zou het beste zijn dat er één systeem komt voor heel Europa dat voor iedereen klaar en duidelijk is. Nu rijden vrachtwagens rond met een kastje voor Duitsland, een kastje voor Oostenrijk, een kastje voor Zwitserland. Er is een wirwar aan systemen en het is voor niemand duidelijk.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, collega's, het valt me op dat een aantal collega's stelt dat het allemaal niet snel genoeg gaat. Ik wil toch opmerken dat nog niet zo lang geleden toenmalig minister-president Leterme, toen nog in zijn glorietijd, in Nederland het wegenvignet een eersteklasbegrafenis bezorgde. Ik vind dat sindsdien minister Van Brempt de koe bij de horens heeft gevat en op voortvarende manier met de Nederlanders is gaan kijken hoe we zo snel

mogelijk een kostenefficiënt en werkbaar systeem van kilometerheffing voor vrachtvervoer op het getouw kunnen zetten.

Een aantal collega's stelt voor om het systeem ook voor personenwagens in te voeren. We mogen de kar niet overladen, want dan kan haar as breken. Een elektronische, satellietgestuurde kilometerheffing voor personenwagens bestaat bij mijn weten nog nergens. We moeten er ons rekenschap van geven dat Duitsland heel veel leergeld heeft betaald voor de invoering van een kilometerheffing voor vrachtvervoer. Dat is daar met jaren vertraging gebeurd en leidde tot schadeclaims ten belope van miljarden euro. Laten we dus voorkomen dat de kar door zijn as zakt, maar we wel zo snel mogelijk met de kilometerheffing voor vrachtvervoer van start kunnen gaan.

Een aantal collega's stelt dat er geen nieuw feit kan worden gemeld. Er is er wel degelijk eentje: Frankrijk wil een kilometerheffing voor vrachtvervoer, ondanks het bestaande tolsysteem op zijn snelwegen. Minister Van Brempt heeft op dat vlak gelijk: we mogen geen vreemde eend in de bijt zijn in die pool van landen die een kilometerheffing voor vrachtvervoer willen invoeren. Het debat is natuurlijk open. Uiteraard moet het bespreekbaar zijn om onder bepaalde voorwaarden een kilometerheffing voor personenwagens in te voeren. Dat mag dan geen heffing zijn bovenop de belastingen die vandaag al op het wegvervoer worden geheven. De dieselprijs staat op een historisch maximum. Als daar bovenop nog eens een Vlaamse kilometerheffing zou komen, dan denk ik dat we daarvoor een groot maatschappelijk draagvlak zullen vinden.

In elk geval moeten we onderzoeken of we een deel van de domme verkeersbelasting in de vorm van accijnzen kunnen vervangen door een belasting die beter het gedrag stuurt, in de vorm van een gewestelijke heffing die varieert in functie van tijd, plaats en kenmerken van het voertuig. We mogen die optie niet bij voorbaat terzijde schuiven, maar wij moeten niet het leergeld betalen. Er is zoiets als de wet van de remmende voorsprong. Laten we de kat uit de boom kijken en afwachten welke technologieën in dat verband in de buurlanden worden ontwikkeld. In elk geval moet dergelijke heffing in de plaats komen van de domme verkeersbelasting van vandaag, zodat de verstandige autobestuurders die met een zuinige wagen rijden en er op een verstandige manier gebruik van maken en zich in de daluren verplaatsen, minder belastingen betalen dan vandaag het geval is. In Nederland noemt men dat met een zeer mooi woord 'de dagbonus'. Geef toe: dat klinkt veel beter dan een kilometerheffing.

Minister Kathleen Van Brempt: Het is goed dat er veel vragen worden gesteld, zodat ik even kan bedaren. Ik moet eerlijk zeggen dat ik zeer verontwaardigd ben

over wat is gezegd, onder meer door mensen van de CD&V-fractie. Mijn collega's in de regering kunnen dat getuigen: als er iemand in de regering trekt en sleurt aan dat dossier, dan ben ik dat, weliswaar samen met andere ministers. Ik neem een recent voorbeeld. Ik heb heel hard geknokt om dit op de Lente in het Leefmilieu bespreekbaar te maken. De federale regering was zelfs niet van plan om dit punt in het kader van de discussies over mobiliteit op de Lente in het Leefmilieu te agenderen.

U kent de verantwoordelijkheid van de CD&V-fractie in de behandeling van dit dossier. Ik ben er zelfs niet boos over, maar u moet de geschiedenis op dat vlak niet herschrijven. Het wegvignet staat en stond in het regeerakkoord, op uitdrukkelijke vraag van CD&V. Dat is nooit mijn ding geweest, maar ik heb daar loyaal aan gewerkt. De heer Martens heeft gelijk: de vorige minister-president heeft het idee in Nederland gekelderd zonder daarover zijn ministers in te lichten. Toch ben ik bijzonder loyaal aan het dossier blijven werken.

Ik heb toen onmiddellijk gezegd dat als er geen wegvignet komt, er een alternatief moet komen. Ik wil dat we nog deze legislatuur op dat vlak vooruitgang boeken, zodat de volgende Vlaamse Regering een volgende stap kan zetten in de realisatie van een slimme kilometerheffing voor vrachtvervoer.

Ik trek en sleur daar nog altijd aan, soms met de moeder wanhoop. Het heeft geen enkele zin om grootse nieuwe plannen op te zetten, ook niet met betrekking tot hoe die kilometerheffing er moet uitzien, als je er niet voor kunt zorgen dat zij wordt ingevoerd samen met Nederland en nu ook – en dat is inderdaad een nieuw feit – samen met Frankrijk, zoals de heer Van Aperen terecht zegt. Wie dat alleen wilt doen, doet onze sector kwaad. Het heeft weinig zin om een dergelijke infrastructuur alleen in Vlaanderen op te zetten. U verwijt mij dat ik een pleidooi houd om de Waalse regering over de streep trekken. Ik heb daar geen enkel probleem mee, dat is voor jullie rekening.

De Vlaamse Regering volgt een zeer duidelijke lijn. Er wordt gewerkt aan een kilometerheffing voor vrachtvervoer, met de contouren, zoals de heer Van Aperen komt te schetsen, dat dit liefst op Benelux-niveau moet worden ingevoerd. En ik herhaal, met de nieuwe feiten die we kennen uit Frankrijk: liefst ook samen met Frankrijk.

Er wordt gewerkt aan de vergroening van de fiscaliteit. Minister Crevits is daarmee bezig.

En ja, mijnheer Glorieux, er is vandaag geen consensus over de kilometerheffing voor personenvervoer. Dat debat kan worden gevoerd. U kent mijn standpunt: ik vind dat er een oplossing moet komen voor de sociale

ongelijkheid die dreigt te ontstaan voor mensen aan wie zomaar ineens een kilometerheffing wordt opgelegd. Dat is voor mij cruciaal. Het debat is geopend. Maar als u zegt dat we niet beginnen aan een kilometerheffing voor vrachtvervoer tot er een consensus is over een kilometerheffing voor personenvervoer, dan weten we allemaal wat er gaat gebeuren: we zullen de boot missen, dan zal er in 2011 en 2012 geen kilometerheffing voor vrachtvervoer zijn, terwijl het wel ingang zal vinden in Nederland en Frankrijk. U weet ook wat dat met zich zal meebrengen aan sluipverkeer in ons land. Die verantwoordelijkheid wil ik niet nemen.

Ik zal, collega's, hieraan blijven sleuren en trekken. Het is een beetje goedkoop om te zeggen dat als het er niet komt, alleen de minister van Mobiliteit in dezen de verantwoordelijkheid draagt. *(Applaus bij sp.a + Vlaams-Progressieven)*

De heer Jan Peumans: Mevrouw de minister, na deze emotionele opwelling wil ik u dit zeggen: als u zegt dat Frankrijk een nieuw gegeven is, dan is dat zever in pakskes. Ik durf het hier bijna niet meer te zeggen: u moet zich abonneren op de mededelingen die de Nederlandse minister doet aan de Tweede Kamer. De heer Penris weet dat ik dat vorig jaar ook aan de minister-president heb gemeld. Ik heb die vragen herhaalde malen gesteld en ik heb herhaalde malen gezegd dat u met Frankrijk en Duitsland moet overleggen. De Vlaamse Regering zegt trouwens heel duidelijk dat zij zich voor haar beslissing laat inspireren door het Duitse Mautsysteem, waarnaar de heer Van Aperen verwijst. *(Opmerkingen van minister Kathleen Van Brempt)*

Dat systeem bestaat. U kunt het bij wijze van spreken meteen kopen. U moet er niet lang over nadenken hoe u het moet invoeren. Een wegvignetje invoeren zoals in Oostenrijk of Zwitserland, daarvoor heb je een madam nodig die aan de autoweg staat en die zegt: "26 Zwitserse frankskes, alstublieft, dan krijgt ge van mij een vignetje." *(Opmerkingen van minister Kathleen Van Brempt)*

Mijnheer Martens, ik val van mijn stoel wanneer ik vergelijk wat u in de commissie Openbare Werken over de kilometerheffing hebt gezegd met wat u nu hier komt zeggen. Blijkbaar bent u op de een of andere manier terechtgewezen door uw partijvoorzitter, dat zijn mijn zaken niet. Ik stel vast dat u opeens een heel ander verhaal komt verkopen.

Ten slotte, ik blijf het zeggen: de Nederlanders opteren voor het invoeren van een kilometerheffing voor vrachtwagens én voor auto's. De studies die door de Vlaamse Regering worden besteld, zeggen dat de invoering van een kilometerheffing op vrachtwagens alleen geen zin heeft. Ik zeg dat niet, dat zeggen Transport and Mobility en het Vlaams Verkeerscentrum. Het kan niet duidelijker. *(Opmerkingen van de heer Bart Martens)*

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, u bevestigt eens te meer dat deze regering geen standpunt heeft over het eventuele doortrekken van een kilometerheffing naar personenwagens. Ik betreur dat. Ik vind ook dat u niet op een geloofwaardige manier kunt gaan onderhandelen met de Nederlanders als u over deze logische tweede stap... *(Opmerkingen van minister Kathleen Van Brempt)*

Wij zijn Frankrijk niet. U bent geen Franse minister, u bent een Vlaamse minister. Ik ben een Vlaams volksvertegenwoordiger en ik ondervraag u over zaken waarvoor u verantwoordelijk bent.

U zegt dat er ook aan het sociale aspect van het invoeren van de kilometerheffing voor personenwagens moet worden gedacht. Natuurlijk moet u daar aan denken. Dat is nu net uw bevoegdheid.

Ik lees in het verslag van de Minaraad dat een kilometerheffing ook voor personenwagens moet omdat dat het meest sociale en rechtvaardige is. De Minaraad zegt wel dat er natuurlijk ook flankerende maatregelen nodig zijn – mobiliteitscheques, bedrijfsvervoersplannen, goed uitgebouwd openbaar vervoer – voor de sociaal rechtvaardige uitwerking van de kilometerheffing. En dat behoort nu toevallig tot uw bevoegdheid. Waarop wacht u om te zorgen dat goed openbaar vervoer, bedrijfsvervoersplannen, mobiliteitscheques, werken zodat ze niet in strijd zijn met de slimme kilometerheffing? *(Applaus van Groen!)*

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de minister, mijnheer Martens, het is een sport geworden om Yves Leterme met alle zonden van Israël te overladen. Het is een sport geworden van een partij die met één been in de oppositie zit en met één been in de meerderheid. *(Rumoer)*

Op vraag van CD&V is de paragraaf van het wegvignet in het regeerakkoord opgenomen, zeer tegen de zin van uw toenmalige partijvoorzitter. Ik weet ook heel goed wat hij heeft gezegd: dat hij het ons verdorie moeilijk zou maken om het te realiseren.

Door uw aanpak, mevrouw de minister met scans – wat ik onnozele studies noem – hebt u dit dossier niet goed voorbereid en heeft Europa terechte opmerkingen kunnen maken. Dat is de harde realiteit. U bent er mee voor verantwoordelijk dat we al een paar jaar een groot stuk van de middelen verliezen.

U verwijst naar Frankrijk, misschien kunnen we over drie maanden verwijzen naar Spanje, want dezelfde autostrades gaan via Spanje, Portugal, Frankrijk, België, Kortrijk naar Nederland.

Ik vraag uitdrukkelijk naar uw stelling wanneer u onderhandelt met de Nederlanders. Is dat voor alle

wegen? Is het enkel voor de snelwegen? Voor welk type vrachtwagens? Hoe gaat dat? Want daar hebt u geen standpunt over. Ik heb er daarstraks naar gevraagd, maar ik heb geen antwoord gekregen. In de principiële beslissing van de Vlaamse Regering staat het ook niet.

U bent de hoofdverantwoordelijke. Ik vraag u nog eens om zo snel mogelijk een duidelijke stelling met de Vlaamse Regering in te nemen om op een correcte manier te kunnen gaan onderhandelen, in eerste instantie met de Benelux, en daarna hopelijk met de omliggende landen.

De heer Bart Martens: Ik heb in de commissie niets anders gezegd. Ik heb altijd gepleit voor een gefaseerde invoering: eerst een kilometerheffing voor het vrachtvervoer, en dan, als het mogelijk was en ter vervanging van een domme kilometerheffing, een kilometerheffing voor personenverkeer.

Mijnheer Peumans, als u iets anders zegt, dan daag ik u uit om dit te bewijzen aan de hand van het verslag van de commissie.

De voorzitter: Wordt vervolgd in de commissie.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Els Van Weert tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het omvormen van expansiesteun naar ecologiesteun

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb met veel interesse het verslag gelezen van de viering van 25 jaar Flanders Technology. Ik zal het niet hebben over de animositeit die daar is ontstaan tussen uzelf en de minister-president, maar wel over uw verklaringen over de omvorming van de investeringssteun naar ecologiepremies.

U knikt nee, maar daarom heb ik dit pakje papier mee. Het is in ieder geval wat er in de kranten over is verschenen. Daarom wil ik van u graag duidelijkheid hebben. Waarover gaat het precies? Het is voor mij als parlementslid in ieder geval onduidelijk over welke premies, steun of wat dan ook het gaat. Ik vermoed dat het ook zo zal zijn voor de ondernemers die – dat neem ik toch aan – met een zekere interesse deze problematiek en deze debatten hebben gevolgd.

U herinnert zich dat we het nog geen drie weken geleden in de commissie, naar aanleiding van een interpellatie

van mezelf over de strategische investeringssteun, gehad hebben over de beslissing van de Vlaamse Regering om precies die strategische investeringssteun op basis van een grondige evaluatie te hervormen. Daarbij zullen meer en striktere criteria gehanteerd worden en kunnen betere controlemechanismen worden toegepast.

Mevrouw de minister, ik was dan ook enigszins verbaasd om dit te lezen. Ik vroeg me af of het over het dossier ging waarover we drie weken geleden van gedachten hebben gewisseld en waarvoor nu blijkbaar alweer een andere koers wordt gevaren. Ik heb dus een vraag naar duidelijkheid.

Ik was zeer verheugd te lezen dat u duidelijk de kaart van milieu-innovatie trekt en daar de bedrijven in wil stimuleren en ondersteunen. Het verslag is bijna een kopie van wat we in 2004 met spirit, nu VlaamsProgressieven, voorgesteld hebben over wat zou kunnen en moeten gebeuren op het vlak van gerichte ondersteuning en stimulering voor bedrijven. Wat dat betreft, geniet u onze steun.

Mevrouw de minister, ik heb toch nog een bijkomende vraag. Als het erom gaat overheidsgeld en gemeenschapsmiddelen naar bedrijven te richten, mag het gaan over bijvoorbeeld ecologie. U weet dat dat een heel grote bezorgdheid van ons is, maar dat moet steeds gepaard gaan met een duidelijke controle over de manier waarop die middelen worden gebruikt en de manier waarop die bedrijven te werk gaan. U weet dat in het dossier van vorig jaar het grootste gedeelte naar een bepaald bedrijf is gegaan, 8 miljoen euro, terwijl het bedrijf enkele weken na de positieve beslissing 700 mensen aan de deur heeft gezet.

Als u een hervorming doorvoert van strategische of andere investeringssteun, zou ik graag horen op welke manier dat is ingebouwd in dit systeem, om ervoor te zorgen dat bedrijven die overheidssteun genieten, dit soort praktijken niet meer kunnen toepassen. Het mogen geen bedrijven zijn die een negatief effect genereren voor de tewerkstelling, terwijl de dividenden tegelijkertijd wel omhoog gaan. Als linksliberaal heb ik geen probleem met hogere dividenden, maar het maatschappelijk verantwoord omspringen met overheidsmiddelen gaat ons toch zeer na aan het hart. Dat zijn voor mij de belangrijkste vragen bij de omvorming die u hebt voorgesteld.

In welke mate werd dit al afgestemd met de ministers in de regering? Kan deze beslissing op korte termijn heel concreet worden gemaakt?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw Van Weert, het klopt dat we vorige vrijdag hebben teruggeblikt op wat

Flanders Technology de voorbije 25 jaar heeft betekend, maar we hebben vooral vooruitgeblikt waar de nieuwe uitdagingen liggen. Ik ben in mijn toespraak inderdaad blijven stilstaan bij een aantal grote uitdagingen, waarbij er een, misschien we de moeilijkste, het energie- en klimaatprobleem is.

We hebben ook het debat gevoerd over de zes strategische clusters die de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid heeft uitgewerkt. U weet dat een van de zes clusters het energie- en milieuvraagstuk behandelt. We hebben ook afgesproken dat we voor die clusters vooral businessmodellen willen zien, omdat het voor een overheid al te gemakkelijk is om middelen voor onderzoek en ontwikkeling te injecteren, maar als de ondernemingen er niets mee doen, droogt vroeg of laat de innovatiecyclus op. Vandaar dat we binnen de clusters de nadruk hebben gelegd op de businesscases. We gaan het debat verder voeren in het ViA-atelier innovatie.

U weet dat ik in mijn beleid heel consequent probeer te werken op drie processen: ondernemen, innoveren en internationaliseren.

Een van de pijnpunten die professor Soete aanhaalde, was dat het heel ingewikkeld is en men bijna een subsidioloog nodig heeft om te weten welke instrumenten we allemaal hebben.

In het economisch ondersteuningsbeleid heb ik een voorstel gelanceerd wat de klassieke expansiesteun betreft. Dat is iets anders dan de strategische investeringssteun waar u me in de commissie over hebt ondervraagd. Voor de klassieke expansiesteun hebben we nu nog in de begroting in 45 miljoen euro voorzien. Er bestaat veel frustratie over omdat we die fameuze calls organiseren, waaraan bedrijven die aan een aantal criteria moeten beantwoorden, kunnen meedoen. We geraken niet veel verder dan een slaagpercentage van 20 procent. Dat betekent dat een op de vijf bedrijven die meedoen, effectief iets binnenhaalt. Dat is bijzonder rechtsonzeker. Het is een zeer bediscussieerd systeem.

Ik heb uiteraard op verschillende plaatsen en momenten met het bedrijfsleven voorzichtig afgetoetst of het niet veel zinvoller is om langs de ene kant te vereenvoudigen en langs de andere kant ook te vergroenen. Ik denk dat we dat in dit dossier kunnen doen. Naast de klassieke expansiesteun hebben we ook de ecologiepremie, die ondertussen in een callsysteem is opgenomen. Daarvoor voorzien we in 75 miljoen euro op jaarbasis. Wanneer we de beide budgetten samenbrengen, hebben we 120 miljoen en kunnen we meer rechtszekerheid geven. We zullen dan wel selectiever zijn bij het toelaten van steun die zal worden gedefinieerd rond thema's op basis van een van de clusters. Laten we eerlijk zijn: de grote problemen die het bedrijfsleven vandaag ondervindt, zijn de energiekosten, het leefmilieu en de wijze waarop ze

daarmee moeten omgaan en het in gang krijgen van een groene innovatieketen in Vlaanderen.

Door het samenbrengen van die twee systemen, gaan we vereenvoudigen. U bent al van een van die begrippen af. We zullen 120 miljoen euro hebben om bedrijven op de groene weg te zetten. We vereenvoudigen en we vergroenen, precies in het kader van de doelstellingen 2020, die niet gemakkelijk zijn om te halen in Vlaanderen. Persoonlijk vind ik dat we daar toch voor moeten gaan. We zullen ze alleen halen door een groene innovatieketen in Vlaanderen op gang te trekken.

We zullen inzetten op verschillende zaken: energie-efficiëntie, energiebesparing en energieconversie. We gaan ook kijken naar het steunpercentage omdat ik het belangrijk vind dat kmo's aangemoedigd worden om in te schrijven. Met deze middelen kunnen we hun zeggen: als u meedoet, zult u middelen hebben om die investering te doen.

Dat is iets heel anders dan het debat dat we hebben gevoerd in de commissie over de strategische investeringssteun of strategische opleidingssteun. Daar zijn er heel andere criteria. Voor strategische investeringssteun moet je in een steungebied zitten en gaat het over investeringen van meer dan 8 miljoen euro. In de strategische opleidingssteun hebben we te maken met grote dossiers over opleiding van mensen.

Ik wil besluiten met mijn insteek dat hightech steeds meer greentech wordt en dat we door het samenbrengen van deze twee premies vereenvoudigen en vergroenen. Het wordt steeds duidelijker, ook voor heel wat bedrijfsleiders, dat de tegenstelling tussen economie en ecologie een schijntegenstelling is. We werken het besluit nu uit. Ik zal dat voorstellen aan de Vlaamse Regering. We zijn van plan om de klassieke expansiecall nog in 2008 te laten lopen, ook omwille van het respect ten aanzien van bedrijven die dachten dat ze dit jaar nog konden meedoen met calls. Ik wil dit besluit nu al voorstellen om duidelijk te maken dat er een einde komt aan die expansiesteun, maar er kan dit jaar nog meegedongen worden in dit systeem. We zullen alles operationeel maken om in 2009 in het nieuwe systeem te komen waarbij kmo's en bedrijven kunnen meedingen in één systeem, namelijk dat van de ecologieondersteuning.

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de minister, het blijkt toch wel de moeite te zijn geweest om verduidelijking te krijgen. Ik dank u voor die verduidelijking. Ik wil ook mijn uitdrukkelijke steun betuigen voor zowel vereenvoudiging als vergroening. Dat lijkt me de perfecte lijn. Alleen blijf ik op mijn honger als het gaat over de mechanismen die ervoor moeten zorgen dat,

hoe klein of hoe groot die bedragen ook zijn, er een zekere controle is op de bedrijven. Dan gaat het over hun algemene ethische houding tegenover het omgaan met gemeenschapsgeld en over hun zorg voor werkgelegenheid versus het zich louter richten op de aandeelhouder. Ik maak er misschien een karikatuur van. Ik weet dat heel veel bedrijven daar heel zindelijk en correct mee omspringen. U hebt het systeem beschreven dat vandaag bestaat voor de ecologiepremie. Tenzij u dit weerlegt, bevat dit momenteel geen werkgelegenheids-criterium, zoals dat wel het geval was bij de meeste premies en systemen. Dat maakt me toch minstens wat ongerust. Ik wil dus vragen te bekijken of, als u de pot gaat vergroten, u ook niet wat dit specifieke aspect betreft een element kunt invoeren waarbij rekening wordt gehouden met die bewustwording en die controle.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de minister, u wilt vereenvoudigen. Op zich is dat uiteraard een goede zaak, maar federaal bestaan er ook al ondersteunende maatregelen met betrekking tot een investeringsaftrek ter bevordering van nieuwe producten en toekomstgerichte technologie die geen effect hebben op het leefmilieu. In welke mate overlappen dergelijke maatregelen elkaar? Het ene is uiteraard wel een federale belastingmaatregel, terwijl we het nu hebben over een subsidie. In welke mate wordt hierover overlegd met de federale overheid? Hebt u al initiatieven genomen om te komen tot een harmonieuzer Vlaams beleid ter zake? Dat zou pas echt een vereenvoudiging zijn. Voor de ondernemers is dit alles immers geen eenvoudige zaak.

Ook stel ik me vragen bij het callsysteem dat hier wordt gehanteerd. U hebt er daarnet trouwens even naar verwezen. Onze fractie heeft in het verleden al gesteld dat dit systeem rechtsonzekerheid en onvoorspelbaarheid inhoudt. Zoals u weet, heeft ook UNIZO hiertegen geprotesteerd, begin dit jaar. Hebt u rekening gehouden met deze argumenten?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, ook onze fractie kan zich vinden in de opmerkingen en de strategie van de minister. De call van de klassieke expansiesteun was inderdaad geen optimaal instrument. De bedrijfswereld had er heel wat bezwaren tegen. Dan ging het over het gebrek aan transparantie. De onzekerheid was groot en de kans dat men daadwerkelijk een premie kreeg, relatief klein. Dat dit callsysteem voor de klassieke expansiesteun wordt afgebouwd, kunnen we begrijpen. We weten dat de bedrijfswereld en het middenveld daarachter kan staan. Mevrouw de minister, ik ben ook blij dat u dat hebt afgetoetst met die mensen. Wel betreur ik het dat u 48 uur voor uw verklaring van vrijdagmiddag dit podium niet hebt gebruikt om dat

aan te kondigen, toen u een vraag kreeg over het innovatiebeleid, 25 jaar Flanders Technology en de innovatiestrategie van de Vlaamse Regering. Het parlement heeft ook zijn rechten. Zeker iemand die drie jaar lang een talentrijk fractieleider van een belangrijke groep in dit halfroed was, moet begrijpen dat het parlement ook zijn waarde heeft.

De call voor de ecologiepremie behelsde drie maal 25 miljoen euro. De vorige maal was het aantal inschrijvers net voldoende. Als dat bedrag nu fors wordt opgetrokken, zullen dan de criteria worden aangepast? De laatste call was break-even. Zullen de criteria worden versoepeld of verruimd? Hoe zit het dan nog met de doelmatigheid van dat middel?

U zei net dat er zes clusters zijn, waaronder de green technology. U wilt daar meer op inzetten. Daar kunnen we inkomen. De ecologiepremie is iets anders, ze zet in op het brede bedrijfsleven om elke kmo en elk bedrijf aan te moedigen om energie te besparen of in te zetten op hernieuwbare energiebronnen. We moeten dat onderscheid goed bewaken. Door de ecologiepremie te verhogen gaan we de cluster green technology als spitssector niet garanderen. Dat is niet voldoende.

Hoe past uw strategie in de strategie van de Vlaamse Regering? Minister Crevits treft maatregelen om bedrijven te stimuleren om energie te besparen en te investeren in duurzame energiebronnen. Is daarover overleg gepleegd met haar of met de regering om met een coherente strategie voor de dag te komen?

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de minister, soms verdenk ik u ervan dat u bewust onduidelijke verklaringen aflegt zodat het parlement vragen begint te stellen zodat u een tweede keer uw uitleg kunt doen. Dat is al verschillende keren gebeurd. U kunt het veel beter uitlegen dan dat. Ik vermoed dat er een strategie achter zit.

Ik vraag me soms af of er nog ministerraden zijn op Vlaams niveau. U kunt deze maatregel nemen en verkondigen aan de wereld. Maar u hebt een onduidelijke algemene verklaring afgelegd waardoor u vandaag aan ons uitleg moet komen geven. Waarschijnlijk zult u dit over x aantal weken in een besluit gieten. Op zich is het technisch niet moeilijk om besluiten uit te voeren.

Ik volg de zaak al zo'n tien jaar. Ik vind dat Vlaanderen blijft worstelen met zijn economisch ondersteuningsbeleid. Ondertussen willen we almaar meer bevoegdheden inzake economie. Er worden voortdurend allerlei systemen uitgewerkt. Elke nieuwe minister gaat die dan aanpassen. Vaak wordt zelfs twee keer hetzelfde aangepast. Wie dit probeert te volgen, kan het echt allemaal niet meer uit elkaar houden. Er is

innovatiesteun, expansiesteun, ecologiesteun, groei-steun, strategische ondernemingssteun enzovoort.

Ik vind het natuurlijk wel goed dat er een verhoging komt van de ecologiesteun. Het is goed dat de call wordt afgeschaft, maar eigenlijk zijn wij vooral vragende partij voor een geïntegreerd ecologisch economisch beleid. Dat moet verder gaan dan ondersteuning. Het moet meer rekening houden met ecotech en ecodesign.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik blijf een beetje op mijn honger zitten met betrekking tot het strategische antwoord van de Vlaamse Regering op de scherpe kritiek van het rapport-Soete. U hebt al eens aangekondigd dat u VLAO zou integreren met EWI tot het Agentschap Ondernemen. Ik zou nu wel eens een duidelijk beeld willen van de strategische oplossing die ons beleid voor de komende jaren zal vastleggen.

Ik vind het positief dat u doelgerichte premies nuttig acht om de noodzakelijke aanpassingen aan onze economie te stimuleren. Meer dan productiviteit zal in de toekomst energiezuinigheid en duurzaam energiegebruik een doorslaggevende concurrentiefactor zijn. Het is beter de middelen doelgericht in te zetten dan ze breed uit te smeren in een algemene lastenverlaging, of ze gefragmenteerd in te zetten.

Ik heb wel nog vragen. In hoeverre werd dit afgetoetst met Europa? Er was kritiek op de groeipremie voor kmo's in het kader van de algemene vrijstellingsverordening. Is uw voorstel 'Europaproof'? Bij het callsysteem ecologiesteun waren er bij de eerste call exact evenveel aanvragen als er budget was. Als u het budget uitbreidt, wat zal de invloed zijn op de voorwaarden? Is of wordt er eventueel aan gedacht om binnen het brede thema ecologie en energiebezuiniging ook daar een aantal speerpunten naar voren te schuiven? Hoe interessant ook, het is een breed thema. Het zou kunnen dat de Vlaamse Regering speerpunten naar voren wil schuiven.

Ten slotte zou ik ook de vraag van collega Van Weert willen onderschrijven om bij een herevaluatie van de voorwaarden, ook de factoren tewerkstelling en werkgarantie op te nemen. Als we een breed draagvlak voor noodzakelijke wijzigingen in onze economie willen creëren, dan vormen werkgelegenheid en het behoud ervan een belangrijke voorwaarde.

Minister Patricia Ceysens: U stelde nog heel veel vragen en sommige zijn wat technisch. Bij elke premie worden een aantal randvoorwaarden opgenomen in de dossiers, zoals de gezondheid en de leefbaarheid van een bedrijf en de solvabiliteit ervan. We doen wat we in het verleden hebben gedaan, maar er is natuurlijk een verschil wanneer we de strategische investeringssteun bekijken. Ik

heb al gezegd dat de bedragen en de manier waarop we werken enigszins zullen verschillen. We willen kmo's echt helpen bij het diversifiëren van hun energieportefeuille en bij het kiezen voor hernieuwbare energie.

Er zijn een aantal systemen. Het klopt dat er federaal een fiscaal beleid is, en dat is goed. Het klopt ook dat minister Crevits heel veel inspanningen levert voor de groenestroomcertificaten en ik hoor ook van bedrijven dat het systeem echt helpt. Maar naast die twee is er echt wel vraag bij de bedrijven om in te stappen in de investeringen die ze vandaag moeten doen om van deze premie gebruik te kunnen maken.

Het call-systeem heeft altijd te maken met gesloten enveloppes. Hoe groter de enveloppe is, hoe meer rechtszeker we het systeem kunnen maken. Toen we de eerste keer een call deden voor de ecologiepremie, hadden we een perfecte match tussen aanbod en vraag. Nu bekijken we of we door extra middelen een aantal voorwaarden kunnen veranderen, het steunpercentage kunnen verhogen en kunnen bekijken welke sectoren in aanmerking kunnen komen, want er werden een aantal sectoren uitgesloten voor de ecologiepremie. We zijn nu bezig met simulaties, want elke keer dat we ergens een ventieltje openen, dan gebeurt er in de systemen iets op een andere plaats.

Waarom kondigen we dit nu al aan en nemen we niet eerst een besluit voor we de zaak kenbaar maken? Het zou heel moeilijk zijn om op een bepaald ogenblik te zeggen dat het systeem veranderd is en in voege treedt vanaf de dag van het decreet of het besluit. Er zijn immers bedrijven die nog plannen hebben om in 2008 nog in te tekenen op de klassieke expansiesteun. Hoeveel kritiek er op dat systeem ook is, we mogen niet vergeten dat een aantal bedrijven in Vlaanderen er, trouwens nog altijd voor 45 miljoen euro per jaar, gebruik van maken. Het zou heel moeilijk zijn om op een bepaald ogenblik te zeggen dat vanaf dan alles verandert en dat iedereen zijn plannen maar moet opbergen, dat we gezegd hebben dat 2008 loopt, maar dat we daar geen rekening meer mee houden. Dat gaat niet.

Als we een bepaald systeem willen laten uitdoven, moeten we de bedrijven daarvan op tijd op de hoogte brengen. We moeten ervoor waarschuwen dat dit het einde is van de klassieke expansiesteun, van de call in klassieke stijl, en dat we vanaf januari 2009 overstappen op het nieuwe systeem. We moeten dat zo doen. Dat geeft ons nu 6 maanden om te bekijken welk ventieltje we openmaken en wat er gebeurt indien we nieuwe technologieën toelaten, andere sectoren toelaten of hogere steunpercentages geven, want daar correleert iedereen keer een bedrag mee.

Wat we niet zullen doen, is zeggen dat we de middelen van de expansiesteun heroriënteren zodat we ruim

kunnen gaan, om daarna tot de vaststelling te komen dat we opnieuw een call hebben waarmee niet alle bedrijven bediend kunnen worden. Dat zou echt geen goed bestuur zijn. Daarom willen we dit nu plaatsen en een heel duidelijke boodschap geven, ook over de expansiesteun, die dus zal uitdoven. Iedere keer bij het afsluiten van zo'n call zegt de administratie aan de bedrijven: "U bent er nu niet bij, maar u kunt nog meedoen aan de volgende call." Meestal is het zo dat de ene call nog niet afgesloten is wanneer de andere opengaat. Bedrijven gaan er dus van uit dat ze dit kunnen doen en daarom is het cruciaal om op tijd mee te delen dat we met de hervorming bezig zijn en dat we vanaf 1 januari 2009 in een vereenvoudigd en meer groen systeem zullen stappen.

Mijnheer Van den Heuvel, u zegt dat we hiermee de cluster niet zullen bedienen. Dat is voor een stuk wel het geval natuurlijk, want doordat we in Vlaanderen nogal wat kmo's de kans geven om te kiezen voor ecologie-investeringen, zullen ze terecht komen bij een aantal technologiebedrijven in die cluster. We vergroten dus voor een stuk hun thuismarkt. De cluster vaart er dus wel bij, maar we doen nog meer dan dat.

Naast de ecologiepremie hebben we bijvoorbeeld met de PMV ook een kleine 25 miljoen euro vrijgemaakt om echt te investeren in de sector. Het attractieve aan deze aanpassing is dat je geen sectorbeleid voert, maar dat je iets doet waar alle sectoren mee te maken hebben. Alle sectoren krijgen te maken met stijgende energiefacturen, de zoektocht naar hernieuwbare energiebronnen, het probleem van de uitstoot, en zo meer.

We doen dit met een premie uit het economische ondersteuningsbeleid voor alle sectoren. Het gaat dus niet naar een van de zes clusters, maar het komt wel terecht bij die zesde cluster, namelijk die van energie en milieu. Zo creëren we een thuismarkt. Daarnaast hebben we bijvoorbeeld ook PMV, dat nu 25 miljoen euro investeert in clean technology. Ook de GIMV investeert een veelvoud van middelen in die clean technology.

Iedereen zoekt naar die ene 'silver bullet', maar die is er vandaag niet. Daarom investeren we ruim met PMV, via het Capricorn Cleantech Fund. Zo ga je echt naar die bepaalde sector uit die bepaalde cluster.

De heer Stassen stelt dat er altijd verwarring is. De heer Van Malderen zegt bijvoorbeeld dat we voor een fusie van VLAO en EWI gaan. Dat is niet zo: we gaan voor een fusie van VLAO met het agentschap Economie. Ook dat zal in januari 2009 zijn.

Daarmee heb ik al twee belangrijke elementen uit het rapport-Soete aangegeven. Ik zal dit, op basis van de aanbevelingen van het rapport-Soete, in het laatste jaar van de legislatuur op het getouw zetten en afronden. Dit

zijn twee doortastende vereenvoudigingen die in het rapport-Soete voorkomen. Ik zal die afronden.

Er is een groot verschil tussen de Europese aanmeldingen op het vlak van ecologie enerzijds en expansiesteun anderzijds. De kabinetschef van Europees Commissaris Potočnik was vrijdagmiddag aanwezig en hij heeft mij uitdrukkelijk bevestigd dat dit in de lijn ligt die de Europees Commissaris uitzet. Hij vond het een prima maatregel en hij wenste er ons alle geluk mee.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de minister, ik kan mij grotendeels vinden in de toelichting die u nu geeft. Ik hoop alleen dat u toch nog eens naar de criteria wilt kijken. U zegt dat het over kleinere bedragen en kmo's gaat, maar in het reglement van de ecologiepremie op de website van VLAO wordt er gesproken over kleine, middelgrote én grote ondernemingen gesproken.

Ik weet niet over welke maximale bedragen het gaat, maar hoe klein het bedrag ook is, als het gaat over de besteding van overheidsgeld, moet het correct omspringen met mensen en met werkgelegenheid altijd een belangrijk criterium zijn. Dat mag niet ergens weggelaten worden in een of ander algemeen criterium met betrekking tot het functioneren van de onderneming. Het is cruciaal dat dit meegenomen wordt. Ik zal dit dan ook blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 19-A (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 18 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008 – 1608 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting, het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008.

De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal proberen om na een onderbreking van zes uur de bespreking van de begroting verder te zetten. De sfeer van deze morgen is enigszins weg, maar ik weet, mijnheer Van Rompuy, dat ik in u altijd een bondgenoot vind om er toch nog iets van te maken.

Ik kan misschien best beginnen waar u bent geëindigd. U behoort tot de meerderheid. Ik hoef het niet altijd tegen de minister te hebben. U hebt uw betoog afgesloten met te zeggen dat het Vlaams Belang er eigenlijk niets van begrepen heeft. Wij zouden niet snappen hoe een begroting in elkaar zit, en we zouden niet zien hoe goed het allemaal gaat en hoeveel overschot er wel is. Het gaat over 1,5 miljard euro. Het gaat schitterend in Vlaanderen. Tegen het einde van 2008 zullen we geen euro schulden meer hebben.

Het is uw goed recht om dat te zeggen, mijnheer Van Rompuy. Als ik in uw plaats was, zou ik wellicht proberen om hetzelfde te zeggen, hoewel ik daar toch aan twijfel. Ik verkies de waarheid te vertellen, en dat doet u niet.

U spreekt niet de waarheid, en dat weet u. U weet dat de feiten anders zijn dan u ze vanmorgen hebt beschreven. Het Vlaams Belang heeft altijd gezegd dat het niet nodig is om naar een nulschuld te streven. De meerderheid wil die nulschuld kost wat kost halen, zelfs wanneer ze daarvoor een aantal gebouwen moet verkopen die ze nadien veel duurder opnieuw moet inhuren. U hebt daar nu geen kritiek op.

Als u op die manier naar een nulschuld streeft, dan zit u op de verkeerde weg. Is er dan eigenlijk wel een nulschuld? Tijdens de begrotingsbesprekingen houdt men ons voor dat de balans eigenlijk op nul staat.

Naast het Vlaams Belang stellen ook anderen zich de vraag hoe het nu eigenlijk is gesteld met het geld en met het bezit. Economie kan ingewikkeld lijken maar de goede, brave huisvrouw weet dat ze niet meer kan uitgeven dan wat er in haar portemonnee zit. Het maakt niet zoveel verschil uit of het dan over staatshuishouding gaat of over moeder de vrouw die haar huishouden beredert.

Ik wil even citeren uit de opmerkingen van het Rekenhof op deze begrotingsaanpassing: "Wat het vermogen van de Vlaamse Gemeenschap betreft, biedt de algemene toelichting in de huidige praktijk alleen informatie over de niet-geconsolideerde schuld die dankzij de afbouw ervan relatief minder belangrijk wordt. Andere vermogensbestanddelen zoals vaste activa en kasmiddelen of zogenaamde contingent liabilities zoals waarborgen en contractuele verplichtingen in het kader van alternatieve financiering komen niet of nauwelijks aan bod."

Wat is nu eigenlijk de toestand? Wat zijn de kasmiddelen?

Mijnheer Van Rompuy, sta me toe dat ik me opnieuw tot u richt. Op dat vlak bent u het helemaal niet eens met de minister van Financiën. U zegt dat er een kasoverschot is. Vanuit uw redenering is er een mismatch tussen beleidskredieten enerzijds en uitvoeringskredieten anderzijds. Elk jaar moet dat toch opnieuw gebeuren en zullen we overschotten hebben. De minister van Financiën zegt daarop dat dit niet zo is. Het gaat om iets eenmaligs.

U zegt dat wij het allemaal niet begrijpen. Wat dit betreft, begrijpt u of de minister van Financiën het niet. Ter zake geloof ik de minister van Financiën.

Ik wil nog even verder ingaan op uw redenering in verband met de mismatch. U zegt dat we toch een investeringsregering hebben. Dat kapitaliseert echter niet. Dat zal zich niet elk jaar opnieuw voordoen. Als men door een aantal factoren een kapitaal heeft, is er inderdaad een bepaald bedrag in kas. Dat moet echter niet elk jaar groter worden. Dat is mijn idee daarover. Wat dat betreft, kan ik de ideeën begrijpen van de minister van Financiën en Begroting. U denkt daar anders over.

Dan is er ook nog de alternatieve financiering. Wat zal die ons brengen? Het parlement heeft zijn werk gedaan via het goedkeuren van resoluties. Het wil toch wel op de hoogte gehouden worden, hoewel we weten dat we voor een deel op de tweede rij zullen staan. Het gaat in de eerste plaats de regering aan. We zullen op termijn zien wat het resultaat zal zijn. Wat zal er gebeuren met de beschikbaarheidsvergoeding? Hoe staat het met de transparantie van dat systeem? Dat blijft een grote vraag.

En dan is er nog iets. Men zal me vragen of ik daar opnieuw mee op de proppen kom – en ja, inderdaad. Ik heb geen recente documenten bij me. Ik heb hier wel een tekst over de impliciete schuld. Is die impliciete schuld nu effectief of fictief? In ieder geval staat vast dat het om verbintenissen van de regering gaat waar men op zijn minst van kan zeggen dat men erop kan worden aangesproken.

Ik weet ook wel dat ze moeilijk vatbaar is. We kunnen moeilijk zeggen hoeveel ze bedraagt. Het Rekenhof is het ermee eens dat die impliciete schuld voor een deel wordt afgebouwd. Ik heb hier een stuk bij van eind 2004. U zult opwerpen dat het verouderd is. Op dit ogenblik heeft men misschien cijfers van 2005. Op dat ogenblik bedroeg de impliciete schuld 6,852 miljard euro. 'Schuldenvrij' wordt dan gezegd! U zegt het maar! (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

U hebt dat deze morgen verkondigd. U bent daarmee de woordvoerder van de meerderheid geweest. U hebt

gezegd dat Vlaanderen schuldenvrij is. Ik confronteer u met een aantal zaken. Het is gemakkelijk om hier het een en het ander te verkondigen. Ik zeg dat er een aantal andere elementen zijn. Ik zeg niet dat ik weet hoe het precies in elkaar zit. U weet het misschien wel. En als u het weet, dan zegt u niet de volledige waarheid. U weet dat bij het afleggen van een eed de formule luidt dat men de volledige waarheid moet zeggen – anders zouden het wel eens leugens genoemd kunnen worden.

We krijgen hier te horen dat het Vlaams Belang eigenlijk geen kritiek zou hebben. Wij hebben wel kritiek. *(Opmerkingen)*

We horen hier dat alles goed gaat, dat we centen hebben en dat voor de toekomst een aantal bakens zijn ingebouwd. Dat is juist. Er moet al heel wat gebeuren om de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest op enig ogenblik in ademnood te brengen.

Hoewel dat correct is, zijn er nog een aantal problemen. Ik denk hierbij aan de sociale woningbouw, aan de wachtlijsten in de kinderopvang en de kinderpsychiatrie, aan de rusthuizen, aan de jeugdbijstand, aan de regionale luchthavens, aan de scholenbouw, aan het onderhoud van wegen en vooral van fietspaden, aan het onderhoud en de aanleg van waterwegen, aan de infrastructuur van de zeehavens en aan het feit dat het beleid – zoals de heer Sannen al heeft opgemerkt – op de te lage tewerkstellingsgraad en op de hiermee verbonden economische elementen zou moeten inspelen.

Er valt heel wat kritiek te leveren. Het is mogelijk dat het geld voorradig is en dat we het maar voor het rapen hebben. We leveren die kritiek echter niet alleen vandaag. We stellen die punten hier en in de commissies regelmatig door middel van interpellaties en allerhande bemerkingen aan de orde. We leveren voldoende kritiek op de Vlaamse Regering. Ik vind het niet gepast dat we hier te horen krijgen dat we geen kritiek zouden hebben.

Ik zal kort nog een paar elementen van het voorliggend ontwerp van decreet bespreken. Het belangrijkste element is tevens de reden waarom dit ontwerp van decreet zo vroeg op de agenda staat. Over het lokaal pact met de steden en gemeenten is hier al veel gezegd. Er zijn een aantal problemen. De essentie van die problemen blijft dat dit pact niet in het ontwerp van decreet wordt geregeld. Indien de vaste lijnen in het ontwerp van decreet zouden zijn uitgetekend, zouden we weten wanneer en onder welke voorwaarden een stad of een gemeente van bepaalde zaken kan genieten. Nu gaat het enkel om een paar korte zinsnedes. Elke gemeente kan per inwoner 100 euro ontvangen. Die inwonersaantallen zullen later nog worden bekeken. De Vlaamse Regering wil voor een bepaald bedrag aan schulden van een stad of een gemeente betalen. Hier worden in feite niet echt voorwaarden aan verbonden.

Uit een ministeriële omzendbrief valt evenwel af te leiden dat er wel een aantal voorwaarden worden gesteld. Ik haal even de toelichting bij het ontwerp van decreet aan. De gemeenten wordt gevraagd om de uitstaande schulden voor 2008 op het macroniveau niet te laten toenemen, om de belastingdruk in 2009 te bevriezen, om geen forfaitaire huisvuilbelasting of equivalenten hiervan te heffen, om geen belasting op personeel en op kantoren te heffen en om naar een bedrijfsvriendelijker fiscaliteit te streven. Het gaat hier om desiderata van de Vlaamse Regering. Tijdens het debat dat we deze voormiddag hebben gevoerd, is echter gebleken dat een screeningcommissie alles zal onderzoeken.

De steden en gemeenten die bereid zijn de voorwaarden te aanvaarden, organiseren nu al stemmingen in de eigen gemeenteraden. Die stemmingen gaan de stemming over het ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement vooraf. Ik vind dat een eigenaardige handelwijze. Ik kan hierbij opmerken dat er geen opschortende voorwaarden worden gesteld, maar dat is een uiting van juridisme.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Reuse: De vraag is op welke argumenten wordt voortgegaan. Er zou rechtszekerheid moeten zijn. Ongeveer alle Vlaamse steden en gemeenten worden bestuurd door hetzij een van de partijen van de meerderheid, hetzij door een coalitie van partijen die in het Vlaams Parlement de meerderheid vormen. Ik neem aan dat ervoor gezorgd zal worden dat ongeveer elke gemeente die een aanvraag doet, het geld zal krijgen, misschien met een kleine vingerwijzing. Dat is mijn pronostiek. Men zal de eigen partijmensen in de ogen moeten kijken en het zal wel geregeld worden. Dat is mijn idee. *(Opmerkingen)*

We zullen zien binnen een jaar en er dan nog eens over praten. Er worden een aantal voorwaarden opgelegd om de schijn op te houden. In mijn eigen stad wordt voor 2008 een zodanige belastingverhoging doorgevoerd waardoor we de hoogst belaste stad zijn, niet alleen van Vlaanderen maar van heel België. Dat mag allemaal de dag ervoor worden beslist. *(Opmerkingen van de heer Luc Martens)*

Mijnheer Martens, u mag me tegenspreken, maar als het de dag voordien gebeurd is, dan mag dat allemaal. Ik klaag dit aan. Misschien wordt alles wat confuus gemaakt om het dan achteraf te filteren en ervoor te zorgen dat het in orde komt. Er is dus gebrek aan duidelijkheid. Het gaat om slechte decreetgeving.

Een en ander heeft ook te maken met de Vlaamse begroting en de beleidsruimte. De vraag is of het recurrente of eenmalige uitgaven zijn. De minister zegt dat

dit eenmalig is. In de loop van het debat heb ik hem echter ook horen zeggen dat hij het niet uitsluit. De gemeenten zullen binnenkort nog andere problemen kennen. Hij heeft laten verstaan dat de Vlaamse Regering daaraan in de mate van het mogelijke zal tegemoetkomen. Dit is geen eenmalige maar een recurrente uitgave, zoals ook de compensatie van de Eliaheffing en de kosten voor rioleringen. Dat zullen we in het oog moeten houden in de toekomst.

Er zijn geen liquiditeitsproblemen in deze begroting. Ik geef dat toe. Deze begroting bewijst dat de inkomsten nog zijn gegroeid. We zullen toch moeten kijken naar de toekomst. De tijden veranderen en ze zien er niet zo goed uit. Laat ons daar rekening mee houden. We mogen niet te snel denken dat we geen schuld meer hebben en dat de wereld alleen maar zon vertoont. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Kurt De Loor: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het is misschien ongewoon dat een lid van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden het woord neemt naar aanleiding van de aanpassing van de begroting en het programmadecreet. Gezien het lokaal pact lijkt me dit vandaag bijzonder relevant en opportuun.

In het Vlaamse Regeerakkoord wordt de samenwerking tussen de lokale besturen, de provincies en de Vlaamse overheid als belangrijk bestempeld. Dit 'partnerschap' – en daarmee bedoel ik zeker niet de pure bevoogding – staat al sinds de vorige, paars-groene regering centraal. Ze zijn partners voor het realiseren van een goede dienstverlening aan burgers en ondernemingen, en nemen samen verantwoordelijkheden op voor een duurzame ontwikkeling van de Vlaamse samenleving en voor het welzijn van de mensen.

Sp.a en de VlaamsProgressieven zijn uitermate tevreden dat de Vlaamse Regering oren heeft naar de verzuchtingen van de steden en gemeenten en nu ook een concrete deal heeft uitgewerkt in de vorm van het Lokaal Pact. We wonen immers allemaal in een straat, een wijk, in een stad of een gemeente. Er zetelen hier veel lokale mandatarissen, en die weten dat de inwoners veel verwachten. Dat is terecht. Zo moet de straat proper zijn, het huisvuil moet opgehaald worden, wat groen in de straat is een must, en als het even kan, willen ze ook een park om de hoek. Kortom, het moet leuk en aangenaam wonen zijn.

Maar koken kost geld. Het is dan ook bijzonder goed dat de Vlaamse Regering inspanningen doet om de schulden van de gemeenten en de OCMW's te verminderen. Dat leidt immers tot een grotere beleidsruimte op lokaal vlak. En dat is wenselijk, aangezien steden en gemeenten voor belangrijke uitdagingen staan. Op dat punt sluit ik me aan bij wat de heer Peumans vanochtend heeft gezegd. De

uitgangspunten van het Lokaal Pact waren oorspronkelijk zuiver financieel en bedrijfsgericht. Toch opteerden we er als sp.a van bij het begin voor om ook sociale-, gezins- en ecologische accenten te leggen.

De meeste aandacht in het Lokaal Pact gaat uit naar de schuldovername van 100 euro per inwoner. Zowel de gemeentelijke- als de OCMW-schulden komen hiervoor in aanmerking. Vlaanderen neemt zo voor maximum 612 miljoen euro lokale schulden over, en is ook van plan die meteen nadien vervroegd terug te betalen aan de financiële instellingen. Het uitgangspunt is dat een maximaal aantal besturen baat hebben bij de schuldovername. Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar samen met de paaseieren kregen de gemeenten ook de omzendbrief over het Lokaal Pact in de brievenbus. In ruil voor deze schuldovername en een verhoging van de dotatie uit de Eliaheffing, wat neerkomt op het creëren van budgettaire ruimte voor de lokale besturen, vraagt de Vlaamse Regering ook enkele zaken in ruil.

Sp.a is verheugd dat haar eisen inzake dit pact worden verwezenlijkt, zoals de afschaffing van de oneerlijke forfaitaire huisvuilbelastingen – die moet verdwijnen in 2009 – waardoor het principe 'vervuilers betalen meer' de regel wordt. Een ander belangrijk sociaal en ecologisch aspect betreft de korting op de onroerende voorheffing voor woningen die aan bepaalde milieunormen voldoen. In dat verband hebben de heren Martens en Sannen een initiatief genomen inzake lage en zeer lage energiewoningen, zonder dat de gemeenten hierdoor minder inkomsten zullen ontvangen.

De geleidelijke afschaffing van de onroerende voorheffing op materiaal en outillage in de bedrijven werd gekoppeld aan een duidelijk milieu- en energieengagement. Ook van deze belastingsvermindering zullen de gemeenten geen nadeel ondervinden omdat Vlaanderen met compensaties over de brug komt. Door deze bijsturingen wordt het oorspronkelijke fiscaal pact, dat enkel bedrijfsverzuchtingen bevatte, een Lokaal Pact met ook duidelijke sociale en groene invalshoeken. Als sp.a en VlaamsProgressieven zijn we dus tevreden dat het Lokaal Pact, dat oorspronkelijk enkel financiële en bedrijfsgerichte uitgangspunten had, onder onze impuls sociale, gezins- en ecologische accenten heeft gekregen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, vooreerst mijn dank voor het puike werk van de heer Van den Heuvel. Het verslag van onze commissie, met toch nogal wat vinnige debatten over waar het manna dat we vandaag uitdelen vandaan is gekomen, is keurig te boek gesteld. Dat zal ons toelaten om de uitvoering ervan op te volgen.

Mijn dank gaat ook uit naar de collega's die deze ochtend en namiddag – of moet ik zeggen vooravond – het woord hebben gevoerd. Ik denk, mijnheer De Reuse, dat we inderdaad, zoals vanmorgen werd gesteld, de kans hebben gehad om over nogal wat van deze heikele punten een vinnige discussie te voeren en uiteindelijk de posities scherp te stellen.

Ik wil het bij een aantal algemene conclusies houden.

Dit is inderdaad een erg vroege begrotingscontrole. We hebben het onszelf aangedaan door een fiscaal pact in het vooruitzicht te stellen. Ik ben blij dat we er uiteindelijk met de Vlaamse Regering in geslaagd zijn om dit om te vormen tot een Lokaal Pact, zoals de heer De Loor terecht stelde. Dit Lokaal Pact is ambitieus en evenwichtig. De accenten van alle collega's zitten erin vervat. En het laat ons toe de hand uit te steken, niet naar de ondergeschikte besturen, zoals ik deze ochtend hoorde, maar naar onze lokale partners, die meer dan ooit in het Vlaamse beleid een front office worden dat door de overheid heel wat taken krijgt toebedeeld. Wij volgen het kortste traject tussen burgers en politici door deze besturen in onze steden en gemeenten te responsabiliseren. Ik deel uw mening – ik ben zelf burgemeester, mevrouw de voorzitter – dat koken geld kost en dat de Vlaamse Regering niet lijdzaam kan blijven toezien.

We hebben in de voorbije jaren nogal wat maatregelen in die zin genomen. Ik denk aan de indexering van het Gemeentefonds en het Stedenfonds. We kunnen nog doorgaan met een aantal van deze maatregelen maar ik denk, mijnheer De Reuse, dat dit niet het einde is. Uiteindelijk moeten we ervoor zorgen dat het evenwicht tussen de inspanningen vanuit Vlaanderen en de inspanningen die steden en gemeenten moeten leveren mogelijk blijft volgens ieders draagkracht, zonder dat we daarmee onze steden en gemeenten budgettair overbelasten, met belastingsverhogingen tot gevolg.

We zitten met deze vervroegde budgetcontrole halfweg het begrotingsjaar. We kunnen stellen, zoals ook de heer Van Rompuy vanmorgen deed, dat we uiteindelijk met de begroting 2008, ondanks alles wat op ons afkomt, op koers zitten en dat we ons, zoals dat hoort voor een begroting, hebben ingedekt tegen nogal wat risico's.

Bovendien zijn wij meer dan ooit een Vlaamse Regering die investeert, niet alleen in infrastructuur maar ook in mensen. We proberen daarbij vooral de toekomst van Vlaanderen voor te bereiden. Soms komt het beeld naar voren van het rijke Vlaanderen dat het geld maar kwistig uit te strooien heeft. Ik wil andermaal dat beeld bestrijden. Wij willen een Vlaamse Regering zijn die met kennis van zaken beslissingen neemt. Dit veronderstelt een aantal kernvoorwaarden.

De eerste voorwaarde is voorzichtig en vooral vooruitziend zijn, zeker in een periode dat het macro-econo-

mische klimaat omslaat. Wij hebben de begroting opgesteld in juli-augustus en gefinaliseerd in september 2007. Ik kan u bevestigen dat het toen binnen de Vlaamse Regering geen gemakkelijke discussie was om uiteindelijk 160 miljoen euro, het equivalent van 1 percent economische groei, opzij te zetten en in een conjunctuurprovisie onder te brengen. Ik ben de hele regering dankbaar dat zij mij gevolgd is in de visie dat werken met een dergelijke conjunctuurprovisie, zoals we doen sinds 2003, toelaat te werken aan een intertemporele neutraliteit in ons begrotingsbeleid – de heer Van Rompuy heeft vanmorgen dat woord gebruikt.

Geen stop and go als de economie aantrekt en het geld binnenkomt. Bij 0,1 percent groei, goed voor 16 miljoen euro, kunnen we ervoor gaan. Op het moment dat de conjunctuur omslaat, moeten we noodgedwongen maatregelen nemen om de broeksriem aan te halen.

We hebben dat niet gedaan. Dat wil zeggen dat we de tegenvallende conjunctuur – 2,1 en 1,9 en wie weet morgen 1,4 – kunnen opvangen met de conjunctuurprovisie. Wat de inflatie betreft, zijn we geëvolueerd van een inflatie van 1,82 in 2007 naar een bijstelling op 3 percent in deze budgetcontrole. Zoals vanmorgen meegedeeld, dreigt de inflatie door te hollen naar 3,8 percent waardoor we de hele indexprovisie van 312 miljoen euro meer dan ooit nodig zullen hebben om enerzijds lonen en anderzijds subsidies en werkingskosten aan te passen.

Het is belangrijk te weten dat er in april een tweede indexsprong was. In Vlaanderen worden de lonen van de ambtenaren in juni geïndexeerd. Ook wat dat betreft, zijn we met deze provisie dus volledig ingedekt.

Op de conjunctuurprovisie kom ik straks nog terug. Ik denk dat het van heel veel gezond verstand getuigt om dit geld op dit ogenblik niet uit te geven. Quid dat we daar de facto de federale overheid een dienst mee zouden bewijzen. Het provisioneren in een Toekomstfonds laat ons toe om later bijvoorbeeld aandacht te hebben voor de klimaatwijziging, laat ons toe om kapitaalsparticipaties te nemen die het ons mogelijk maken om ook hier uitdagingen uit te werken.

Wat het begrotingspad betreft: het geld komt ergens vandaan. De directe en de indirecte schuld bedroeg in 1999 nog 6,6 miljard euro, maar is vandaag quasi volledig afgebouwd. Dat heeft alles te maken met het naleven van meer dan de strengste norm van de Hoge Raad voor Financiën. Wij hadden tussen 1999 tot en met 2007 een normpad waarbij we een overschot moesten realiseren van 3,75 miljard euro. We hebben uiteindelijk 6,3 miljard euro gerealiseerd. U vindt daar het antwoord op de vraag met welk geld we de schuld hebben afgebouwd.

Ook met de vergrijzing staan we voor enorme uitdagingen. Minister Vanackere heeft ervoor gepleit om

een bijkomende inspanning te doen voor het Zorgfonds. We kunnen ook hier 100 miljoen euro extra provisioneren zodat de pot 800 miljoen euro bedraagt. De intellectuele waarheid van deze operatie gebiedt ook dat de 6,5 miljoen euro renteopbrengsten die deze operatie meebrengt voor het Zorgfonds, kunnen worden aangewend om een versnelling te doen van het optrekken van de premie in thuiszorg en mantelzorg naar 125 euro.

Met deze budgetcontrole willen we absoluut zorgen voor financiële ademruimte voor burgers en bedrijven, maar ook voor onze lokale partners. Met de versnelling van de lastenverlaging, waarmee ieder in dit parlement instemt, van 150 euro naar 200 euro voor 1 miljoen arbeidsinkomens in Vlaanderen, geven we een gedeeltelijk maar bescheiden antwoord op de problematiek van de koopkracht.

Naast deze directe lastenverlaging, bewaken we met de maatregelen uit het Lokaal Pact dat er geen indirecte lastenverhogingen ontstaan via de lokale besturen.

Ik heb vanmorgen al een aantal kerncijfers gegeven. Ik zal ze hier herhalen. 95,8 percent van de gemeenten hebben op de algemene vergadering van de VVSG ingestemd met de voorwaarden van het Lokaal Pact. Nogmaals, dit is geen juridisch contract maar een gentlemen's agreement dat we afsluiten tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten. Dit is een overeenkomst waarbij we als volwaardige partners en als grote mensen met elkaar willen omgaan.

105 gemeenten hebben al een gemeenteraadsbeslissing ingestuurd. 47 van deze dossiers zijn ondertussen door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur gescreend en overgemaakt aan het Departement Financiën en Begroting. Indien dit parlement straks de begrotingscontrole en de programmawet goedkeurt, zullen we eind mei de eerste schuldovernamedossiers in de praktijk kunnen realiseren.

Mijnheer Daems, over uw kritiek dat u uw plaatje van bij de begroting 2008 ook bij de begrotingscontrole 2008 opnieuw kunt afspelen, ben ik een beetje verbaasd, zeker als men ziet welke bijkomende inspanningen we doen, niet alleen in de onderwijssector, maar ook in de sector van de kinderopvang – 8,3 miljoen euro voor 1600 nieuwe opvangplaatsen –, de inspanningen voor gezinsondersteunende diensten in ondernemingen, de extra inspanningen voor tewerkstelling in beschutte werkplaatsen, bijkomend geld voor lokale diensteneconomie en sociale werkplaatsen en inspanningen voor arbeidsdeelname van mensen met een handicap. Ik kan natuurlijk blijven citeren, maar ik denk dat we daarmee tegemoetkomen aan wat u zelf de voorbije weken en maanden op tafel hebt gelegd.

Mevrouw de voorzitter, ik wil nog ingaan op de uiteenzetting van de heer Dewinter, aangezien de minister-president ons moest verlaten. Mijnheer Dewinter, u weet dat we een zeer duidelijk schrijven hebben gericht aan de

federale regering met betrekking tot afspraken die we gemaakt hebben op 19 februari. Dat schrijven hebben we besproken op de ministerraad van de Vlaamse Regering van 25 februari, waarbij we heel uitdrukkelijk hebben gesteld dat de Vlaamse Regering, onder de uitdrukkelijke voorwaarde van de concrete uitvoering van de afgesproken staatshervormingspakketten 1 en 2, bereid is om mee te werken om tot een sluitende federale begroting te komen. We gaan de inspanningsverbintenis mee aan om uiteindelijk de inspanning van 360 miljoen euro gezamenlijk te realiseren. De Vlaamse Regering is bereid de gevraagde reservering door te voeren op de conjunctuurprovisie, ten gunste van haar Toekomstfonds, en we willen meewerken aan de werkgroep om de problematiek van de pensioenbijdragen voor regionale ambtenaren te bespreken.

Hoever staat het hier vandaag mee? In deze budgetcontrole en ook in de tweede budgetcontrole die we vandaag voorbereiden, staat tot op vandaag geen enkele vertaling van dit akkoord. Ik had perfect nu een begrotingsartikel kunnen inschrijven waarbij we 80,5 miljoen euro van de conjunctuurprovisie zouden storten in het Toekomstfonds. We hebben dat zeer bewust niet gedaan. De federale regering weet exact welke maatregelen ik achter de hand houd om eventueel tussen 25 en 31 december van dit jaar een storting te doen, waardoor uiteindelijk dit geld niet overgehouden wordt en bijdraagt tot de geformuleerde doelstellingen.

Zowel minister-president Peeters als ikzelf zeggen in alle duidelijkheid: pacta sum servanda, aan de twee zijden. Ofwel komt er een staatshervorming met een pakket 1 en 2 dat onze goedkeuring kan wegdragen en dan zullen we onze verantwoordelijkheid nemen, ofwel komt die er niet en dan maak ik me het leven na de begroting 2009 meteen een stuk aantrekkelijker. Maar ik hoop dat we, wat dit betreft, de tijd haar werk laten doen.

Mijnheer Daems, u vroeg wat nu pestbelastingen zijn. Om een paar voorbeelden te geven: ikzelf heb nog de belasting op benzinepompen afgeschaft, ik heb de belasting op balkons afgeschaft en op het houden van paarden. Er zijn zo nog voorbeelden, bijvoorbeeld schotelantennes en tientallen andere. Ik denk dat iedere gemeente voor zichzelf moet uitmaken wat een pestbelasting is en hoe ze eraan kan remediëren.

De stok achter de deur is gekend. De discussie over de huisvuilbelasting is duidelijk. De screening gebeurt door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, en de resultaten zullen ons bekendgemaakt worden.

Het is ook belangrijk dat we met dit programmadecreet een streep hebben getrokken onder het verhaal van LRM-Lisom en dat we nu duidelijke structuren hebben waarbij eenieder zijn politieke verantwoordelijkheid neemt met betrekking tot de aanwending van de financiële middelen.

Dan was er nog de vraag over de impliciete schuld. Dat blijft een boeiend debat, dat we al verschillende keren hebben gevoerd. Voor het eerst monitoren we daar serieus. Het antwoord is heel eenvoudig. Zolang we in onze begroting onze betaalkredieten hoger stellen dan onze beleidskredieten, komen we automatisch tot de afbouw van de impliciete schuld, zij het dat theoretisch in de begroting de impliciete schuld zal stijgen op het moment dat we enorme investeringen voorzien. Dan zal je zien, wanneer je de rekening van dat jaar maakt, dat de impliciete schuld daalt. Dat is de vertaling van het mechanisme dat in sommige gevallen leidt tot kasoverschotten.

Mevrouw de voorzitter, ik wil besluiten met alle leden te danken voor het debat, zowel in de commissie als in de plenaire zitting, en eindigen met de vraag om deze begrotingscontrole welwillend goed te keuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008
– 18 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 18/1*).

- *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008
– 19-A (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 19-A/4*).

- *De artikelen 1 tot en met 23 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008

– 1608 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissies aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1608/6*).

- *De artikelen 1 tot en met 17 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering

– 1541 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Deckmyn, verslaggever, heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag en naar het verslag van de heer de Kort.

De voorzitter: De heer de Kort, verslaggever, heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, waarde collega's, het ontwerp van decreet dat vandaag in de plenaire vergadering ter stemming voorligt, is er gekomen vanuit de algemene vaststelling dat er een tekort is aan sportinfrastructuur. Het is nodig om op dat vlak een inhaalbeweging te realiseren. Dat is meteen ook het doel van dit ontwerp van decreet. Door het opzetten van een subsidiëeringsmechanisme in combinatie met het principe van publiek-private samenwerking (pps), moet het mogelijk zijn om in enkele jaren 30 procent van het totale tekort aan sportinfrastructuur weg te werken.

Het nieuwe decreet wordt in de bestaande regelgeving geïntegreerd. Het ontwerp van decreet sluit nauw aan bij het Sport voor Allen-decreet, beter bekend als het decreet Lokaal Sportbeleid, dat dit parlement vorig jaar heeft goedgekeurd. Met dit decreet wordt een volgende stap in de goede richting gezet: het voorziet in gedeeltelijke subsidiëring van nieuw op te richten of te renoveren sportinfrastructuur. De eerste inhaalbeweging zal zich hoofdzakelijk concentreren op de realisatie van kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen, eenvoudige zwembaden en multifunctionele sportcentra. Daar staat een budget van 225 miljoen euro tegenover.

Het nieuwe decreet heeft de bedoeling om een algemeen kader te bieden, zodat op middellange termijn het globale tekort kan worden weggewerkt. Dat laat de mogelijkheid om later ook een inhaalbeweging voor andere types van infrastructuur te realiseren.

De uitgangspunten van dit ontwerp van decreet zijn een versnelde realisatie van sportinfrastructuur dankzij private investeringen en de mogelijkheid die blijft om later in andere domeinen sportinfrastructuur te realiseren.

De Vlaamse Gemeenschap treedt op als aanbestedende overheid. Met de privépartners zullen DBFM-overeenkomsten worden afgesloten. Bij alle projecten zullen vijf selectiecriteria worden toegepast. Zo moet de sportinfrastructuur tegemoetkomen aan een reële lokale behoefte. Er moet meervoudig gebruik zijn door sportclubs, scholen, organisaties en individuele sportbeoefenaars. De sportinfrastructuur moet voor iedereen toegankelijk zijn. Ze moet te realiseren zijn voor een bepaalde vastgestelde datum. Er moet een optimale geografische spreiding zijn over de diverse regio's.

Wat is nu de timing en planning? Het ontwerp van decreet ligt vandaag ter stemming voor. De uitvoeringsbesluiten worden voorbereid en worden geacht in september klaar te zijn. Verder wordt er ook gewerkt aan het voltooiën van een beoordelingsprotocol voor de selectie en rangschikking van de aanvragen door de beoordelingscommissie. Er is de opmaak van een model van subsidieovereenkomst en van een model van DBFM-overeenkomst. Er is de opmaak van een bestek en de samenstelling van de selectieadviescommissie.

Dit jaar nog zal er een selectie gebeuren van zestig projecten voor kunstgrasvelden, vijftig projecten voor eenvoudige sporthallen, vijf projecten voor eenvoudige zwembaden en vier projecten voor een multifunctionele sportinfrastructuur. De aanbesteding zal worden gespreid over de komende jaren. Dit jaar nog zal er een aanbesteding zijn voor veertig kunstgrasvelden en twee multifunctionele sportcentra, en in 2009 voor twintig sporthallen, vijf zwembaden, twee multifunctionele sportinfrastructuurprojecten en een tweede cluster van twintig kunstgrasvelden. In 2010 volgt dan de tweede cluster van dertig sporthallen en de aanbesteding van extra multifunctionele sportinfrastructuurprojecten.

Het maximumbedrag mag jaarlijks 7,5 miljoen euro per jaar zijn als overheidstoelage in totale beschikbaarheidsvergoeding. Er werd ook verduidelijkt dat deze pps een meerwaarde zal hebben, namelijk een maatschappelijke meerwaarde, een operationele meerwaarde en een financiële meerwaarde.

Wat is het afgelegde traject? De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media heeft op 13 maart, 8 en 10 april vergaderd over het ontwerp van decreet. Op 13 maart heeft de minister een toelichting gegeven. Op 8 april hebben we een hoorzitting gehad met diverse deskundigen en vertegenwoordigers uit de sector. Op 10 april volgde de algemene en artikelsgewijze bespreking.

Wat waren de standpunten? We hebben duidelijk gemerkt dat er rekening is gehouden met de opmerkingen die naar voren werden gebracht tijdens de hoorzitting. De heer Deckmyn van het Vlaams Belang deelde mee dat zijn fractie het ontwerp van decreet zou goedkeuren, zij het met de nodige reserves. Het ontwerp heeft in elk geval de verdienste de achterstand in onze sportinfrastructuur weg te werken. Toch uitte de heer Deckmyn enige kritiek bij de beperking van de gemeentelijke autonomie. Bovendien schept de uitvoering met privéfinanciering verwachtingen op lokaal niveau, die niet altijd ingelost zullen worden, daar niet elk projectvoorstel zal worden geselecteerd. De heer Deckmyn had ook kritiek op het feit dat de renovatie van sportinfrastructuur minder aandacht krijgt dan nieuwbouw. Hij is ook van mening dat hier voor kleinere lokale besturen toch wel heel wat administratieve belasting bij komt kijken. Ook had hij nog enkele bedenkingen bij de pps-formule.

De heer Sauwens stelde dat het ontwerp van decreet hem een déjà-vugevoel gaf. Hij gaf een hele historische schets van de jaren zeventig en tachtig, met de cheques voor sportinfrastructuur, en verwees naar andere sectorale subsidiepotjes. Later, bij een evaluatie van deze werking, ging de volgende regering over tot de oprichting van een Vlaams Investeringsfonds, waarbij alle gemeenten trekkingsrechten kregen op basis van objectieve parameters. Vervolgens ging dat investeringsfonds

op in het Gemeentefonds. De heer Sauwens had het gevoel dat we met dit ontwerp een stap terug in de tijd zouden zetten. Hij onderstreepte dat het goed is dat Vlaanderen geld heeft voor sportinfrastructuur, maar dat moet volgens hem gaan naar bovenlokale sportinfrastructuur. Het ontwerp van decreet zorgt volgens de heer Sauwens voor meer planlasten. Hij wees op de keuze voor een pps-systeem dat veel vragen oproept en bovendien een risicovolle onderneming is die dertig jaar ver reikt. Hij is dan ook van mening dat het ontwerp van decreet haaks staat op de uitgangspunten van het Gemeentefonds en op het kerntakendebat.

Aansluitend heb ik tijdens de commissievergadering de vraag gesteld of de huidige keuze voor pps wel de juiste keuze is. Ze moet de sterke kanten van de publieke en de private sector verenigen. Vers geld aantrekken mag niet het enige doel zijn. Een goed evenwicht is noodzakelijk, rekening houdende met de diverse aspecten van een dossier, maar dat is moeilijk te bereiken. Of de pps-formule wel goedkoper uitvalt voor de lokale besturen, is helaas niet onderzocht. Voor de realisatie van sportinfrastructuur zijn nog andere werkinstrumenten mogelijk. Ik heb verwezen naar intergemeentelijke samenwerking, autonoom gemeentebedrijf en goedkope gemeentelijke leningen. Lokale besturen kunnen via onderhandelingen meer maatwerk afleveren, waardoor er beter rekening kan worden gehouden met de specifieke lokale behoeften.

Ik heb nog een tweede principiële vraag gesteld. Zullen de voordelen voor de gemeentebesturen voldoende groot zijn, en wordt er dus optimaal gebruik gemaakt van de kansen die pps te bieden heeft? Ook de keuze van infrastructuurtypes roept vragen op. Waarom werd er aan de gemeentebesturen niet gevraagd welke infrastructuur zij nodig hebben? De keuze voor eenvoudige zwembaden sluit bovendien niet echt aan bij het hedendaagse gebruik van zwembaden. Tot slot wil ik hier nog beklemtonen dat het decreet veel te laat komt. De gemeenten moesten hun aanvraag indienen op een moment dat er nog helemaal geen zicht was op de decretale onderbouw van dit grootscheepse plan.

Het voorliggende ontwerp biedt volgens de heer Caron mogelijkheden aan lokale besturen en initiatiefnemers om in volle autonomie en bovendien gesubsidieerd een inhaalbeweging te doen. De mogelijkheden van de gemeentebesturen mogen echter niet opnieuw ondermijnd worden, maar de Vlaamse overheid mag wel een impulsbeleid voeren. De gemeenten zijn niet verplicht op het systeem in te tekenen. Ze kunnen ook de bestaande middelen en technieken aanwenden. Daarenboven zoekt het ontwerp van decreet naar alternatieve financieringswijzen om meer mogelijk te maken. Het komt erop aan om genuanceerd en kritisch naar pps te kijken. Het ontwerp van decreet vormt volgens de heer Caron het sluitstuk en de onderbouw van een vernieuwd lokaal sportbeleid. Het kan een serieuze vernieuwing brengen in gemeenten met een infrastructurele achterstand.

Volgens de heer Van Nieuwkerke gaat het over het algemeen niet zo goed met de sportinfrastructuur. Het Vlaamse beleid moet volgens hem een onderscheid maken tussen topsportinfrastructuur en andere sportinfrastructuur. Het ontwerp van decreet maakt dat onderscheid niet onmiddellijk, maar heeft de verdienste dat het oplossingen stimuleert. Inschrijvingen opvragen vooraleer het ontwerp van decreet is goedgekeurd, is echter een atypische werkwijze. De heer Van Nieuwkerke pleit wel voor een pragmatische houding. Het is goed dat er iets gebeurt, maar er kunnen op middellange termijn correcties nodig zijn.

Er is wel degelijk behoefte aan meer en betere sportinfrastructuur voor de gewone gebruikers, meent de heer Stassen. Maar het is volgens hem niet gemakkelijk te beoordelen of de Vlaamse overheid het geëigende niveau is om daarin het voortouw te nemen. Dit ontwerp van decreet past in elk geval in de cultuur van het centraal opleggen van een aantal maatregelen. Anderzijds staat het haaks op het voornemen van deze en de vorige regeringen om te evolueren naar een nieuw partnerschap met de gemeenten en steden, waarbij die geld krijgen om een eigen beleid te voeren. Het is in elk geval positief dat de Vlaamse Regering investeert. Alleen vreest de heer Stassen dat de volgens hem goed gevonden pps-techniek te vaak gebruikt wordt en bijgevolg de werkmiddelen van de komende regeringen te zeer zal beperken.

De heer Schoofs stelde duidelijk dat zijn fractie de DBFM-formule onderschrijft. Pas als het definitieve kostenplaatje bekend is, zal blijken hoeveel gemeenten effectief op het systeem zullen intekenen. Om procedurefouten te vermijden, zullen de inschrijvingstermijnen allicht verlengd worden. En zal de 30 procent subsidies van de Vlaamse overheid voor de lokale besturen voldoende zijn om de beschikbaarheidsvergoeding op te hoesten? De uitbatingsoptie is een goede zaak, aldus collega Schoofs. Private contractanten kunnen op het vlak van personeelsinzet een soepelheid aan de dag leggen die de publieke sector niet heeft. Hij onderstreepte ook dat de gemeenten wachten op informatie over de definitieve afhandeling.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking werden heel veel vragen gesteld op basis van de opmerkingen die tijdens de hoorzitting waren geformuleerd. De antwoorden van de minister brachten veel verduidelijking, maar daarvoor verwijs ik graag naar het schriftelijke verslag. Na de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet werden alle artikelen en ook het globale decreet unaniem aangenomen met 12 stemmen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Collega's, tijdens de bespreking in commissie gaf ik al aan dat we toch wat

reserves hebben over voorliggend ontwerp van decreet. Maar dit ontwerp probeert alvast tegemoet te komen aan het feit dat er een groot structureel en periodisch tekort is aan overdekte en openlucht sportinfrastructuur in Vlaanderen. Het is echter jammer te moeten vaststellen dat we nu een tekst voorgelegd krijgen, waarvan de intekening hierop ten laatste op 21 december van vorig jaar diende te gebeuren. Dat is niet echt een toonbeeld van behoorlijk bestuur.

Maar het Vlaams Belang is uiteraard absoluut voorstander van het wegwerken van de bestaande achterstand op het vlak van de sportinfrastructuur. Minister Anciaux wil dit doen door opnieuw gebruik te maken van privéfinanciering. Opnieuw komt de pps-piste in beeld. Ik heb tijdens de bespreking van dit ontwerp ook de vraag gesteld of de Vlaamse overheid het aantal financiële engagementen nog in de hand heeft die ze via diverse pps-constructies reeds heeft gecreëerd of nog gaat creëren.

Dit ontwerp van decreet scheidt echter ook heel wat verwachtingen op lokaal niveau. Ik hoop dat al deze verwachtingen zullen worden ingelost, maar ik vrees ervoor. Toch zijn niet enkel de lokale niveaus de begunstigers van dit initiatief. Indirect zullen de vele kunstgrasvelden de Koninklijke Belgische Voetbalbond ten goede komen. U weet, mijnheer de minister, dat ik sinds het begin van deze legislatuur bijna elke kans aangrijp om u erop te wijzen dat u elke gelegenheid moet aangrijpen om de voetbalbond onder druk te zetten om zich aan te passen aan de federale werkelijkheid in dit land. Dat is nu niet anders. Ik vrees dat ik gelijk zal krijgen en dat de voetbalbond zich nooit goedschiks zal willen aanpassen aan onze decreten.

Collega's, ik wil ook wijzen op het feit dat er in dit ontwerp van decreet geen aandacht is besteed aan de even grote nood aan renovatie van de bestaande sportinfrastructuur. Het lijkt er sterk op dat de minister deze tekst er zo snel mogelijk door wou krijgen en er daardoor toch enkele essentiële zaken uit het oog zijn verloren.

Zoals ik tijdens de commissiebesprekingen ook al zei, moeten we ook oog hebben voor voldoende financiële garanties voor de lokale besturen op lange termijn. Initiatieven in het kader van dit decreet mogen er ook niet toe leiden dat de exploitatie van sportinfrastructuur door privé-exploitanten een stijging van de tarieven in de diverse nieuwe sportcomplexen veroorzaken. Dat is belangrijk, aangezien het toch de bedoeling moet zijn om meer mensen aan het sporten te krijgen. Hogere tarieven zouden hier een rem op kunnen vormen, zeker voor mensen die het nu al moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen.

Collega's, ik wil ook van deze gelegenheid gebruik maken om te waarschuwen voor de extra administratieve belasting die ook dit ontwerp veroorzaakt, vooral voor

de kleinere lokale besturen. De kritiek die ik tijdens de bespreking hoorde met betrekking tot het feit dat lokale overheden die vroeger al hebben geïnvesteerd in sportinfrastructuur indirect benadeeld worden, kan ik zeker onderschrijven. Het ontwerp is trouwens – net zoals bijvoorbeeld het 'Sport voor Allen'-decreet – voor een deel dirigistisch. Men zorgt ervoor dat lokale overheden andere prioriteiten zullen leggen qua sportinfrastructuur en dus niet altijd tegemoet zullen komen aan de prioritaire noden van hun eigen bewoners.

Zoals ik in de commissie reeds zei, is het feit dat men via uitvoeringsbesluiten nog wijzigingen kan aanbrengen, wat mij betreft hetzelfde als mosterd na de maaltijd. Ik heb het trouwens ook met een boutade gesteld: de enige echte autonomie waarover de lokale overheden beschikken, is de beslissingsbevoegdheid om in dit toekomstige decreet in te stappen. Toch is het natuurlijk in de eerste plaats de bedoeling om het grote tekort aan sportinfrastructuur in Vlaanderen weg te werken. Ik geef grif toe dat dit ontwerp een eerste aanzet biedt, en iets is uiteraard beter dan niets.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: De CD&V-fractie is tevreden met de aandacht die door de Vlaamse Regering besteed wordt aan sportinfrastructuur. De terechte beleidsdoelstelling om zo veel mogelijk Vlamingen hun leven lang aan sport te laten doen, kan immers maar gerealiseerd worden als er voldoende en kwalitatieve sportinfrastructuur aanwezig is.

Zoals al bleek tijdens het verslag van de commissiebespreking dat ik zopas gaf, heeft onze fractie ook een aantal principiële bedenkingen naar voren gebracht bij de gekozen methodiek om gemeentelijke sportinfrastructuur te bouwen via het systeem van de alternatieve financiering, pps. Omdat onze bedenkingen belangrijk zijn, wil ik ze graag nog even kort herhalen.

Wordt de keuze voor pps uit noodzaak gedaan of is het echte liefde? De keuze voor pps moet om de juiste redenen gebeuren, niet alleen om effectief vers geld aan te trekken of om de ESR-begrotingsregels te respecteren. Pps mag geen doel op zich worden, het is geen ezeltje-strek-je dat blindelings ingezet kan worden. Het is geen automatisme, het betekent geen automatische garantie op een goedkope investering voor de overheid. Wij hadden wat meer duiding verwacht, een vergelijking met de bestaande formules, om te weten of het voor de gemeenten effectief een garantie is op een goedkope en degelijke sportinfrastructuur.

Mijnheer de minister, u wees er tijdens de commissiebesprekingen op dat er ook sprake kan zijn van volumekorting door schaalvergroting, omdat een aantal projecten geclusterd kunnen worden. U verwees naar

de vier infrastructuurtypes: eenvoudige sporthallen, kunstgrasvelden, eenvoudige zwembaden en multifunctionele sportcentra. Maar die kunnen ook gerealiseerd worden wanneer gemeenten de handen in elkaar slaan en samen onderhandelen met private investeerders.

We leerden uit het wetenschappelijke onderzoek van professor Van Hecke dat de regionale spreiding van sportinfrastructuur veel belangrijker is dan dat elke gemeente de zogenaamde norm haalt.

Ook na de bespreking in de commissie blijft bij ons nog een principiële vraag overeind: zullen de voordelen van deze formule, financieel, logistiek en juridisch, voor de gemeentebesturen voldoende groot zijn en zal er bijgevolg optimaal gebruik gemaakt worden van de kansen die pps te bieden heeft?

We hebben ook een vraag over de keuze van infrastructuurtypes. We hadden gehoopt dat er eerst een bevraging van de gemeentebesturen zou komen over het soort infrastructuur waaraan ze behoefte hebben. We hadden ook gehoopt dat er meer aandacht zou worden besteed aan nieuwe sporttrends. We verwijzen hierbij naar skatepistes, joggingparcours, ruimtes om te boksen en moderne zwembadcomplexen. Ook zou rekening moeten worden gehouden met de tendens naar clustering van sportdisciplines onder één dak.

We kunnen ons goed vinden in de criteria die naar voren worden gebracht voor de selectie van projecten. De voorkeur wordt gegeven aan projecten met meerdere gebruikers, er is aandacht voor rationeel energiegebruik en er worden architecturale criteria uitgewerkt.

We hadden echter nog gehoopt dat bij de selectie van de projecten ook voldoende aandacht zou worden besteed aan de optimale toegankelijkheid, aan een evenwicht tussen realiseerbaarheid en behoefte, aan het potentieel en de mogelijkheden op de lokale private markt, aan renovatieprojecten en niet enkel aan nieuwbouw, en dat er ook garanties zouden worden opgenomen zodat de exploitatie van de infrastructuur door privébedrijven niet onmiddellijk zal leiden tot een stijging van de tarieven. Natuurlijk kan de nodige aandacht hier nog aan besteed worden in de uitvoeringsbesluiten.

Onze conclusie is de volgende. Zoals ook tijdens de hoorzitting werd verwoord, heeft de CD&V-fractie, net als de VVSG, nog twijfels over de formule van pps, maar we willen u het voordeel van de twijfel geven. We zullen dan ook voor dit ontwerp van decreet stemmen.

Om kans op slagen te hebben, is het belangrijk dat de uitvoering van het decreet correct verloopt en dat er geen procedurefouten worden gemaakt. We zijn bijgevolg ongerust, want u hebt al een advies gevraagd aan de Sectorraad Sport over de ontwerp-uitvoeringsbesluiten bij dit

decreet, nog voor het hier vandaag wordt goedgekeurd! We herhalen wat we ook al bij de bespreking in de commissie hebben gezegd: de administratieve voorbereiding kunt u gerust al doen, maar de behandeling van de dossiers door de selectieadviescommissies en de uiteindelijke selectie van de projecten, kunnen uiteraard pas achteraf gebeuren, na de plenaire goedkeuring van dit ontwerp van decreet en de definitieve goedkeuring van de uitvoeringsbesluiten. Zowel u als wij kunnen procedurefouten missen als kiespijn, want die zullen door de 'afvallers' worden gebruikt in de juridische procedures die het hele project kunnen verlammen.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, niemand zal ontkennen dat de noden op het vlak van sportinfrastructuur in Vlaanderen enorm zijn. Enkele jaren terug plakte een studie er een cijfer op: we zouden voor meer dan 600 miljoen euro achterstand hebben.

Voor die noden kunnen we heel wat oorzaken vinden: we hebben misschien geen echte sportcultuur in Vlaanderen, de laatste jaren is heel wat infrastructuur verdwenen – denk maar aan de zwembaden die de VLAREM-norm niet haalden –, enzovoort. Maar met het zoeken naar het waarom van ons gebrekkige aanbod aan sporthallen en zwembaden schieten we niet op. We moeten er iets aan doen, zeker nu Vlaanderen dankzij het goede begrotingsbeleid van de laatste jaren de budgettaire marge heeft.

Het decreet dat de gaten in onze sportinfrastructuur wil dichten is een goed decreet, en wel om de volgende redenen. Het decreet vindt een goed evenwicht tussen het respect voor de autonomie van de gemeenten aan de ene kant en de meerwaarde van het bundelen van krachten op het Vlaamse niveau aan de andere kant. Het decreet zet ook een pps-constructie op die toelaat om op korte termijn veel kapitaal te mobiliseren en toch de risico's goed te spreiden tussen overheid en privépartner.

Collega's, de onafhankelijkheid van de lokale besturen is belangrijk. Velen van ons zijn lokaal actief. Lokale bestuurders voelen meestal goed aan waar onze bevolking investeringen verwacht van de overheid. We moeten echter ook eerlijk durven zeggen dat we vanuit onze lokale invalshoek vaak een helikopterblik missen. Uit onderzoek blijkt dat in Vlaanderen bepaalde regio's over veel minder infrastructuur beschikken dan andere. Het blijkt dat met de aanzienlijke middelen uit het Gemeentefonds de voorliefde van gemeenten vaak uitgaat naar investeringen die ze bij de burens zien.

Langs organische weg krijgen we geen evenwichtige spreiding. En zo krijgen we dus die witte vlekken in

ons aanbod. Als we een betere spreiding willen van toegankelijke sportinfrastructuur, moeten we aanvaarden dat het Vlaamse niveau hierin een belangrijke rol speelt. Geen enkele gemeente wordt verplicht om in te gaan op het aanbod, dus laat ons de gemeentelijke autonomie respecteren. Laat hen beslissen of het ter beschikking stellen van de infrastructuur voor hen de jaarlijkse vergoeding waard is.

Ik geloof dat kleinere gemeenten, die anders nooit aan de bouw van een nieuwe sporthal of een zwembad zouden durven denken, het in dit systeem zouden durven overwegen, omdat ze verzekerd zijn van de begeleiding en coaching vanuit de sportfacilitator.

Er is al veel gezegd en geschreven over de voor- en de nadelen van de pps-constructie, en ongetwijfeld leert de overheid uit de evaluatie van projecten uit het verleden. We hebben de sterke indruk dat dit decreet een win-win-situatie schept: voor de gemeenten, voor de Vlaamse overheid, en voor de private partner.

Eens ze weten hoeveel hun deel van de beschikbaarheidsvergoeding zal bedragen, kunnen de gemeenten voor zichzelf perfect de rekening maken of dit voor hen een goede prijs is voor een zwembad of een sporthal. De gemeenten zullen meer zekerheid hebben dan met de huidige financieringsmethode. Nu weet de gemeente immers wel hoeveel de bouw ongeveer zal kosten, maar ze weet niets over het onderhoud. Ook de reële werkingskosten zijn nu nauwelijks gekend.

Als het gemeentebestuur beslist in deze constructie te stappen, weet het exact hoeveel het zal betalen om goed onderhouden infrastructuur ter beschikking te hebben. Voor de Vlaamse overheid is het engagement even duidelijk, namelijk 7,5 miljoen euro op jaarbasis. Het gaat hier niet om een onredelijk zware belasting op de Vlaamse begroting, zeker als we weten dat ze niet geïndexeerd zal worden. Het is een aanvaardbare investering voor een dringende inhaaloperatie waarvoor op korte termijn veel kapitaal moet worden gemobiliseerd.

Dit decreet biedt met andere woorden alle randvoorwaarden om een deel van de noden aan sportinfrastructuur op korte termijn in te vullen, en dat op een transparante en efficiënte manier. Bovendien geeft deze constructie de mogelijkheid om een goede prijs-kwaliteitverhouding te bedingen voor de gemeenten.

Dit decreet maakt een raamwerk waarbinnen de publiek-private samenwerking zal gebeuren. Dat raamwerk zit goed in elkaar, maar veel hangt ook af van de contracten die met de privé-investeerders zullen worden gesloten.

Ik ben blij dat in de hoorzittingen geen enkele fractie principieel bezwaar had tegen het betrekken van privé-partners bij een publiek-private samenwerking. Wel

heeft men vanuit alle hoeken, de Open Vld-fractie inbegrepen, gepleit voor een goede spreiding van de risico's en de verantwoordelijkheden.

Wanneer men erin slaagt de gemeenten via de DBFM- of DBFMO-contracten een waterdichte zekerheid te geven dat ze tegen een vooraf bepaalde vergoeding voor x-aantal jaar over een perfect onderhouden sportinfrastructuur kunnen beschikken, dan zal de interesse van de gemeenten groot blijven, even groot als ze nu is. We zullen er bovendien in slagen op korte termijn wat van onze enorme achterstand in te halen.

Ik ben begonnen met de stelling dat we er niet in geslaagd zijn de burgers voldoende basisinfrastructuur aan te bieden om aan sport te doen. We, dat zijn de gemeenten en in mindere mate de provincies en de Vlaamse overheid. De noden zijn groot en ze zijn dringend.

Dit ontwerp van decreet moet ons in staat stellen op korte termijn veel middelen vrij te maken om een derde van die dringende noden in te vullen. Daarom zal de Open Vld-fractie dit decreet goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, de sp.a + VlaamsProgressieven-fractie steunt dit ontwerp van decreet. De voornaamste conclusie uit de hoorzitting en uit de besprekingen vooraf is dat er in Vlaanderen dat beschikt over een sportinfrastructuur, ook aan sport gedaan wordt. Dat is heel belangrijk in het licht van dit ontwerp van decreet. Het gaat hier om een wetenschappelijke analyse die het voorwerp uitmaakt van het ontwerp van decreet. Het bevat de argumentatie en de motivatie om daar iets aan te doen.

Uiteraard heb ik ook bedenkingen bij het feit dat die aanvragen al volop bezig waren. In het onderwijs gebeurt net het omgekeerde. Het onderwijs krijgt altijd de kritiek te laat te zijn met omzendbrieven en met decretale aanpassingen. Sport krijgt de kritiek te vroeg in gang te schieten om het ontwerp van decreet in te vullen. We moeten erover waken dat alles in een logische volgorde verloopt.

Wij ondersteunen ten volle de basisdoelstellingen van dit ontwerp van decreet. Wat de samenwerking met de gemeenten en provincies betreft, is er altijd sprake van een kerntakendebat. We stellen op het terrein echter vast dat er niets beweegt. Dit ontwerp van decreet stimuleert om toch iets te doen. Dat is de verdienste van dit ontwerp van decreet.

Tot slot moeten we nadenken over een typische module voor de topsportinfrastructuur. Hier gaat het vooral over het Sport voor Allen-beleid. Voor de toekomst

moeten we echter binnen de begroting een investering afbakenen voor de topsport. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, in de sport wordt wel vaker gezegd dat deelnemen belangrijker is dan winnen. We nemen dan ook deel aan dit debat.

Ik wil even kort schetsen wat de sterke en de zwakke punten zijn uit dit ontwerp van decreet.

Een sterkte van het ontwerp van decreet is dat het aan een bepaalde nood, met name het tekort aan sportinfrastructuur, beantwoordt. Er komt een inhaalbeweging. Dit is ontegensprekelijk een sterkte.

Een andere sterkte betreft de mogelijkheid dossiers te bundelen. Dit betekent dat de gemeenten niet alles zelf hoeven te ontdekken. Ze kunnen samen dossiers indienen. Hierdoor zal alles sneller verlopen.

Een zwakte is de complexiteit van de materie. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft duidelijk gemaakt dat het hier een zeer ingewikkelde materie betreft. Dit blijkt ook uit verklaringen die andere mensen hebben afgelegd. Voor de gemeenten is deze materie vrij nieuw.

De complexiteit is gedeeltelijk te wijten aan het feit dat de rechtsonzekerheid meer bij de gemeenten dan bij de Vlaamse Gemeenschap wordt geplaatst. De Vlaamse Gemeenschap beschikt over een jaarlijkse beschikbaarheidsvergoeding van 7,5 miljoen euro. Daarmee moeten we het doen. Als de kosten oplopen, zullen ze naar de andere partner worden doorgeschoven. Dit betekent dat de gemeenten in dat geval moeten bijbetalen.

Dat het risico gedeeltelijk bij de gemeenten ligt, is allicht een van de redenen waarom een aantal gemeenten waarschijnlijk niet zullen intekenen. Misschien moeten we eens een enquête bij de hier aanwezige burgemeesters en schepenen houden. We zouden hen kunnen vragen of en waarom ze al dan niet willen deelnemen. Indien ze niet zouden willen deelnemen, ligt dit allicht aan het risico dat bij de gemeenten berust.

Een andere zwakte is dat de Vlaamse Regering uit een hele reeks constructies voor debudgettering kiest. Ik heb die kritiek met betrekking tot het voorliggend ontwerp van decreet al eerder geuit. Mijn fractiegenoten hebben in de commissie voor Onderwijs, de commissie voor Openbare Werken en de commissie voor Welzijn soortgelijke opmerkingen gemaakt. De Vlaamse Regering heeft beslist een hele reeks dossiers te debudgetteren en naar de toekomst door te schuiven.

Indien we de afweging maken tussen de sterktes, met name de inhaalbeweging en de mogelijkheid dossiers te

bundelen, en de zwaktes, met name de onzekerheid, de ingewikkeldheid en de debudgettering, spreekt vooral de omvang van het bedrag in het voordeel van het ontwerp van decreet. De Vlaamse Regering moet jaarlijks een vrij klein bedrag, 7,5 miljoen euro, investeren.

De minister zal de Open Vld nog duidelijk moeten maken dat dit bedrag waarschijnlijk wel zal worden geïndexeerd. Indien dit niet zou gebeuren, zal het niet mogelijk zijn het totaal te betalen. Binnen 30 jaar zal dit bedrag allicht het dubbel zijn geworden. In elk geval is het bedrag van 7,5 miljoen euro op basis van de huidige waarde berekend om binnen 30 jaar te worden besteed.

Hoewel het om een relatief klein bedrag gaat, zal het mogelijk zijn een inhaalbeweging uit te voeren. Een ander positief element is het feit dat heel wat gemeenten al hebben verklaard waarschijnlijk te zullen deelnemen. Als ik goed ben ingelicht, gaat het om 150 gemeenten. Ik hoop dat omwille van het feit dat een aantal gemeenten op basis van het vorige decreet hebben verklaard in te zullen tekenen na de beoordeling later dit jaar nog meer gemeenten zullen participeren.

We zullen dit ontwerp van decreet goedkeuren omdat het bedrag en het risico voor de Vlaamse Gemeenschap relatief beperkt blijven. We zullen zeker opvolgen of de gemeenten zo massief zullen deelnemen als ze vandaag aankondigen. Ik hoop dat we binnen afzienbare tijd, tijdens de beoordeling door de commissie, zullen kunnen vaststellen dat dit ontwerp van decreet het door de minister verhoopte succes is geworden. Op die manier kunnen we binnen afzienbare tijd ook de nodige infrastructuur voor een 'Sport voor allen'-beleid in Vlaanderen krijgen. (*Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven en bij Groen!*)

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, aangezien we dit ontwerp van decreet in de commissie vrij uitgebreid hebben behandeld en de meeste vandaag gestelde vragen toen al zijn beantwoord, wil ik enkel op een paar opmerkingen ingaan.

Ik besef dat we moeten opletten voor procedurefouten. Ik denk niet dat alles te snel gaat. We hebben de gemeenten op basis van het decreet betreffende het lokaal 'Sport voor allen'-beleid al gevraagd om dossiers in te dienen.

Het is vanzelfsprekend dat we de procedure zullen overdoen. Op basis van het goedgekeurde decreet en de goedgekeurde uitvoeringsbesluiten zal de procedure worden opgestart. Er zijn eigenlijk twee decreten belangrijk in de procedure, met name zijn er enerzijds die dossiers die reeds op basis van het lokaal Sport voor Allen-decreet zijn ingediend en anderzijds de dossiers die op basis van dit decreet worden ingediend.

In totaal spelen nogal wat gemeenten in op deze mogelijkheid. We hebben van 150 gemeenten in totaal 168 dossiers ontvangen. Dit wil zeggen dat er een groot vertrouwen is van de gemeenten in dit decreet. De wijze waarop we proberen de begeleiding te organiseren van de gemeenten, is voldoende groot waardoor deze ingewikkelde materie op een bevattelijke manier kan worden opgevolgd. Er kan ook een goede samenwerking worden opgezet met specialisten die we ter beschikking stellen.

Ik ben het er niet mee eens dat het risico bij de gemeenten ligt. Als je wilt spreken van een risico, dan ligt dat bij de privépartner die van in het begin duidelijke financiële engagementen aangaat. Daarvoor zal een vast contract worden opgemaakt. Als een volgende regering die 7,5 miljoen euro geïndexeerd zou weglaten, dan is er nog altijd een contract afgesloten.

De Vlaamse Gemeenschap heeft zich daartoe verbonden. Op dat moment is er ook een contractuele afdwingbaarheid die verder gaat dan het belangrijk engagement dat we nu geven. Het risico ligt dus niet bij de gemeenten, maar bij de privépartner en de Vlaamse Gemeenschap die zich contractueel verbindt om een derde in te lossen.

Het klopt dat uit de praktijk zal moeten blijken of het voldoende voordeel biedt voor de gemeenten. Het is natuurlijk wel de bedoeling dat we daar heel erg op toezien zodat de gemeenten er beter van worden, zodat de plaatselijke bevolking er beter van wordt. Voor alle duidelijkheid, renovatie is mogelijk, maar dan gaat het over grote renovaties. Totale renovatieprojecten zijn niet uitgesloten, hoewel ik niet verwacht dat er veel aanvragen zullen zijn.

Het kan niet de bedoeling zijn dat er een stijging komt van de tarieven. Daar zijn voldoende waarborgen voor.

Samen met de lokale partners, met de gemeenten willen we een inhaaloperatie realiseren. Met deze operatie kunnen we erin slagen om ongeveer een derde van de noodzakelijke sportinfrastructuur op relatief korte termijn te realiseren. Ik besef dat er naast de keuze voor eenvoudige sporthallen, zwembaden, multifunctionele sportcentra en kunstgrasvelden nog andere noden zijn. Het decreet laat in ieder geval toe dat in een volgende legislatuur een volgende regering de mogelijkheid heeft om bijkomende accenten te leggen, om bijkomende projecten aan te bieden en een bijkomende samenwerking te realiseren. Dit is op basis van dit decreet perfect mogelijk.

Ik was aangenaam verrast dat in de commissie unaniem is gezegd dat dit decreet een kans moet krijgen. Ik begrijp dat Groen! dit nu ook zegt. Ik ben daar dankbaar voor. Ik hoop dat dit de start kan zijn om op korte

termijn de noodzakelijke inhaaloperatie te realiseren zodat we meer mensen aan het sporten krijgen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1541/1).*

– *De artikelen 1 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 20 september 2007 aan het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie – 1552 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Laurys, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1552/1).*

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1579 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Verstreken, verslaggever, heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw de voorzitter, collega's, de commissie voor Cultuur vergaderde op 10 en 15 april. Anderen zullen hier ook nog spreken, terwijl ik het nu over de hoorzitting zal hebben. Verschillende mensen werden er gehoord over dit toch niet onbelangrijke cultureel-erfgoedbeleid. De heer Frank Herman, lid van de voormalige Raad voor Cultuur, poneerde dat het ontwerp van decreet omvattender, overzichtelijker, inhoudelijker en preciezer is gedefinieerd. Het is een vertrouwenwekkende basis voor de verdere implementatie van een integraal en integrerend cultureel-erfgoedbeleid op Vlaams niveau, dat zich steeds meer inschrijft in een Europees kader.

Met de toekomst voor ogen maakte hij in naam van de voormalige Raad voor Cultuur enkele bedenkingen. De problematiek van depots wordt voor zich uitgeschoven en met onvoldoende daadkracht opgenomen, hoewel het een zeer dringend probleem blijft. Er moet ook voeling zijn met en aandacht voor de erfgoedhouders die erfgoed niet als onderwerp hebben. Ten slotte is een precisering van de forumfunctie en de toevoeging ervan aan de collectiebeherende erfgoedorganisaties aangewezen. Ook in dat verband zullen de uitvoeringsbesluiten een oplossing moeten aanreiken. Ten persoonlijke titel wenste hij nog aan te stippen dat men vandaag een veel beter zicht heeft op het erfgoedveld en daardoor komt de aangehaalde rijkdom, diversiteit en omvang meer tot uiting.

In de erfgoedsector wordt het erfgoed steeds meer als middel ingezet – in de citymarketing, het toerisme, de gemeenschapsvorming, het jeugdbeleid, sociale acties en zelfs voor commercieel gewin. Dit kunnen maatschappelijk positieve insteken zijn als ze eerlijk, ethisch en wetenschappelijk onderbouwd zijn. Ten slotte geeft het decreet in verschillende hoofdstukken en afdelingen aan dat men ook over de Vlaamse gemeenschapsgrenzen heen wenst te kijken. Europa is ook steeds meer nadrukkelijk aanwezig.

Dan was er de uiteenzetting door mevrouw Sabine Van Cauwenberghe van de VVSG. De VVSG wil graag opmerkingen formuleren bij vijf aspecten van het decreet. Ten eerste: het decreet streeft naar een complementair cultureel-erfgoedbeleid voor de drie bestuursniveaus. Uit het kerntakendebat van enkele jaren

geleden ontstond een ambtelijke werkgroep samengesteld uit de drie bestuursniveaus. Deze werkgroep maakte de oefening wat een complementair erfgoedbeleid zou kunnen zijn. Het voorliggende ontwerp van decreet is geïnspireerd op deze oefening. Het is zoeken naar een evenwicht tussen zelf de krijtlijnen willen uittekenen en toch van start willen gaan met een gedragen complementair beleid. Het al dan niet hebben van een erfgoedconvenant wordt dus cruciaal voor gemeenten met erfgoedinstellingen en erfgoedorganisaties. Zolang er geen cultureel-erfgoedconvenant is gesloten, wordt de subsidie rechtstreeks aan de verenigingen uitbetaald. 2014 is ook het laatste jaar waarvoor de subsidie wordt toegekend.

Ten tweede: voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden wordt de extra taak – de ondersteuning van de lokale erfgoedactoren – een moeilijke oefening die nog meer voorbereiding en afstemming zal vragen dan voor één stad of gemeente het geval is. Een nieuw aspect van het cultureel-erfgoedconvenant is de financiering van een cultureel-erfgoedforum. Dat behelst een erfgoedorganisatie waarin een integraal en geïntegreerd beleid tot uiting komt. Dergelijke organisatie brengt het verhaal van een stad of gemeente en maakt daarvoor gebruik van het lokale erfgoed en de verschillende hedendaagse cultureel-erfgoedpraktijken. Deze toevoeging wordt aan het cultureel-erfgoedconvenant stapsgewijs ingevuld.

Een andere zorg van de VVSG is de samenstelling van de beoordelingscommissie, die samen met de administratie de aanvraag van een werkingssubsidie en het beleidsplan moet beoordelen. De VVSG vraagt daarom een evenwichtige samenstelling van de beoordelingscommissie, met vertegenwoordigers uit de verschillende sectoren en zowel uit grote en kleine gemeenten als uit samenwerkingsverbanden van gemeenten.

Ook het terugschroeven van de projectsubsidies baart de VVSG zorgen. De mogelijkheden worden beperkt tot drie onderdelen projectsubsidies met het oog op de zorg voor en de ontsluiting van het culturele erfgoed, projectsubsidies voor internationale projecten cultureel erfgoed, en projectsubsidies voor éénmalige publicaties over cultureel erfgoed. Zo kunnen erfgoedorganisaties en gemeenten moeilijker inspelen op nieuwe trends of uitdagingen. Projecten fungeren vaak als hefboom voor een beleidsmatigere aanpak.

Over de veelbesproken 1 euro-maatregel is al heel wat commotie geweest. Daarom stelt het ontwerp van decreet voor om alle jongeren onder 26 jaar individueel voor maximum 1 euro toegang te geven tot de erkende musea die zijn ingedeeld bij het Vlaamse niveau en tot de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Het invoeren van een dergelijke maatregel vergt volgens de VVSG onderzoek en onderhandelingen.

Met betrekking tot de afweging tussen roerend en onroerend erfgoed hoopt de VVSG dat de Vlaamse overheid soepel met deze realiteit blijft omspringen.

Dan was er ook nog de uiteenzetting door de heer Tom Troch van de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP). In haar adviezen wees de VVP er steeds op dat met de herverdeling van bevoegdheden ook een herverdeling van middelen gepaard moet gaan: meer investeringen in het provinciale erfgoedbeleid, waarin al stevig geïnvesteerd wordt, zijn immers niet vanzelfsprekend. Het steunpunt voor cultureel erfgoed krijgt de opdracht lokale en provinciale overheden te ondersteunen in hun cultureel-erfgoedbeleid.

De VVP vraagt de Vlaamse Gemeenschap dit element op te nemen in haar beheersovereenkomst met het steunpunt Cultureel Erfgoed. In de praktijk is iedereen gebaat bij een constructieve samenwerking waarin het steunpunt ondersteunend werkt.

Het cultureel-erfgoedconvenant zal twee pijlers kennen: depotbeleid en de ondersteuning van regionale musea. Tot en met 2014 is de financiële ondersteuning vanwege de Vlaamse Gemeenschap verplicht te besteden aan de ondersteuning van de regionale musea. Dat stelt artikel 118. De provincies stemden in met de verdeelsleutels voor deze werkingssubsidies over de vijf provincies. Tussen de provincies bestond er discussie over de verdeling van de personeelssubsidies of beter gezegd: de subsidie voor aanvullende tewerkstelling. De VVP stelt dan ook voor om de aanvullende subsidie voor tewerkstelling op een andere manier te verdelen. Uitgangspunt is een forfaitaire verdeling, waarop een correctie gebeurde op basis van inwonersaantallen.

Voor de beleidsperiode 2009-2014 moesten de provincies volgens het voorontwerp een eerste plan indienen voor 1 juli 2008. Dat was een zeer krappe timing. Daarom vraagt men ook de eerste datum voor het indienen van een beleidsplan Cultureel Erfgoed vanuit de provincies te verleggen naar 31 december 2008, naar analogie met de indiendata voor de andere sectorale beleidsplannen vanuit gemeenten en provincies.

Men vraagt om de subsidielijnen van het Fonds voor Culturele Infrastructuur zo spoedig mogelijk operationeel te maken. Daarvoor zou in de nodige middelen voorzien moeten worden door het parlement en moet het subsidie-reglement aangepast worden door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Gemeenschap ondersteunt intergemeentelijke erfgoedconvenants. Die ontwikkelen een beleid op subregionaal en regionaal niveau. Voor wie uitgaat van een complementair beleid, gebaseerd op kerntaken, is het in inhoudelijk opzicht een minpuntje dat het decreet in dit opzicht nergens provinciebesturen vermeldt.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord als verslaggever en aansluitend namens zijn fractie.

De heer Erik Arckens: Mevrouw de voorzitter, ik tel voor dat ik verwijst naar het verslag omdat ik de rijke bespreking die heeft plaatsgevonden in de commissie hier onmogelijk in tien minuten kan samenvatten. Ik zou afbreuk doen aan de gedachten die ontwikkeld zijn.

Ook wat betreft de ontwikkeling van mijn eigen gedachte zal ik, op verzoek van mijn fractie, kort zijn. Vindt u dat goed? (*Rumoer*)

Mocht ik ervoor kunnen zorgen dat ik anderen dichter bij mijn fractie kan brengen, dan wil ik graag zelf een offer brengen.

Ik wil het hebben over één theoretisch puntje en twee praktische puntjes. Er waren 200.000 mensen op de Erfgoeddag, en dat is ongelooflijk. Als we dit bekijken in het licht van een discussie die we twee maanden geleden hebben gevoerd in verband met het Participatiedecreet, dan opent dit de ogen. Waarom is men anno 2008 zo geïnteresseerd in het erfgoed, zowel in het roerend als in het onroerend? Ik probeer daar een antwoord op te geven.

De musea, de patrimoniumzorg, het stamboomonderzoek, amateurarcheologie, heemkunde, het schiet overal als paddenstoelen uit de grond, zelfs in de kleinste dorpjes. Er zijn plekken in Vlaanderen die ik helemaal niet ken en waar ik soms kom en dan een bord 'Heemkundige kring' zie. Zoiets is mij vanuit mijn jeugd totaal onbekend.

Die behoefte vraagt om een decretale verankering. Wij weten allemaal hoe dit decreet historisch tot stand is gekomen. Het is een goede wending, alleen is er het probleem van het roerend en onroerend cultureel erfgoed. Natuurlijk speelt Brussel weer slachtoffer.

Ook de dialecten zitten in de lift, wel in de lift naar beneden. Om dit aspect van het oraal erfgoed wordt enorm druk gedaan, ook in Brussel. Ik ben blij dat zelfs gewezen politici zoals Robert Delathouwer zich daar persoonlijk voor inzetten. Vaak hangt cultuur niet alleen af van politiek, maar ook van persoonlijke inzet. Dat is allemaal vrij belangrijk.

We hebben in de commissie de reflectieperiode weggestemd, maar u ziet dat mijn reflecties nog niet weg zijn: ze zijn pas gegroeid na het wegstemmen.

Ik wil nog even ingaan op de plotse belangstelling. 200.000 mensen, dat is 'niet normaal'. Ik had onlangs een droom. Een buitenlandse professor zei dat het Vlaams Erfgoeddecreet en de politiek voorbeelden waren die navolging verdienden in het buitenland. Het was een droom. (*Opmerkingen van minister Bert Anciaux*)

Het was geen droom? We leven in een periode van versnelling en verhevigde moderniteit. Dit heeft

consequenties. We leven in een tijdperk dat door sommigen wordt omschreven als zijnde futurocentrisch. Dat wil zeggen dat men leeft in het heden met altijd een visie op de toekomst. Men consumeert in het heden dus constant de toekomst, de toekomst die is ontdaan van het fatum en van onvoorspelbare dingen die zouden kunnen gebeuren. Alles is eigenlijk mogelijk – we zijn allemaal kleine liberaaltjes geworden – als we ons maar voldoende inspanssen en als we ons persoonlijk inzetten.

Er is geen tijd meer voor de verwondering of voor de geruchten of voor de gelatenheid. Inzet in deze moderne tijd is het algemeen credo. Daarom noemt iedereen zich progressief. Ik ken nog weinig mensen die zich links noemen, terwijl dat heel belangrijk is. Maar goed, dit is een ander thema.

Mijnheer de minister, we zitten in een tijdsgewricht dat de indruk geeft dat we uit de geschiedenis zijn getreden. Sommigen spreken van post-historie, maar dat heeft niets te maken met Paula D'Hondt – excuseert u mij –, dat was een post-histoire. We opereren eigenlijk in een kader dat uitgekristalliseerd is in de techniek en dergelijke meer. Dat is allemaal prima, maar we vergeten eigenlijk dat we ook mensen zijn en een verleden hebben. Daar kom ik eigenlijk toe.

In vroegere fasen, vijftig of zestig jaar geleden – voor zover ik daar zicht op heb via lectuur en mondelinge overleveringen –, was het verleden ingebed in het heden en de toekomst. Men had eigenlijk een triniteit, waarbij de drie in elkaar overliepen. Maar aangezien we momenteel in het heden alleen nog maar de toekomst consumeren, loopt dat verleden erbij als niet-organisch. Er is ergens een mankement en een hang naar dingen waarvan we vermoeden dat we ze kennen of zouden moeten kennen om ons verleden te leren kennen.

Vandaar de interessante notie die u zelf geeft. Het gaat niet meer over een erfgoedgemeenschap, maar over erfgoedgemeenschappen. Ik vind dat heel belangrijk. We opereren niet meer in het kader van negentiende-eeuwse natiestaten of een collectief ideaal.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer Arckens, ik heb de indruk dat wat u zegt niet alleen interessant is, maar zelfs onderhoudend, maar we verstaan het niet. U praat alleen rechtstreeks met de minister, die zit te monken. Kunt u wat luider spreken, zodat we met jullie kunnen meeleven?

De heer Erik Arckens: Dat is absoluut geen enkel probleem.

We hebben ook zin, als dat verleden er is, om dat ook zelf te gaan 'beleven'. Mijnheer de minister, ik wou dit

nog kruiden met een aantal voorbeelden die ik zelf heb meegemaakt, maar ik ga daar niet verder op in.

Het is niet zo merkwaardig dat in het ontwerp van decreet niet gerept wordt over de nieuwe context die ik schets, dat er van het verleden – of wat sommigen noemen de verledenheid, het nieuw geschapen verleden via het erfgoed – weinig sprake is, evenmin als over de aard van de artefacten die belangstelling wekken en ontsloten en tentoongesteld moeten worden.

Een bepaalde kritiek, maar die komt niet van mij, luidt: de huidige boom in de sector is een louter evenementencultuur, die haaks staat op de logica van de echte historiografie. Erfgoed, zo luidt het, is “de transformatie van archieven en geschiedenis in een nieuw soort objecttheater.”

Het verleden wordt uitgesteld zonder veel verduidelijkende tekst, bevrijd van iedere meer specifieke historische context. Nog een stap verder: de evenementen worden grootschalig georganiseerd in een bad van toerisme en citytrips en grootschalige marketing. Met andere woorden: de erfgoedsector is massacultuur geworden en is eigenlijk niet goed. Ik ben het niet eens met die kritiek, maar ik schets het maar.

Mijnheer de minister, uiteraard zouden we daar verder op in kunnen gaan, maar ik ga dat niet doen.

Over de 1 euro heb ik u een jaar geleden geïnterpeleerd. Op 8 januari dit jaar werden de landelijke musea ingelicht over het initiatief om jongeren tot 26 jaar voor 1 euro toegang te verlenen tot landelijk erkende musea. Tegelijkertijd werd de maatregel via de media algemeen bekendgemaakt.

Op zich kan dit een prachtige zaak zijn, maar er zijn minpunten. Het publiek heeft geen boodschap aan de omschrijving van landelijk erkende musea en bijgevolg is de maatregel voor de jongeren die ervan kunnen genieten, helemaal niet zo duidelijk: in het ene museum mag je wel voor 1 euro binnen, in het andere moet je meer betalen. De stad Gent stelde een tijdje geleden voor om 5 euro te vragen voor haar musea, als ik me niet vergis. Ik weet niet wat er van dat voorstel is geworden, maar men had er volgens mij een sluitende filosofie voor. Het betekent een verdubbeling van de prijs. Andere musea zijn dan weer gratis. Er is dus een onevenwicht.

Die maatregel is, als we het louter markteconomisch bekijken, concurrentievervalsend voor de landelijke musea met in de onmiddellijke omgeving stedelijke en regionale musea. Dacht men aan het inkomstenverlies voor deze musea die publiek zullen verliezen aan de 1 euromusea? Op welke manier zullen zij gecompenseerd worden?

De maatregel gaat uiteraard in tegen het ethos van de musea die omschreven worden als landelijk erkende musea omdat ze hun neiging tot professionalisering en hun responsabilisering zouden kunnen verliezen als het geld toch maar zo binnenkomt.

De minister voorziet erin dat de landelijke musea voor de financiële gevolgen van deze maatregel worden gecompenseerd. De maatregel beperkt zich tot het bijpassen van de ticketprijs voor die andere musea. Is er daarnaast gedacht aan extra kosten voor de aanpassing van de communicatie op korte termijn en andere onrechtstreekse kosten die een verandering in het beleid, in casu wat u nu voorstelt, met zich meebrengt?

Mijnheer de minister, dan zijn er de gevolgen van de geplande wijzigingen voor de regionale en lokale erfgoedspelers, namelijk de instellingen ingedeeld bij het regionale niveau en instellingen ingedeeld bij het lokale niveau. Indien we het goed begrepen hebben, draagt het provinciebestuur de verantwoordelijkheid voor spelers die een regionale relevantie en werking hebben. Regionale erfgoedspelers kunnen nog wel projectsubsidies aanvragen bij de Vlaamse overheid, maar de structurele betoelaging verdwijnt na twee jaar. Een verlies van 50.000 euro betekent bijna ontegensprekelijk het verlies van een personeelslid.

Momenteel bestaat er geen enkele zekerheid over alternatieven voor deze financiering in de toekomst. Personeel met kennis van zaken, dat broodnodig is in deze sector en waarvoor de afgelopen jaren eindelijk de gevraagde erkenning en bestaansverzekering is gekomen, leeft de volgende twee jaar in ontevredenheid en onzekerheid over het voortbestaan van zijn functie. Instellingen ingedeeld bij het lokale niveau, de lokale erfgoedspelers, ik neem aan de gemeenten, kunnen binnen het kader van de zogenaamde erfgoedconvenanten nog op enige ondersteuning rekenen, maar de instellingen die buiten dat kader vallen, zien over zes jaar hun structurele betoelaging verdwijnen en kunnen enkel terugvallen op hun lokale besturen en het lokale cultuurbeleidsplan. Voor de lokale instellingen betekent de recent verworven werkingstoelage van de Vlaamse Gemeenschap een substantiële meerwaarde in het uitbouwen van een kwalitatieve werking, die na zes jaar zorgvuldige opbouw opnieuw afgebouwd zal moeten worden.

Mijnheer de minister, ik had nog heel wat andere bedenkingen maar ik laat het woord aan mijn collega's. Dit alles wijzigt onze stemhouding niet. We zullen in blok voor het ontwerp stemmen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het voorliggende

ontwerp is onmiskenbaar een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van het cultureel erfgoed. De versterking, verdieping en verbreding van het veld maken dat een erfgoedbeleid met internationale uitstraling wordt uitgetekend. Op de eerste plaats zijn we tevreden over de gevolgde methodiek bij het tot stand komen van dit decreet, in die zin dat alle deelsectoren ten volle werden betrokken, deelsectoren die overigens een constructieve bijdrage aan dit ontwerp hebben geleverd.

Open Vld steunt dit decreet, en dat om verschillende redenen. De regeling wordt vereenvoudigd, in die zin dat het ontwerp met betrekking tot het erfgoedbeleid de bestaande erfgoeddecreten integreert in één decreet. Overlappingsen, onduidelijkheid over de afbakening tussen het Erfgoeddecreet, het Archiefdecreet en het decreet Volkscultuur, de grote verschillen in procedures en de te grote planlast worden door het voorliggende ontwerp van decreet opgelost. Het beleid wordt transparanter, in die zin dat de meeste deelsectoren gelijk worden behandeld, volgens dezelfde criteria. Ook werden procedures op elkaar afgestemd. In het kader van de integratie van de erfgoeddecreten is de fusie tot één groot erfgoedsteunpunt opportuun. Eén steunpunt voor de ondersteuning van de verschillende actoren en culturele erfgoedorganisaties maakt het performanter en duidelijker voor de sector. Bovendien krijgt dit steunpunt de opdracht om expertise uit te bouwen om de ontwikkeling van het cultureel-erfgoedbeleid te stimuleren.

Open Vld steunt de aanzet tot een complementair erfgoedbeleid met de steden, gemeenten en provincies. In navolging van het kerntakendebat werden er nieuwe afspraken gemaakt. Open Vld is steeds een voorstander geweest van de autonomie van de respectieve bestuursniveaus: ieder beleidsniveau neemt de verantwoordelijkheid op zich voor de erfgoedinstellingen en -projecten die op zijn niveau relevant zijn. Iedereen is er zich wel terdege van bewust dat het slagen van het complementair beleid afhangt van het volledige engagement van alle bestuursniveaus.

De meerwaarde van de convenanten wordt door de sector beaamd. De verdere uitbouw van erfgoedconvenanten biedt kansen voor de bewaring en ontsluiting van het erfgoed op lokaal niveau. De sector maakte zich wel zorgen of het groeiscenario zal worden verzekerd.

Binnen het kader van het complementair cultureel-erfgoedbeleid wordt het provinciaal cultureel-erfgoedbeleid gesubsidieerd door het tevens afsluiten van een cultureel-erfgoedconvenant met de provincies. Van een volledige autonomie van de provincies met betrekking tot het voeren van hun cultureel-erfgoedbeleid kan niet worden gesproken, daar hun taken heel duidelijk worden opgelegd, maar voor wat hoort wat, en er is een belangrijke stap gezet in de

takenafspraken. De provinciebesturen moeten inzetten op de ondersteuning van de regionale musea. Ook moeten ze vanaf 2010 een erfgoeddepotbeleid opzetten en coördineren.

Een heikel punt binnen het Erfgoeddecreet is de uitwerking van de bevordering van participatie van jongeren aan musea. Deze maatregel blijft voor wat discussie zorgen. Open Vld steunt het uitgangspunt, namelijk het stimuleren van museumbezoek door jongeren. Wil men blijvend meer jongeren aantrekken, dan volstaat de 1 euromaatregel niet. Men moet ook iets doen aan het imago van de musea. Ook moet het programma jongeren aanspreken. Het moet aantrekkelijk zijn en aansluiten bij de leefwereld van de jongeren. De vooropgestelde maatregel moet op korte termijn worden geëvalueerd. Ook de gevolgen voor de niet-landelijke musea, waarvoor de 1 euromaatregel niet geldt, moeten nauwkeurig worden gevolgd. Dit moet worden opgelost. Kortom, de Open Vld-fractie zal het ontwerp van decreet steunen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, over het belang van ons erfgoed en dus over de noodzaak van een goed erfgoedbeleid kunnen we heel kort zijn. Ons erfgoed is enorm belangrijk, niet alleen voor onze generatie, maar ook voor de komende generaties, en niet alleen voor iedereen die in Vlaanderen woont, maar voor al wie Vlaanderen bezoekt.

Een van de basisprincipes van de Vlaamse christendemocraten is het rentmeesterschapsprincipe: zorg dragen voor wat we van de vorige generaties hebben gekregen, zodat we het in de beste omstandigheden kunnen doorgeven aan de volgende generaties. Dat principe geldt natuurlijk ook onverkort voor ons erfgoed.

CD&V is tevreden met dit nieuwe ontwerp van decreet omdat het tegemoet komt aan onze vragen. Ten eerste worden het Archiefdecreet en het decreet Volkscultuur geïntegreerd in het globale Erfgoeddecreet. Wij vinden dat een heel goede zaak. Er komt ten tweede een betere afstemming tussen de verschillende procedures, wat een vereenvoudiging betekent van het decreet en de planlast voor de organisaties en instellingen zal verminderen. Ten derde worden de conclusies van het kerntakendebat op een correcte manier toegepast. Er kan dus een coherent erfgoedbeleid worden uitgewerkt door een goede taakverdeling tussen de verschillende beleidsniveaus: de Vlaamse gemeenschap, de provincies en de gemeenten, én met aandacht voor de ruimere Europese en internationale context. Ten vierde komt er een fusie van de twee bestaande steunpunten tot FARO, het nieuwe expertise- en dienstencentrum voor de hele erfgoedsector. Wij hopen dat dit steunpunt ook gestimuleerd zal worden om samen te werken met de provinciale erfgoeddiensten en de belangenbehartigers, die ook heel wat expertise in huis hebben.

Ook over de volgende vernieuwingen zijn wij tevreden. De beperking werd geschrapt dat er jaarlijks maximum drie nieuwe erfgoedconvenanten met lokale besturen kunnen worden afgesloten. Wij verwachten dat heel veel Vlaamse gemeenten – al dan niet via een intergemeentelijke samenwerking – gebruik zullen maken van dit succesvolle instrument. CD&V vraagt om zeker in de nodige budgetten te voorzien zodat alle goedgekeurde aanvragen zo snel als mogelijk ondersteund kunnen worden.

Een andere nieuwigheid is de verruiming van het erfgoedconvenant. Er komt een belangrijk takenpakket bij voor de erfgoedcellen, met name de ondersteuning van de lokale cultureel-erfgoedactoren zoals musea, archieven, heemkringen en andere erfgoedverenigingen. De financiering van een cultureel-erfgoedforum is nog een nieuw aspect. We begrijpen de voorzichtigheid waarmee de minister dit nieuwe instrument wil inzetten, en waarom hij het tijdens de eerste beleidsperiode beperkte tot Antwerpen, Gent, Brugge en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Maar we begrijpen ook dat andere steden deze beperking betreuren omdat zij daardoor hun ambities voor de uitbouw van een dergelijk forum tot 2014 moeten bevroren.

Nog een nieuwigheid is de oprichting van een visitatiecommissie bestaande uit vertegenwoordigers van de drie beleidsniveaus die zal oordelen of een instelling een kwaliteitslabel krijgt. Dat draagt onze volledige goedkeuring weg.

Er is ook nog de erkenning en subsidiëring van expertisecentra. Wij hebben in de commissie heel duidelijk gemaakt dat onder andere centra voor religieus, literair en muzikaal erfgoed voor ons erg belangrijk zijn.

Wij juichen ook de invoering van de regionale depotwerking toe. Dat is alvast een eerste stap om tegemoet te komen aan de grote nood aan kwaliteitsvolle bewaar ruimten.

Dan is er nog de oprichting van de Vlaamse erfgoedbibliotheek als samenwerkingsverband. We dringen aan op een voldoende groot budget zodat er voldoende dynamiek kan worden ontwikkeld.

Wat de 1 euromaatregel betreft, zoals gesteld in de commissie delen we de bezorgdheid van onder andere de VVSG over de gevolgen van deze maatregel op de andere erkende musea en op de honderden niet-erkende musea. Dit dient dan ook nauwlettend in het oog gehouden te worden. We zijn tevreden dat er in flankerende maatregelen wordt voorzien, onder andere inzake de compensatie voor het verlies aan ticketinkomsten, de oprichting van een werkgroep in FARO om kennis en expertise uit te wisselen. We zijn ook tevreden dat in het ontwerpdecreet expliciet wordt voorzien dat deze

maatregel in 2011 wordt geëvalueerd. Met name de gevolgen van deze maatregel op de werking en dus de uitgaven voor educatieve werking zal dan ook moeten worden bekeken. Veel jongeren via de 1 euromaatregel naar een museum krijgen is één ding, deze jongeren zo gepast en adequaat mogelijk opvangen, begeleiden en betrekken is natuurlijk nog iets anders. Me dunkt dus dat de rol en het belang van de educatieve diensten in de betrokken musea nog zal toenemen.

De CD&V-fractie is tevreden met dit nieuwe Erfgoeddecreet. Wij hopen dan ook, samen met de deelnemers aan de hoorzitting, dat de financiering van dit ambitieuze decreet de uitvoering ervan zal kunnen volgen. (*Applaus bij de meerderheid*)

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Van Hauthem bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, wij hebben een voorstel van resolutie ingediend over de beslissing van de delegatie van de Kamer voor Lokale Besturen van de Raad van Europa. Wij zouden dat graag op de agenda zetten. Wij vragen de hoogdringende behandeling.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1579 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in tegenstelling tot een vorige spreker zal ik niet beloven om kort te zijn en ik meen daar zelfs een goede reden voor te hebben. Als compensatie, want ook ik ben een redelijk mens, wil ik wel proberen

om wat sneller te spreken, zodat onze avondzitting niet ongemerkt overgaat in een nachtelijke zitting.

Collega's, omdat ik spijtig genoeg niet in twee commissies tegelijkertijd aanwezig kon zijn, heb ik de bespreking in de commissie van dit, nochtans erg belangrijke, ontwerp, noodgedwongen moeten missen. Het is een keuzeprobleem waarmee de kleinere fracties in het parlement altijd zullen worstelen, dat weet u. Ik vermeld dit hier uitdrukkelijk omdat ik tegelijkertijd wil benadrukken dat het absoluut niet uitgelegd mag worden alsof mijn fractie geen aandacht zou hebben voor cultureel erfgoedbeleid en voor dit ontwerp, integendeel. Het heeft ook wel tot gevolg dat ik deze plenaire bespreking nog zal aangrijpen om enkele punctuele punten aan te kaarten.

Het feit dat zo kort na het Erfgoeddecreet van 7 mei 2004 er nu al een nieuw en erg omvangrijk ontwerp van Cultureel-Erfgoeddecreet voorligt, werd door sommigen tijdens de hoorzitting als een negatief element geduid. Met alle begrip voor de vraag van de sector naar decretale rust, maar in deze wijst de snelle vervanging van het vorige decreet vooral op de groei en bloei van de sector en de dynamiek waarmee hij evolueert, alsook op de toenemende aandacht vanwege het Vlaamse beleid voor deze sector die zich onder meer vertaalt in een aantal nieuwe initiatieven in dit ontwerp, maar ook in een bijkomende en door ons gewaardeerde budgettaire inspanning.

Het voorliggende ontwerp introduceert daarbij terecht een aantal nieuwe instrumenten zoals de landelijke expertisecentra, de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en de uitbouw van het regionale depotbeleid, dat toevertrouwd werd aan de provincies en de Vlaamse gemeenschapscommissie. Daarnaast consolideert en versterkt het ontwerp een aantal andere instrumenten die inmiddels hun waarde bewezen hebben, zoals de succesvolle cultureel-erfgoedconvenanten, de Archiefbank Vlaanderen en de Vlaamse Kunstcollectie.

Vanuit beleidsoogpunt nog fundamenteeler, is uiteraard de doorgevoerde integratie van het decreet Volkscultuur, het Archiefdecreet en het Erfgoeddecreet in één nieuw Cultureel-Erfgoeddecreet, met de fusie van de beide steunpunten tot het nieuwe steunpunt Faro – vorige sprekers verwezen er al naar. Het beleid erkent hiermee de evidente samenhang van deze drie sectoren en de natuurlijke verbanden die ertussen bestaan. Deze integratie was trouwens reeds aangekondigd en gemotiveerd in de memorie van het Erfgoeddecreet van 2004, maar toen was nog beslist om haar voorlopig niet door te voeren omdat het landschap zich nog volop aan het vormen was en de decreten te recent waren om reeds geëvalueerd en desgevallend inhoudelijk gewijzigd te worden. De nu doorgevoerde integratie is dan ook de logische volgende stap.

Meer verrassend is dat dit ontwerp terugkomt op keuze die het Erfgoeddecreet van 2004 maakte ten voordele van de lokale en regionale musea. Toen werd nog benadrukt dat de Vlaamse overheid ook ten aanzien van de lokale musea een verantwoordelijkheid had: zij moesten namelijk de mogelijkheid krijgen zich te professionaliseren en een kwalitatieve werking uit te bouwen, en daarvoor werd toen voor hen in een Vlaamse ondersteuning van minimaal 12.500 euro per jaar voorzien. Wat de regionale musea betrof, voorzag het Erfgoeddecreet van 2004 dan weer ten minste 50.000 euro per jaar per museum “voor de ondersteuning van de uitbouw van expertise ten behoeve van het cultureel erfgoed in de regio”, maar daarbij werd wel uitdrukkelijk benadrukt dat de provincie voor deze musea de belangrijkste subsidiënt bleef.

Met dit ontwerp herschikt de minister nu de bestuurlijke verantwoordelijkheden en past eigenlijk het subsidiariteitsprincipe toe: de verantwoordelijkheid voor een collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie, dit is een museum of een culturele archiefinstelling, wordt namelijk gelegd bij het niveau dat het beste geplaatst is om de werking, het belang en de ambitie van zo'n organisatie te situeren, te beoordelen en te ondersteunen binnen de eigen specifieke erfgoedcontext en erfgoedgemeenschap. Wij steunen dit en ook de ruimere doelstelling van dit decreet om een complementair cultureel-erfgoedbeleid uit te werken met steden, gemeenten en provincies.

Hoewel het daarvoor voorziene protocol van akkoord, dat gesloten zal worden tussen de Vlaamse overheid, de VVSG en de VVP juridisch misschien niet volledig sluitend is, kan vooral het politieke belang van dit akkoord niet genoeg onderstreept worden. Daarbij is het vooral kort dag, want het protocol voor de periode 2009-2010 moet er reeds zijn voor 1 september van dit jaar of concreet reeds binnen 3,5 maanden.

Ook al onderschrijven we principieel het bestuurlijke uitgangspunt dat elk bestuur exclusief verantwoordelijk wordt voor de musea en culturele archiefinstellingen die relevant zijn voor het eigen bestuursniveau, toch houden we ook vast aan de beschermende overgangsmaatregelen waarin het ontwerp nu voorziet voor lokale en regionale musea, ingedeeld respectievelijk op basis- of regionaal niveau, dit om toe te laten dat zij dat deel van hun structurele werking, opgestart met Vlaamse ondersteuning, eerst nog kunnen consolideren en op die manier ook nog hun positie en uitstraling verder kunnen versterken.

Uiteraard is dit ook belangrijk in het licht van en met het oog op de nieuwe afspraken die zij zullen moeten maken met hun bevoegde besturen. Bovendien geeft deze overgangsregeling hun en die besturen voldoende tijd om ter zake goede afspraken te maken.

De herschikking van de bestuurlijke verantwoordelijken doet echter ook de vraag rijzen wat de budgettaire

gevolgen hiervan zullen zijn voor de musea en culturele archiefinstellingen die ingedeeld zullen worden bij het Vlaamse niveau – dus landelijke organisaties – maar die nu nog subsidies ontvangen vanwege provincies, steden of gemeenten.

Ook al blijft het decretaal mogelijk dat de provincies, steden of gemeenten deze subsidies volledig of deels behouden, omdat de betrokken musea of archiefinstellingen ook relevant zijn voor het lokale of regionale niveau, toch is het gevaar niet denkbeeldig dat de provincies, steden of gemeenten deze subsidies of minstens een deel ervan zullen heroriënteren naar die erfgoedorganisaties waarvoor zij nu exclusief verantwoordelijk worden.

Wij hebben daar twee vragen bij, mijnheer de minister. Kunt u een idee geven van hoeveel provinciale of lokale subsidies nu toegekend worden aan cultureel-erfgoedorganisaties die ingedeeld zijn op Vlaams niveau? Hoe schat u het gevaar van een heroriëntering ten nadele van deze landelijke organisaties in, en werd dit op een of andere wijze budgettair voorzien?

Voor de omgekeerde beweging – de voorziene heroriëntering van de Vlaamse subsidies – bepaalt het ontwerp terecht een overgangperiode, maar een heroriëntering van lokale of provinciale subsidies ten nadele van landelijke erfgoedorganisaties kan in principe onmiddellijk. Dit is onzes inziens dan ook iets dat de Vlaamse overheid moet aankaarten in het protocol van akkoord dat met VVSG en VVP zal worden onderhandeld.

Aansluitend is er met betrekking tot het budget, voorzien voor de landelijke musea en archiefinstellingen, nog een tweede onduidelijkheid. Het ontwerp voorziet namelijk dat, als ze een meerjarige werkingssubsidie ontvangen, ze niet meer in aanmerking komen voor projectsubsidies. Dat is een niet onlogische beslissing, die evenwel tot gevolg heeft dat ze hun vroegere projectmatige werking nu zullen moeten voorzien en opnemen in hun beleidsplan en financieren met hun structurele werkingssubsidie.

In de toelichting bij de budgettaire impact van dit ontwerp, zoals vermeld in hoofdstuk 7 van de RIA, staat dat ingevolge deze optie er 1.074.000 euro projectmiddelen vrijkomen, wat lijkt te impliceren dat van de huidige projectmiddelen – in totaal blijkbaar 3.479.000 euro – er op dit ogenblik dus 1.074.000 euro projectmatig toegekend wordt aan deze landelijke erfgoedorganisaties.

In de commissie verduidelijkte de minister dat op budgettair vlak de afname van de projectmiddelen enerzijds en de toename van de structurele werkingssubsidies anderzijds inderdaad zullen werken als communicerende vaten. Volgens de gegevens in de RIA stijgt

het totale budget voor de landelijke musea en archiefinstellingen echter maar met iets meer dan 800.000 euro. Het wegvallen van hun projectsubsidies wordt dus op het eerste gezicht niet volledig gecompenseerd via een verhoging van hun structurele werkingssubsidies.

Er lijkt een niet-gedekt verlies te zijn van iets meer dan 200.000 euro. Budgettair zouden ze er in totaal blijkbaar op achteruitgaan, en dit zelfs zonder rekening te houden met een mogelijke heroriëntering van provinciale of lokale middelen die ze nu nog zouden krijgen. Klopt dit? Want dat lijkt ons toch geen goede start van dit decreet.

Ik merk wel op dat er in de RIA budgettair nog geen rekening werd gehouden met het mogelijk doorschuiven of integreren van landelijke musea in de toekomstige cultureel-erfgoedfora van Antwerpen en Brugge. Dat is een mogelijkheid die de minister in de commissie uitdrukkelijk vermeldde wat betreft het Etnografisch Museum van Antwerpen en het museum Memling Sint-Janshospitaal te Brugge. Dat kan dus het uiteindelijke budgettaire plaatje nog wel vertekenen.

Het is daarbij echter onduidelijk of in dat geval de huidige subsidies van de beide musea, toch wel een paar honderduizend euro, mee overgaan naar het nieuwe budget voorzien voor de cultuurerfgoedfora en dit verhogen, of dat ze achterblijven in het budget voor de musea ingedeeld bij het Vlaamse niveau en herverdeeld kunnen worden over de andere musea.

We willen ook nog enkele andere aandachtspunten aankaarten. Wat de discussie over de 1 euromaatregel betreft, is het debat over de toekomstige positieve of negatieve gevolgen ervan in essentie een debat geworden tussen believers en non-believers. Meer jongeren in contact brengen met onze geschiedenis en erfgoed is echter een dermate belangrijke beleidsdoelstelling dat wij deze maatregel ook de kans willen geven te bewijzen dat hij echt een verschil kan maken. De evaluatie in 2011 moet daarover wel uitsluitsel kunnen geven. Dat impliceert ook dat er een correcte nulmeting gebeurt en dat een goede monitoring noodzakelijk is.

In dat verband willen we specifiek de aandacht vestigen op de problematiek van de oorlogs- en vredesmusea in de Westhoek. Ik verwijs onder meer naar het museum In Flanders Fields te Ieper, het Talbot House te Poperinge, het Memorial Museum Passchendaele 1917 te Zonnebeke met het Tyne Cot Cemetery, en de IJzertoren te Diksmuide.

Dit zijn stuk voor stuk belangrijke herdenkingsites die betrekking hebben op de Grote Oorlog en waar zo veel mogelijk jongeren mee geconfronteerd zouden moeten worden. Aangezien deze musea geografisch zeer dicht bij elkaar liggen en thematisch uiteraard sterk verwant zijn, zijn deze die niet onder de 1 euromaatregel vallen

erg ongerust over de mogelijke gevolgen ervan voor hun bezoekcijfers en hun inkomsten, specifiek voor wat bezoeken van buitenlandse scholen betreft. Gelet op het belang van het verhaal en de boodschap van deze musea voor de volgende generaties vragen we hiervoor bijzondere aandacht.

De minister vermeldde in de commissie dat de regelgeving perfect toelaat dat musea die wel onder de 1 euromaatregel vallen, samenwerkingsverbanden aangaan met andere musea om zo maximale effecten te sorteren. Hij verwees naar initiatieven in die zin die de betrokken oorlogs- en vredesmusea proberen op te zetten. Dat zou uiteraard een uitstekende zaak zijn, maar een en ander verloopt op het terrein blijkbaar niet zo vlot, ook al lijken alle betrokkenen van goede wil. Wij vragen de minister dan ook uitdrukkelijk dat hij hier een stimulerende rol zou spelen, vooral omdat er blijkbaar nogal wat misverstanden zijn.

De Raad voor Cultuur en de Raad voor de Kunsten wezen in hun gemeenschappelijk advies op de onduidelijkheid over de invulling van de nieuwe culturele erfgoedfora waarvan de ondersteuning als nieuw element opgenomen kan worden in een cultureel-erfgoedconvenant. Ook de heer Frank Herman wees daar namens deze raden op tijdens de hoorzitting.

Het is inderdaad onduidelijk in welke mate de subsidiëring van een dergelijk forum kan overlappen met of aangevuld worden met structurele werkingssubsidies toegekend aan musea of culturele archiefinstellingen ingedeeld bij het Vlaamse niveau en hoe dit dan wordt behandeld.

Het budgettaire belang ervan is evident, maar ook inhoudelijk en normatief rijzen er vragen, want wat subsidieert men dan onder welke categorie en volgens welke voorwaarden? Deze vraag is zeer realistisch. De minister stelde zelf dat zowel het Museum aan de Stroom of MAS te Antwerpen, als het Stadsmuseum of STAM te Gent, die beide in 2009 openen, kernorganisaties zullen zijn van de cultureelerfgoedfora van Antwerpen en Gent. Hetzelfde geldt blijkbaar voor het Bruggemuseum dat nu als museum ingedeeld is bij het regionale niveau en dat in dat geval naar het Vlaamse niveau zou doorschuiven, maar blijkbaar wel zonder budgettaire rugzak.

De vraag wordt nog complexer in het licht van de door de minister zelf vermelde mogelijke integratie van het Etnografisch Museum van Antwerpen en het Memling in Sint-Jan te Brugge in de beide betrokken cultureel-erfgoedfora. Aan welke voorwaarden moet in dat geval voldaan worden? Want de voorwaarden voor de landelijke collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties verschillen grondig van de voorwaarden die gelden voor de cultureel-erfgoedfora.

Verder onderschrijven we trouwens de principiële bedenking van de heer Herman dat deze drie stedelijke fora de ambitie en opdracht zouden moeten hebben om, ondanks het feit dat zij een stadsverhaal vertellen, landelijke relevante na te streven.

Aansluitend hierbij noteerden wij dat krachtens artikel 119, en dit om budgettaire redenen, voorlopig enkel Antwerpen, Gent en Brugge een extra subsidie kunnen krijgen voor de uitbouw van een cultureel-erfgoedforum en dus specifiek voor het MAS, het STAM en het Bruggemuseum. Daarnaast wordt ook in deze mogelijkheid voorzien voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie om het Brusselse verhaal te vertellen. Alles samen gaat het om een omvangrijk budget. Volgens de gegevens vermeld in de RIA gaat het om 740.000 euro voor deze vier fora.

In tegenstelling tot de fora van Antwerpen, Gent en Brugge ligt er echter geen concreet project voor van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit maakt ons enigszins ongerust omdat daardoor ook niet duidelijk is hoe de VGC dit wil aanpakken en vormgeven.

De vraag rijst wat de minister ter zake verwacht. Dit zal immers ook deel van het binnenkort af te sluiten addendum bij de lopende cultureel-erfgoedconvenant 2007-2011 van de VGC uitmaken. In de commissie heeft de minister verklaard vooral een nieuwe, overkoepelende presentatieplaats te willen realiseren. Bedoelt hij hiermee letterlijk een gebouw?

Ik wil nog een ander punt betreffende de ondersteuning van de Nederlandse archiefinstellingen in Brussel naar voren brengen. We hopen en rekenen erop dat het voorliggend ontwerp van decreet eindelijk een definitieve en structurele oplossing voor het Sint-Lukasarchief mogelijk maakt.

Een ander mogelijk knelpunt betreft de samenhang tussen de cultureel-erfgoedconvenanten en het lokaal cultuurbeleid, dat in het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid van 13 juli 2001 wordt geregeld. Het lokaal cultuurbeleid, zoals in dit decreet gedefinieerd, omvat immers reeds het lokale beleid inzake het cultureel erfgoed. Dit impliceert dat dit beleid in het gemeentelijk cultuurbeleidsplan moet worden opgenomen en bijgevolg deels met de daarvoor voorziene Vlaamse subsidies moet worden ondersteund. De op basis van het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid toegekende subsidies kunnen nu ook decretaal voor de financiering van uitgaven ter uitvoering van het cultuurbeleidsplan, bijvoorbeeld voor lokale erfgoedinitiatieven, worden aangewend. Daarnaast verplicht het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid van 2001 de gemeenten of de samenwerkingsverbanden van gemeenten die voor subsidies voor de uitvoering van hun cultuurbeleidsplannen in aanmerking willen komen om voor een totaalbedrag van minstens 0,8 euro per inwoner of voor een

evenwaardige ondersteuning in natura over een subsidiereglement ter ondersteuning van lokale particuliere verenigingen en instellingen te beschikken. Onzes inziens moeten de lokale erfgoedactoren ook over dit lokale subsidiekanalen kunnen genieten.

Ingevolge dit alles ontstaat een zekere overlapping van de cultureel-erfgoedbeleidsplannen, waarin ook het lokale erfgoedbeleid moet worden uiteengezet, en de subsidiëring van de cultureel-erfgoedconvenanten. Die subsidies worden immers ook voor de financiële ondersteuning van de lokale cultureel-erfgoedactoren toegekend.

Een afstemming van beide regelgevingen en beleidsplannen is dan ook essentieel. De moeilijkheid is dat beide beleidsplannen een verschillende looptijd hebben. De cultuurbeleidsplannen starten namelijk in het tweede jaar van de bestuursperiode, terwijl de cultureel-erfgoedbeleidsplannen in het derde jaar van de bestuursperiode beginnen te lopen.

Bovendien lijkt het ons aangewezen dat beide betrokken agentschappen nagaan hoe ze dit samen zullen opvolgen. Dit impliceert dat de VVSG onterecht heeft gesteld dat het lokaal erfgoedbeleid enkel op basis van de cultureel-erfgoedconvenanten kan worden ondersteund. Onzes inziens kan en moet dit ook op basis van het lokaal cultuurbeleid en de cultuurbeleidsplannen gebeuren. Er zijn op dit vlak zeker nog mogelijkheden.

Tot slot wil ik opmerken dat dit nieuwe ontwerp van decreet, net als het Erfgoeddecreet van 2004, vooral een opgave en een uitdaging voor de volgende Vlaamse Regering en voor de volgende minister van Cultuur wordt. Het ontwerp van decreet vermeldt terecht meermaals dat wat nu voorligt slechts een aanzet voor het toekomstig beleid vormt. Dat geldt onder meer voor het belangrijke depotbeleid, voor het beleid inzake de erfgoedbibliotheken en voor de verdere ontwikkeling van de cultureel-erfgoedfora. De budgettaire uitdagingen situeren zich eveneens vooral in de volgende legislatuur. Dat is zeker het geval indien men daarnaast bijvoorbeeld ook de verwachtingen met betrekking tot de verdere groei van het aantal erfgoedconvenants wil kunnen inlossen.

Mijn fractie steunt dit ontwerp van decreet en engageert zich om het in de toekomst volwaardig uit te voeren. Het moet duidelijk zijn dat het Vlaams erfgoed ons na aan het hart ligt. (*Applaus bij CD&V, Open Vld en N-VA*)

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de voorzitter, hoewel we de nodige kritiek op de 1 euromaatregel hebben, zal mijn fractie het voorliggend ontwerp van decreet

goedkeuren. In onze ogen vormt een prijzenpolitiek het sluitstuk en niet het beginpunt van een beleid. Ik zal hier evenwel niet verder op ingaan.

Ik wil maar een punt naar voren brengen. Ik wil het voorliggende ontwerp van decreet en het decreet waar het het meest mee verwant is, met name het Kunstedecreet, met elkaar vergelijken. Het voorliggend ontwerp van decreet regelt alles wat met het bewaren van kunst te maken heeft. Het Kunstedecreet regelt alles wat met de productie van kunst te maken heeft. Dit omdat de professionele uitoefening van beeldende kunsten, uitvoerende kunsten, podiumkunsten en muziek.

Als je dit Erfgoeddecreet op zijn consequenties bekijkt, dan krijg je een vrij strak georganiseerd decreet. Alles ligt vrij strak vast, zoals met betrekking tot de beleidsperiodes, de indelingen van de Vlaams erkende musea en instellingen, de convenanten enzovoort. Alles wordt vrij strak en goed georganiseerd voor bepaalde periodes met weinig ruimte voor opties, projecten enzovoort. Dat is grosso modo de beleidslijn in dit structuurdecreet met betrekking tot ons erfgoed.

Het Kunstedecreet heeft misschien een andere geschiedenis, maar organiseert ook een vrij grote sector. Het decreet laat echter veel meer ruimte voor beleid. Er is de keuze gelaten voor soorten beleidsorganisaties op de verschillende niveaus van zowel beeldende kunsten, muziek en podiumkunsten. Het Kunstedecreet laat veel meer ruimte voor opties. De Vlaamse Regering kiest met de wijziging van het Kunstedecreet dat hier binnenkort in de plenaire vergadering wordt besproken, voor het ingrijpen in de opties. Er wordt een driejarige periode gemaakt van iets dat twee of vier jaar is.

Als we het gestructureerde Erfgoedbeleiddecreet en de wijziging van Kunstedecreet naast elkaar leggen, dan heeft de Vlaamse Regering beslist om bij dit decreet in te grijpen en de beleidsruimte van de minister nog meer te beperken. Beide decreten regelen samen de kunstproductie en de kunstbewaring. Dan zou je toch verwachten dat de Vlaamse Regering daar een coherent beleid overvoert en bewust kiest voor beleidsopties en een kader dat vrij strak is georganiseerd. Met dit Erfgoeddecreet grijpt de Vlaamse Regering niet meer in eens de zaken zijn georganiseerd en vastgelegd in een decreet en uitvoeringsbesluiten. Voor het Kunstedecreet doet ze dat wel. Het is pas opgestart en toch grijpt de regering in omdat ze vindt dat een en ander politiek niet kan. Ik wil wijzen op deze incoherentie.

Het volgende parlement zal hier opmerkingen over maken. Het parlement zal dit decreet vandaag waarschijnlijk unaniem goedkeuren, en toch zal er binnen afzienbare tijd worden gezegd dat dit niet zo was bedoeld. Dit strakke kader moet door de minister alleen maar worden uitgevoerd. Dat is de keuze van dit decreet, maar ik voorspel dat net zoals bij het Kunstedecreet na verloop

van tijd zal worden ingegrepen omdat de regering veel meer beleidsruimte moet krijgen in de uitvoering van een kunstenbeleid.

Het Vlaams Parlement zal binnen een maand dus twee tegengestelde beleidslijnen vastleggen voor één beleidsdomein, meer bepaald de kunsten. Ik vind dit geen goede zaak.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: U schetst een merkwaardige paradox die intellectueel ten dele ook klopt. Maar eigenlijk ligt er aan de basis daarvan een nog vreemdere paradox: het cultureel-erfgoedbeleid inzake oude kunst wordt vrij strak gemodelleerd, maar dat voor de nieuwere kunst is losser. Waar zit de paradox? Tot in 1998 heeft Vlaanderen gewoon geen cultureel-erfgoedbeleid gevoerd. In 1998 zag het eerste Museumdecreet het licht, op initiatief van toenmalig minister Luc Martens. Dat was een belangrijke stap. De vervanging van het eerste Cultureel-erfgoeddecreet, dat we nu vervangen door een tweede, is de volgende stap.

We zoeken wel nog naar een model, een schema, een ordening. Dat zal nog verder worden ontwikkeld. We integreren bijvoorbeeld de volkscultuur en de archieven. De komende tien jaar zullen we verbeteringen aanbrengen. Als u bedoelt dat de inhaalbeweging niet helemaal is gerealiseerd, dan hebt u gelijk.

De beoordeling van het achiefbeheer en die van de hedendaagse kunsten verschilt. In het eerste geval zullen we veeleer objectieve, vaak kwantitatieve criteria kunnen gebruiken; in het tweede geval spelen veeleer subjectieve elementen een rol, en dan spelen beoordelingscommissies en uiteindelijk ook de politiek verantwoordelijke minister een dominantere rol. Het beleid is dus niet incoherent, maar aangepast aan de aard van de materie waarmee we werken, en ook getekend door de nog niet afgeronde inhaalbeweging die we voor het culturele erfgoed hebben ingezet.

De heer Jos Stassen: Ik vind de politieke keuze goed: een vrij strakke organisatie die toestaat om zaken uit te proberen. Wellicht komen er binnenkort aanpassingen, want elk decreet moet geregeld worden gewijzigd. Voor het Kunstedecreet heeft het parlement er unaniem voor gekozen om de manoeuvreerruimte voor het beleid te vergroten. Er is duidelijk gekozen voor een soepele werking omdat het landschap behoorlijk evolueert, er veel nieuwe organisaties zijn en er veel wordt geëxperimenteerd.

Men zegt dat men bij de komende wijziging de beleidsruimte van de minister zal inperken omdat men de minister niet vertrouwt. Als men dat doortrekt naar dit decreet, dan zal men binnenkort met hetzelfde probleem worden geconfronteerd. Er schuilt dus een incoherentie

in twee structuurdecreten die in de tijdspanne van één maand worden goedgekeurd. Het decreet is goed en we zullen het goedkeuren, maar die incoherentie is er.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik dank de sprekers voor hun bijdragen aan het debat in deze vergadering en in de commissie. Ik denk niet dat het de bedoeling is dat ik nogmaals op alle vragen en bedenkingen inga. Op de meeste vragen heb ik in de commissie geantwoord. Op de zeer specifieke vraag van de heer De Bruyn zal ik een schriftelijk antwoord bezorgen. Op enkele elementen zal ik wel ingaan.

Ik geloof niet in het gevaar dat gemeentebesturen hun paradepaardjes zullen afstoten. Een aantal van de landelijk erkende musea die eigendom van gemeenten zijn, zijn hun paradepaardjes. In theorie kan dat, maar ik geloof niet dat dit zal gebeuren. Integendeel, de meeste van die steden zijn vragende partij om daarover samenwerkingsverbanden op te zetten, en ook ik ben dat.

Indien dat zo is, worden we geconfronteerd met een heel andere situatie. De Vlaamse Gemeenschap moet daar dan haar volle verantwoordelijkheid opnemen.

Er zijn ook nog veel technische opmerkingen geweest. Een deel daarvan is al beantwoord.

Voor de landelijke musea die in principe ook zullen toetreden tot de cultureel-erfgoedfora, in concreto het Bruggemuseum in Brugge en het Etnografisch Museum in Antwerpen, hebben wij op dit ogenblik de financiële middelen voorzien op de post Cultureel-erfgoedfora. Indien zij hun landelijke erkenning willen behouden, moeten wij dat intern overdragen. Op zich is in die midelen voorzien.

Ik maak mij sterk dat dit ambitieuze decreet, dat door enkele collega's naar voren werd gebracht, wel degelijk volledig zal kunnen worden gefinancierd. Ik heb in de commissie voor de VGC gesproken over het Vlaamse Erfgoedforum. Dat hoeft niet noodzakelijk een gebouw te zijn, maar ik steek niet onder stoelen of banken dat ik op zoek ben naar een stevige toonplek in Brussel. Ook op het gebied van erfgoed zou de Vlaamse Gemeenschap zich meer moeten kunnen laten zien in Brussel. Dat is de enige plaats waar die toonplek amper of niet aanwezig is. In een aantal van onze instellingen is er wel een dergelijke aanwezigheid op het gebied van hedendaagse kunst.

Collega's, de integratie van de drie bestaande decreten in het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet zal zorgen voor een verdere uitkristallisering van het erfgoedbeleid. Ik heb het aanvoelen dat er zich op een relatief korte periode, inderdaad sedert 1998, een forse evolutie heeft voorgedaan. Ik heb ook het aanvoelen dat dit met duizenden zeer

enthousiaste vrijwilligers een zeer dankbare sector is die heel veel dynamiek realiseert. De heer Arckens schrikt van het feit dat er 200.000 mensen op de been kunnen worden gebracht. Het is echt wel typisch voor die sector dat er hoe langer hoe meer interesse en dynamiek in aanwezig is. Dit decreet kan helpen om het Vlaams erfgoedbeleid, in dit geval het cultureel-erfgoedbeleid, een bijkomende impuls te geven. Ook financieel hebben wij daar toch wel in wat mogelijkheden voorzien. Ook in 2009 voorzien we daar bijkomende middelen. Daarmee verwezenlijken we een noodzakelijke afronding van een tienjarige periode waarin de aanzet tot een goed erfgoedbeleid een kans heeft gekregen.

Dit is een sleuteldecreet om het erfgoed actueel en toekomstgericht te ontwikkelen. Ik zie niet zoveel incoherentie, mijnheer Stassen, tussen de twee aspecten, maar ik ga ervan uit dat dit binnen een week wel eens aan bod zou kunnen komen. Maar als het juist is wat u zegt, dan verminderen we de incoherentie. Dan gaan we door de wijziging van het Kunstendecreet minder ruimte geven aan de minister om in te grijpen, terwijl we met dit decreet meer coherentie teweegbrengen omdat de ruimte van de minister of de regering minder groot is dan met het Kunstendecreet van 2004. In die zin is het een coherente beslissing. Voor de wijziging van het Kunstendecreet, mevrouw de voorzitter, verwijs ik naar volgende week. Dan zullen we dat in de commissie bespreken.

Ik ben in ieder geval ten zeerste verheugd te hebben kunnen vaststellen dat dit decreet tot stand is gekomen in samenwerking met de administratie en met de hele sector, en ook in een heel enthousiaste samenwerking met dit parlement. Waarvoor dank.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. *(Zie Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1579/4).*

– *De artikelen 1 tot en met 125 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VERSLAG over het verzoekschrift over de bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad van het secundair onderwijs – 1674 (2007-2008) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie.

Mevrouw Libert, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Herman Schueremans, mevrouw Margriet Hermans, de heren Jan Roegiers en Piet De Bruyn en de dames Cindy Franssen en Michèle Hostekint betreffende een geïntegreerd gelijkheidsbeleid voor holebi's en het actief uitdragen van de Jogjakartaprinicipes op internationaal niveau – 1685 (2007-2008) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Gatz bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heer Schueremans, mevrouw Hermans, de heren Roegiers en De Bruyn en de dames Franssen en Hostekint betreffende een geïntegreerd gelijkheidsbeleid voor holebi's en het actief uitdragen van de Jogjakartaprinicipes op internationaal niveau.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, twee van de hoofdindieners, namelijk de heer Schueremans en mevrouw Hermans, zijn onverwacht afwezig en hebben mij gevraagd om de hoogdringendheid te bepleiten.

Wij hebben met een aantal indieners een voorstel van resolutie ingediend in verband met de Jogjakartaprinicipes. Ik zou met de vergadering een deal willen sluiten. Ik zal kort die op het eerste zicht exotische principes toelichten, wanneer u de hoogdringendheid aanvaardt.

Ik wil de hoogdringendheid heel eenvoudig bepleiten met het argument dat het over drie dagen, op zaterdag 17

mei, de Internationale Dag tegen Homofobie is. De indieners hopen op die manier nogmaals een signaal te kunnen geven in verband met het beleid dat wij hier in de Vlaamse Gemeenschap opzetten om de rechten van holebi's in het bijzonder en de situatie van holebi's in het algemeen verder op de politieke kaart te zetten.

De voorzitter: Is het parlement het eens met het voorstel tot spoedbehandeling?

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik snap niet goed waarom dit voorstel van resolutie vandaag per se bij hoogdringendheid moet worden behandeld.

Ik heb het voorstel snel doorgelezen en vastgesteld dat die fameuze conferentie heeft plaats gevonden in de Gadjah Mada University in Jogjakarta, een stad in Indonesië, van 6 tot 9 november 2006. Dat is toch al even geleden, meer dan anderhalf jaar. Op die conferentie werden die 29 principes naar voren geschoven.

Uiterekend vandaag, meer dan anderhalf jaar later, moeten we dit dringend bespreken en nog goedkeuren ook. Het zal wel aan mij liggen, maar ik ken deze principes niet. Ik was ook niet op de hoogte van het bestaan van een stad in Indonesië die Jogjakarta heet. De Gadjah Mada University is me ook totaal onbekend.

Voor mij niet gelaten. Die 29 principes waarvan ik nu kennis neem, zijn wat ze zijn. Ik wil er gerust wel eens over debatteren, maar ik vind het geen ernstige manier van werken om anderhalf jaar na dergelijke conferentie ons nu vlug een dergelijk document onder de neus te duwen met de vraag om dat goed te keuren, omdat het over enkele dagen de zoveelste dag tegen homofobie is en we dringend een signaal moeten geven.

Aan dat soort holderdebolder parlementair werk doet onze fractie niet mee. We zullen de hoogdringendheid dan ook niet goedkeuren. Ik stel voor dat we het naar de commissie verwijzen. Daar kunnen we dit ongetwijfeld uiterst belangrijke document ten gronde bespreken.

De heer Sven Gatz: Het klopt inderdaad dat de Jogjakartaprinicipes van 2006 zijn, maar ze maken slechts een deel uit van de resolutie. Er is nog een heel ander deel in het beschikkende gedeelte, maar ik kan er enkel over spreken als de hoogdringendheid is aanvaard.

Ik denk dat de Internationale Dag tegen Homofobie nog altijd een voldoende aanleiding is voor dit Vlaams Parlement, dat een zekere reputatie en ook een zekere kennis van zaken heeft en een zeker engagement heeft met betrekking tot holebirechten, om deze dag aan te grijpen om bepaalde politieke standpunten op de agenda te zetten.

Mijnheer Dewinter, ik ben niet degene die mijn collega's intentieprocessen toedicht, maar in dit geval kan ik me niet van de indruk ontdoen dat u dit onderwerp, om de redenen die we kennen, langzaam naar de commissie wilt wegschuiven. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik wil een voorstel doen. Mijnheer Gatz, als commissievoorzitter voel ik me een beetje geïrriteerd. Ik ben bereid om de agenda van de vergadering van morgen om te gooien en bij hoogdringendheid uw belangwekkend voorstel van resolutie op de agenda te plaatsen. (*Opmerkingen*)

De indieners zijn hier niet, collega.

De heer Sven Gatz: De indieners kunnen voor zichzelf spreken.

De heer Jan Penris: Een van de indieners vond het niet belangrijk genoeg om hier aanwezig te zijn.

De heer Sven Gatz: Iedereen heeft de verontschuldigen die hij of zij belangrijk vindt. Ik ga daar nu niet op in.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen we bij zitten en opstaan over het voorstel van spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie.

De bespreking is geopend.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, ik ga de 29 Jogjakartaprinicipes die in 2006 in Indonesië door een aantal onafhankelijke experts van de Verenigde Naties, rechters, activisten en academici werden opgesteld, niet voorlezen. Het lijkt ons wel een belangrijk document, omdat de principes een nieuwe standaard vastleggen in verband met de holebirechten in de wereld.

We hebben in Vlaanderen een vrij goede situatie op dat vlak en we beschouwen deze problematiek soms als vanzelfsprekend, waardoor we het eigenlijk niet meer nodig vinden om nieuwe politieke standpunten in te nemen. Maar we mogen niet vergeten dat in veel landen in de wereld homoseksualiteit nog strafbaar is en dat er nog regelmatig terdoodveroordelingen gebeuren.

Vandaar dat we deze principes willen gebruiken om onze politieke standpunten op te grondvesten. We willen deze Jogjakartaprinicipes aan de Vlaamse Regering voorleggen om ze politiek te ondersteunen, en aan het Vlaams Parlement om ze mee uit te dragen.

De voorzitter: Collega's, mag ik uw aandacht vragen. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

De heer Sven Gatz: We vragen ook aan de Vlaamse Regering om in contacten met buitenlandse regeringen die moeilijkheden hebben met deze holebirechten die principes te verdedigen.

Wij hebben ook een aanbeveling aan de Vlaamse overheid, om binnen haar eigen aanwervings- en personeelsbeleid een diverse, open en toegankelijke werkgever te zijn en de nodige extra aandacht te besteden aan de organisatiecultuur voor holebi's. Want ook daarover bereiken ons nog te regelmatig berichten dat er dingen fout lopen. Wij vragen ook dat elke minister er de open coördinatiemethode, die door de minister van Gelijke Kansen, mevrouw Van Brempt, is geïntroduceerd in het Vlaamse beleid, verder binnen zijn of haar beleidsdomein zou uitwerken en daarover tweemaal verslag zou uitbrengen in het Vlaams Parlement. Tot slot vragen we bijzondere aandacht voor een aspect binnen de gemeenschap der holebi's, namelijk de condoommoeheid bij een bepaalde doelgroep. (*Rumoer. Opmerkingen*)

Iedereen neemt deze resolutie aan met de ernst die hij of zij wil. Maar het is zo dat bij een bepaalde groep van holebi's hiv-besmettingen weer hoog op de agenda staan. Wij wensen daar als Vlaams Parlement de nodige aandacht aan te besteden, met sensibilisering, preventie, counseling en hulpverlening en indien nodig moet de Vlaamse Regering de budgetten die ze aan de organisaties geeft om dit soort problemen aan te pakken, heroriënteren en waar nodig verhogen.

Ziedaar in enkele pennentrekken de grote principes van deze resolutie. Wij denken dat het nodig is om op deze problematiek nog eens dieper in te gaan. Ik wil een Chinees spreekwoord citeren: meningen zijn als spijkers: hoe harder je erop slaat, hoe dieper ze doordringen. (*Applaus bij de VLD, sp.a + VlaamsProgressieven en Groen!*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik wil vragen om de vergadering even te schorsen zodat mijn fractie, die niet voorbereid was op dit debat – wij hadden gedacht dat we het debat ten gronde zouden kunnen voeren in de commissie – dit debat even kan voorbereiden. Een kwartier lijkt me een redelijke voorbereidingstijd.

De voorzitter: Ik stel voor de vergadering gedurende enkele minuten te schorsen.

- *De vergadering wordt geschorst om 20.20 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 20.31 uur*

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, een schorsing heeft soms het voordeel dat men kan nadenken over dingen die net daarvoor zijn gebeurd. Indien de leden van de Vlaams Belangfractie het nog altijd een goed idee vinden, is het misschien toch wijzer om de resolutie waarvan ik net de hoogdringendheid heb bepleit, morgen in de commissie voor Gelijke Kansen te bespreken, waarna de stemming hopelijk nog haar beslag kan krijgen in de commissie voor 17 mei, de dag waarvoor ik de hoogdringendheid vroeg.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Ik ben blij dat de heer Gatz tot het inzicht is gekomen dat een dergelijke procedure van hoogdringendheid enkel en alleen kan gelden wanneer de actualiteit dat absoluut noodzakelijk maakt.

We moeten het parlement ervoor behoeden om te pas en te onpas die procedure te misbruiken voor allerlei initiatieven – en ik spreek me nu niet uit over de inhoud – die niet echt actueel zijn. Ik heb het pas aangehaald, een conferentie die in november 2006 heeft plaatsgevonden en waarvan de principes per se vandaag bij hoogdringendheid aan het parlement moeten worden voorgelegd, lijkt me geen ernstig parlementair werk.

Ik ben dan ook blij dat men tot de terechte conclusie is gekomen dat men dit beter in de commissie behandelt en daarna, wanneer de tijd rijp is en de procedure afgerond in de commissie, hier ter stemming aan het parlement voorlegt.

De voorzitter: Is het parlement het eens met het voorstel tot verwijzing naar de commissie? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter betreffende de conclusies van de delegatie van de Kamer voor de lokale overheden van de Raad van Europa – 1688 (2007-2008) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, deze middag heeft de heer Van Hauthem bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van een voorstel van resolutie van de heren Van Hauthem en Dewinter betreffende de conclusies van de delegatie van de Kamer van Lokale overheden van de Raad van Europa.

De heer Van Hauthem heeft het woord over de hoogdringendheid.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, zoals mijn fractievoorzitter al heeft gezegd, moeten spoedbehandelingen gebeuren wanneer de dingen effectief hoogdringend en actueel zijn. We hebben deze middag nog in het vragenuurtje gesproken over de zaak van de Raad van Europa en de al dan niet benoeming van de burgemeesters. We hebben intussen het bericht gekregen dat de delegatie van de Kamer van Lokale overheden in feite heeft gezegd dat de burgemeesters moeten worden benoemd en als dat niet gebeurt, de democratische rechten van de inwoners van die gemeenten geschaad zijn. Dit laatste staat in het Belga-bericht. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Inderdaad mijnheer Decaluwe, het is een Serviër die dat moet zeggen, en ook nog een Fransman en een Bretoen.

Mevrouw de voorzitter, zonder ons uit te spreken over de wijze waarop de benoeming of de niet-benoeming van de burgemeesters verloopt, denk ik dat we het erover eens zijn dat we recht in onze schoenen staan. Dat heeft minister Keulen ook altijd gezegd. Dat element hebben we ook altijd gesteund, maar we hebben ook altijd gezegd dat we niet alleen juridisch gelijk mogen hebben, maar ook politiek gelijk moeten krijgen. Toen die delegatie naar hier is gekomen, was het kalf eigenlijk al verdronken. Minister Keulen heeft dat ongetwijfeld bijzonder goed uitgelegd, maar het resultaat is wat het is. We weten nu dat de delegatie terugkeert naar de Raad van Europa met de aanbeveling dat de burgemeesters moeten worden benoemd en dat de democratische rechten van de burgers van die drie gemeenten in feite geschaad zijn.

Nu we dat weten, zouden we als Vlaams Parlement het signaal moeten geven – en het hoeft niet noodzakelijk van ons te komen – dat we het niet eens zijn met de conclusies van die delegatie en dat we de Vlaamse Regering oproepen alles in het werk te stellen opdat de tekst die wellicht zal worden voorgesteld in de plenaire vergadering van het Congres van Lokale en Regionale

Overheden, het niet zou halen. Dat staat ook in ons voorstel van resolutie. Dat is het enige dat we vragen. De ministers zijn er helaas niet meer. We zouden graag hebben dat het Vlaams Parlement, op welke wijze dan ook, een signaal zou geven dat het dit niet neemt.

Wil men geen voorstel van resolutie van de hand van twee Vlaams Belangparlementsleden goedkeuren, dan stel ik voor dat iemand anders het gewoon overneemt. Mij kan het niet schelen, maar ik vind wel dat het Vlaams Parlement, op om het even welke wijze dan ook, moet verklaren dat het hier niet mee eens is. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, we hebben allemaal daarnet kennis genomen van de persconferentie van die delegatie. Het is bijzonder merkwaardig dat ze al zo snel conclusies heeft getrokken. Ik stel voor dat we niet op dezelfde wijze te werk gaan. Zij hebben meteen na u te hebben gehoord, 's namiddags hun besluiten meegedeeld aan de pers, zonder dat grondig overwogen te hebben, lijkt me. Het lijkt me gepaster dat we daar wat grondiger over nadenken en dat we dit voorstel van resolutie naar de commissie verwijzen, om er na te gaan wat het gepaste antwoord is. We moeten ook nagaan of het wel gepast is te antwoorden. Misschien is het nuttig. We moeten het overwegen. Als het Vlaams Parlement daar uitdrukkelijk een voorstel van resolutie aan wijdt, moet het zich ervoor hoeden de delegatie van de Raad van Europa meer te erkennen dan dat moet.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik laat de verklaringen van de heer Caluwé dat we de delegatie van de Raad van Europa niet meer gewicht hoeven te geven dan ze heeft, voor zijn rekening. Maar goed, ik hoor ze met graagte aan.

Ik wil ingaan op het voorstel om ons voorstel te verwijzen naar de commissie en daar na te denken over een deftig antwoord van dit parlement op deze absurditeit, zoals minister Keulen dit terecht heeft genoemd. Ik heb er dus geen enkel probleem mee om dat naar de commissie te verwijzen.

De voorzitter: Het voorstel tot spoedbehandeling wordt niet gehandhaafd. Derhalve wordt het voorstel van resolutie van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter betreffende conclusies van de delegatie van de Kamer van Lokale Overheden van de Raad van Europa naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie verwezen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 18 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
30 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008 – 19-A (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
30 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008

– 1608 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
71 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering

– 1541 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Redenen voor onthouding?

De heer Johan Deckmyn: Zoals u ziet heeft het Vlaams Belang dit ontwerp van decreet goedgekeurd. Ik heb me echter onthouden om er nogmaals op te wijzen dat het Vlaams Belang heel wat reserves heeft bij dit ontwerp van decreet. Ik verwijs hiervoor naar de kritische bedenkingen die ik heb geuit tijdens de commissiebesprekingen en tijdens de plenaire zitting van vandaag.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de avenant van 20 september 2007 aan het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie – 1552 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de ontwikkeling, de organisatie en de subsidiëring van het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid – 1579 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marijke Dillen tot besluit van de op 29 april 2008

1° door de heer Bart Caron in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen van hoogsensitieve kinderen;

2° door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problematiek van psychische problemen, depressies en zelfdodingen onder jongeren;

3° door mevrouw Anne Marie Hoebeke in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, en tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het hoge aantal kinderen met een laag welbevinden;

4° door mevrouw Mieke Vogels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de geestelijke gezondheid van kinderen en jongeren in het algemeen en de realisatie van de zesde gezondheidsdoelstelling, met name naar kinderen en jongeren, in het bijzonder

– 1670 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, ik wil toch even de aandacht vragen voor een van de grote problemen op het vlak van gezondheid. We weten allemaal dat zelfdoding een belangrijk gezondheidsprobleem blijft in Vlaanderen. Uit cijfers gepubliceerd naar aanleiding van de Werelddag tegen Zelfdoding, blijkt dat Vlaanderen helaas een van de trieste koplopers is in Europa, met zeven zelfdodingen per dag.

Het is hoogdringend tijd dat hier werk wordt gemaakt van een breed en ernstig maatschappelijk debat over deze problematiek en dat er een gecoördineerd beleid komt met verantwoordelijkheid van alle ministers om te komen tot een degelijk preventiebeleid.

De voorzitter: Dames en heren, de stemming begint.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 21 mei 2008 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.44 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Anne Marie Hoebeke, Sabine Poleyn, Gerda Van Steenberge, John Vrancken: gezondheidsredenen;

Jaak Gabriels, Luc Van den Brande: buitenslands;

Vera Dua, Herman Schueremans: ambtsverplichtingen;

Fientje Moerman, Anissa Temsamani: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Karim Van Overmeire.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik

Matthijs, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Helga Stevens, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Helga Stevens, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Helga Stevens, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDING:

Johan Deckmyn

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo

Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete

---

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

---

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Helga Stevens, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDING:

Monique Moens
